

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Pánd
Község Önkormányzata

2025-2030

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Oktatás, kulturális színterek.....	9
Értékeink, küldetésünk.....	17
Célok.....	18
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	19
1. Jogszabályi háttér bemutatása	19
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	23
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	38
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	59
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	73
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	77
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	83
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	87
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	89
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	89
1. A HEP IT részletei	89
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	95
3. Megvalósítás	111
4. Elfogadás módja és dátuma.....	Error! Bookmark not defined.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Pánd Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Jelképek

A címer leírása

A címerpajzs csücskös talpú, egyenesen álló csúcsos. Ferdén osztott, az osztás iránya a jobb felső sarokból az alsó ív közepéig. A pajzsmező kétszínű, a jobboldali alsó mező színe kék, a baloldali mező színe arany. A pajzs kék mezejében a pajzstalp elején és közepén hármass halom van zöld színnel és arany éllel. A halmok mezőjében alul négy hullámvonal található jobbról balra kék színnel. A kék mezőben található egy sokágú aranyszínű csillag. A pajzs arany mezejében egy fekete sas madár van ábrázolva a földön állva.

Pánd jelentése: Örs

Pánd címere egységében békét, nyugalmat sugároz.

Pecsét

A község 1645-ös pecsétje egy ekét és egy csoroszját (vagy fogazott sarlót) ábrázol 20mm-es felirata pedig SIGIL VM PANDLENSE 1645. Használatban volt 1645 és 1739 között. A következő pecsét 1739-ből való, az előbbieket mellett még egy marék búzakalász is van rajta, melyet az eke megtör. Ez többször megújítva 1900-ig használatos. A címer és a pecsét, ez a két jelkép két és fél évszázadon át jelölte a községet a helyi és országos iratokon.

Népesség:	2036 fő
Népsűrűség:	93,70 fő/km
Terület:	22,21km

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település földrajzi elhelyezkedése

Pánd Budapesttől 50 km-re, Pest megye középső részén, Monort Tápiószelével összekötő 3112-es jelű összekötő út mentén, Káva és Tápióbicske között található.

A legközelebbi várostól, Nagykátától közúton 13 km-re DNY-ra fekszik. Pándtól NY-ra fekvő másik kisvárostól, Monortól, 17 km a távolság.

Földrajzi tájegység besorolás:

kistáj: Monor-Irsai dombság

kistáj csoport: Gödöllő-Monori dombság

középtáj: Cserhát vidék

nagytaj: Észak-Magyarországi-Középhegység

tengerszint feletti magasság: 129 m

Koordinátái: É.sz.47 fok 21 perc; K.h.19 fok 38 perc

Pánd Monor-Irsai dombságban, a Tápióvidék szélén helyezkedik el.

A település majdnem teljes egészében egy völgyben fekszik, a Montágh-hegy, (154 m) a Dobos-hegy (143 m) és az Őr-hegy (162 m) határolja.

Területén négy forrás található: Szilas, Diós, Szopókás, Sóskarét. Ezek a Pándi patakot táplálják, ami a Gombai patakon keresztül az Alsó Tápióba folyik.

Pánddal határos települések: Tápióság, Tápióbicske, Tápiószentmárton, Albertirsa, Pilis, Káva.

Pánd 2014 óta a Monori járás tagja, előtte a Nagykátai járáshoz tartozott.

Fényes Elek írta 1851-ben: ” Pánd magyar falu Pest-Pilis vármegyében. Pilishez É-ra 1 mfd. 106 katolikus, 14 evangélikus, 1037 református, 8 zsidó lakja. Határa minden jót megterem, bora közepszerű, erdeje derék.”

Szép kirándulásokat tehetünk a falu déli határában, a Hársas-völgyben, ahol még néhány idős, molyhos tölgyet is láthatunk az egykori erdők maradványaként. A dombok löszgyepein pedig közel tucatnyi védett növényfaj – pl. tarka nőszirm, nagyezerjófű – virágzik, és kitűnő kilátóhelyek találhatók. A völgy bejáratánál magasodó Bográndi-hegyről szép kilátás nyílik a falura.

Híres szülötteink

Pándi Kiss János szobrászművész

dr. Pósta Sándor olimpiai bajnok kardvívó

Hugonnai Vilma első magyar orvosnő

Gáspár Sándor politikus

Egyéb nevezetesség(Kopjafák, pándi meggy)

A település múltja

1275-ben kelt az a latin nyelven írt, az Országos Levéltárban őrzött oklevél, amelyben először szerepel községünk neve, mint Pang falu, amely határral rendelkező település volt ekkoriban. Egyik birtokosa Omode fia István, a birtok további birtokosai azok a Pándi (Pand-i, Pánd-i) nevű családok voltak melyek Taksony fejedelem ideje óta itt éltek, és még ezt követően évszázadokig. Ez az oklevél 1275-ben a váci káptalan előtt készült a Bichkei családok birtokperében, és a következő sorokban jegyzi meg a községet:.....” és azon átmenve egy úthoz, melynek mindkét oldalán van határjel s az úton határjelek között egy nagy Harastfeugh nevű völgyhöz s azon keresztül a Harastheugh nevű föld mellett van három határjel, azután Pang falu felé halad s Omode fia, István földjét érinti s ott végződik...” Erről az oklevélről készült másolat, a magyar fordítással együtt, megtekinthető a Polgármesteri Hivatalban. Az első említést követően szinte napjainkig folyamatos községünk lakottsága. Lakosai a falut csak Buda visszafoglalásáért folytatott harcok alatt hagyták itt néhány évre (1686 – 1693), majd visszatelepülve folyamatosan itt élnek.

A település névadója egy besenyő származású férfi. Taksony fejedelem besenyő származású felesége révén a betelepülő sógorai közül a Pánd nevű családfő kapta a mai Pánd területét és róla kapta a község nevét. Pánd jelentése: Örs.

A X – XI. században épült fel Pánd első, 1776-ig álló temploma. A ceglédi prédikátorok által terjesztett reformált hitet követve vált a község lakosságának jelentős része református hitvallásúvá.

Az 1776-ban lebontott templom helyén Jung József építész és Hacker József ácsmester tervei alapján -1777 április 1-én Pozsonyban kelt építési engedély alapján – 1779 szeptember 7-én elkezdene felépíteni egy új templomot, aminek szentelése 1781 szeptember 2-án történt meg. A pándi református templom műemlék, azon belül is érdekességét az adja, hogy még a ” Türelmi Rendelet ” előtt, Mária Terézia engedélyezi az építését. Egy feltöltött dombra épül, az akkori községen áthaladó főútvonalra nyíló ajtóval.

A templom kertjében Emlékpark található, amelyet 2008. július 12-én avattak fel.

Itt található(k) a Trianon-emlékmű, a templom megépítése érdekében az első lépéseket megtevő Szilassy család egyes tagjainak sír- és Benedek Béla lelkipásztor nyughelye, helyi kopjafák. Egy 1451. június 20-án, Vácon kelt oklevél azt bizonyítja, hogy a váci püspök átengedi Pánd birtokot Szilassy Györgynek és Ágotának. A Szilassy család ettől kezdve 5 évszázadon át községünk birtokosai, bizonyos időszakokban csak részben birtokolta a községet. A família egyik prominens tagja Szilassy József, jeles gazda, kertész és gyümölcsstermesztő hírében állt. Az európai hírű angolkert 1806 és 1815 között jött létre. Kastélyuk a falu központi részén épült fel a XVIII. században, amit 1907-ben lebontottak. Helyén 8 tantermes Általános Iskola-t építettek. 1912-től folyik itt az oktatás, első igazgatója Péczely Ferenc volt.

A település a XVIII. században élte fénykorát. A nagyszámú iparosság felvirágoztatta a falut, emellett a gazdaságban jelentősen nőtt a föld szerepe.

Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc toborzása alkalmával Pánd lakosai közül többen is katonának álltak. A tápióbicskei csata után a községben sebesülteket ápoltak. A szabadságharc leverését követően 1849 szeptemberétől novemberig Szilassy György, Pest vármegye egykori alispánja rejtegette pándi kúriájában Czetz Jánost, Bem József vezérkari főnökét, honvédtábornokot. 1902-ben épült föl a községháza- mai Polgármesteri Hivatal - épülete.

Az I. világháborúba a település hadköteles korú férfi lakosai közül 307-en vonultak be katonai szolgálatra. A hadbavonultak közül 92-en hősi halált haltak.

Pánd I. világháborús emlékművét húsz évvel a Nagy Háború befejezését követően, 1938. október 23-án, vasárnap avatták fel. Talapzatán, egy bronztáblán tüntették fel a hősi halált halt pándi katonák nevét. Sajnos ismeretlen okból csak 84 név került fel a táblára.

A II. világháború hősi halottai külön bronztáblát kaptak, ezen a táblán 44 név szerepel.

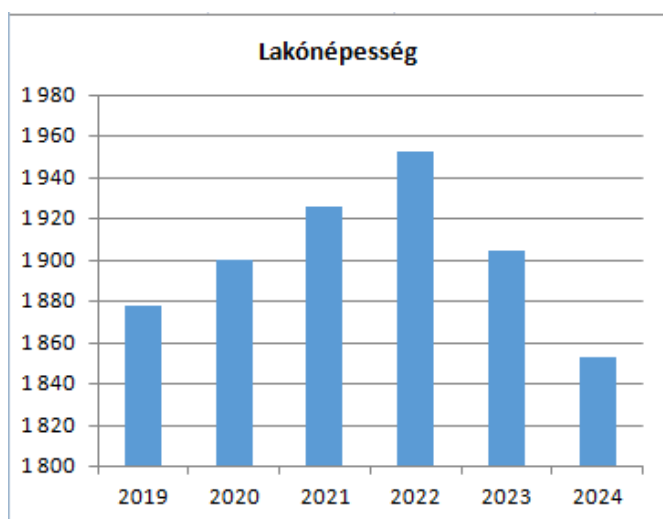
Az Emlékmű a község központjában, a templom és az általános iskola mellett található Szoborkertben áll. Alkotója a falu szülöttje, Pándi Kiss János szobrászművész. A szobor érdekessége, hogy a két alak az alkotó családtagjait ábrázolja. Az édesanyjától búcsúzkodó katona Pándi Kiss János édesapja, aki a helyi szájhagyomány szerint első elesett katonája volt Pándnak, a nőalak pedig az alkotó nagymamája.

1944. november 12-én, a délelőtti órákban érkeztek meg a községbe az első szovjet katonák Cegléd és Pilis felől. A front gyors ütemben áthaladt a falun, csupán néhány ágyú lövedék csapódott be, amelyek két szovjet katona halálát okozták. A település felszabadulása után repülőteret alakítottak ki Pánd északi részén, amely 1945 áprilisáig működött.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2019	1 878	bázis év
2020	1 900	101,17%
2021	1 926	101,37%
2022	1 953	101,40%
2023	1 905	97,54%
2024	1 853	97,27%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

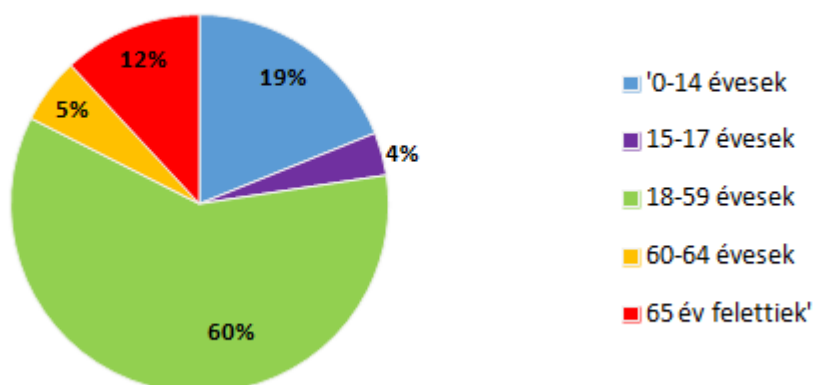

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2022)

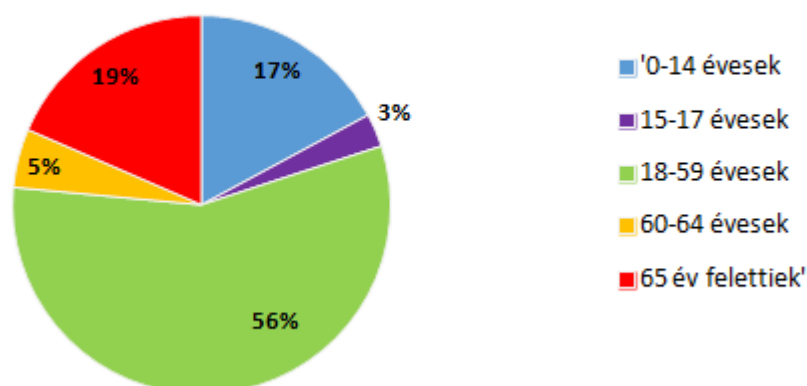
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 032	1 016	2048	50,39%	49,61%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			75	3,66%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	195	174	369	9,52%	8,50%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	38	29	67	1,86%	1,42%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	618	574	1192	30,18%	28,03%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	58	51	109	2,83%	2,49%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	123	188	311	6,01%	9,18%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

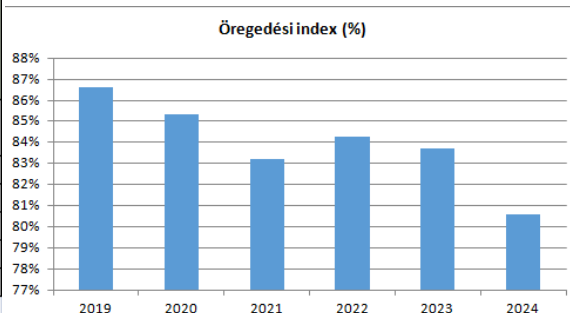

Az ábrákból jól kivehető, hogy a nők és a férfiak csoportjában is a legnagyobb arányban a 18-59 éves korosztály található meg.

Az öregedési indexet a KSH metodikája alapján határoztuk meg. (Öregedési index: a száz gyermekkorúra (0–14 éves) jutó öregkorú (65 éves és idősebb) népesség aránya.) Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiek vannak többen, azaz előregedő a település.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	291	336	86,61%
2020	297	348	85,34%
2021	302	363	83,20%
2022	311	369	84,28%
2023	309	369	83,74%
2024	295	366	80,60%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2019	8,52
2020	15,88
2021	16,20
2022	-10,31
2023	-15,55
2024	-22,35

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2019	-7,99
2020	-5,29
2021	-3,66
2022	1,03
2023	-7,26
2024	-5,32

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az 5. számú táblázat mutatja meg a településen a természetes szaporodás arányait. Az élve születések száma sajnos minden évben negatívan aránylik a halálozások számához.

Oktatás, kulturális színterek

Pándi Általános Iskola

Az Általános Iskola a település közepén helyezkedik el.

1891-ben 266 tanköteles diák élt Pándon, a két tanító és két tanterem már kevésnek, szűkösnek bizonyult. A lebontott Szilassy-kastély helyére építették fel 1911-ben az új iskolát, 1912-től az új épületben folyik a tanítás. Az államosított iskola első igazgatója Péczely Ferenc volt. A nyolc tantermes épület udvarában tágas, gyermekbarát, sportolásra alkalmas aszfaltpálya és gyepesített, fákkal beültetett terület található. Elkészül 1990 szeptemberében az iskola új ebédlője, mely 132 nm² nagyságú.

2009. március 15-én a helyi önkormányzat és a Magyar Örmény Kulturális Egyesület Cetz János- emléktáblát avatott fel az iskola főbejáratánál. A honvédtábornok 1948-ban, a szabadságharc bukása után a Szilassy-Kúriában rejtőzködött a Habsburg-terror elől.

2012. június 9-én ünnepelte az iskola a 100 éves évfordulóját.

Energetikai pályázat útján az iskola teljes külső felújítása megtörtént (tetőszerkezet, új nyílászárók cseréje, hőszigetelés, héjazat, cserép).

Pánd Községi Óvoda

1948-tól Anya és Gyermekvédő Liga működik a faluban, az iparos kör épületében, mely 1963-ban új helyre költözik.

Községünkben egy óvoda működik a Fő úttól távol – így biztonságos - 1969-ben épült, akkor még két csoport részére. A gyermeklétszám emelkedésével 1989-ben bővítésre került egy csoporttal és a hozzátartozó szükséges helyiségekkel, 1990. augusztus 20-án kerül átadásra. Az óvoda épületének régi szárnya felújítása került, a munkálatok 2006-tól kezdődhettek meg, sikeres

pályázat elnyerésének köszönhetőn, akkor már részlegesen az akadálymentesítést is elvégezték. Jelenleg három csoporttal működünk és férőhelyeink száma 75 fő. A csoportok magas létszámmal 25-30 főig vannak feltöltve. Óvodapedagógusaink szeretetteljes gondoskodással, nyitottan, megfelelő szakértelemmel foglalkoznak a gyermekekkel. A családi, nyugodt, derűs légkörben gyermekeink biztonságban érzik magukat, szeretet adnak és kapnak. Az udvar tág teret ad a gyerekek munkatevékenységének, játékának és mozgásigényének kielégítéséhez, ahol sok időt tölthetnek.

Kreatívan tevékenykedhetnek, kíváncsiságuk szabad utat kap, hogy majd önálló, toleráns, önmagát és másokat fejleszteni tudó, hazáját szerető kreatív emberré váljanak.

Energetikai pályázat útján az óvoda teljes hőszigetelése és nyílászáróinak cseréje megtörtént, napelemekkel lett ellátva az épület.

Az épület belseje teljes felújításon esett át.

Óvodai játszótér korszerűsítve lett, melyet napi szinten élvezhetnek a gyermekek.

Bölcsődei ellátás

Pánd Község Önkormányzata a PM_Bolcsodefejlesztes_2019/25 projekt azonosítószámmal sikeres pályázatot nyert, a támogatás összege: 239 915 108 forint. A pályázat megvalósításának határideje: 2022. 08.31. volt, melyet az önkormányzat sikeresen teljesített.

Az önkormányzat fenntartásában, a Pándi Községi Bölcsőde (2214. Pánd, Móricz Zsigmond utca 8.) biztosítja az ellátási területén élő három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, két csoportszobában, összesen 24 férőhelyen.

2022. évben az engedélyezési eljárások lefolytatása után, a modern és korszerű intézmény megnyitotta a kapuit.

Községünkben középiskolai ellátás nincs, a tanulók középiskolai tanulmányaikat leginkább Monoron, Nagykátán, Ceglédén és Budapesten folytatják tovább.

Református templom

A pándi templom a X-XI. században épült, a reformáció tanainak terjesztői már a XVI. században eljutottak a községbe. A templomot 1776-ban hosszas kérvényezés után, lebontották. Az 1781-es türelmi rendelet előtt még Mária Terézia engedélyezte az építkezés elindítását.

Jung József építész és Haber József ácsmester tervei alapján 1779 és 17841 között építették meg Pánd központjában, egy feltöltött dombra a mai templomot, késői barokk stílusban.

A templom homlokzati részeit a torony két oldalán volutás oromzat koronázza. A nyugati karzaton helyezték el az orgonát, amelyet Ország Sándor épített 1877-ben, kilenc változattal.

A falazott szószék romantikus koronája a Viharsarok templomainak asztalosmunkáit idézi.

Padjait a XVIII. században készítették, a tornyot párnatagos barokk sisak fedi.

Az épület műemléki védetség alatt áll.

1975-től 1981-ig modernizálták és mellette új gyülekezeti termet alakítottak ki, 1999 nyarán hatalmas eső zúdult a falura, ennek következtében a templom állapota nagymértékben megromlott.

A gyülekezet Istenben bízva gyűjtést szervezett, pályázatokat nyújtott be, így 2002-ben mintegy 11 millió forintból felújították a református templomot.

A templom kertjében emlékpark található, melyet 2008 júliusában avattak fel. A Trianoni-emlékmű mellett idekerült több helyi kopjafa, sírkő és síremlék is.

A pándi református templom páratlan szimbólum, már építése során is a falu közös szívügye volt.

A falak 2002-es renoválása után újra felújításra szorul, az épület állapotának felmérése után kiderült, hogy a tetőt, a tornyot és a tető faszerkezetét is rendbe kell hozni, további feladatot jelent még a közeljövőben a külső és belső vakolás is.

A szükséges munkálatok elvégzésére 122 millió forint támogatás gyűlt össze, melyből 2 millió forint lakossági adományokból jött létre.

A beruházást az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Dunamelléki Református Egyházkerület támogatta.

Pándi Tájház

Az elmúlt néhány évben hihetetlen erőfeszítéssel és rengeteg munkával sikerült újjávarázsolni a Fő út 37. szám alatt álló tájházunkat, a felújításra Pánd Község Önkormányzatának képviselő-testülete pályázatot nyújtott be és a sikeres pályázati forrásnak köszönhetően, új arculatot kapott az épület. Hagyományörző foglalkozásokat, disznóvágást, majálist, kulturális és közösségszervező programokat rendeznek itt.

Pándi Kiss János szoborkiállítása

Pándi Kiss János szoborművész kiállítása megtekinthető a Művelődési Házban, nyitvatartási időben.

Címe: 2214 Pánd, Szilassy utca 3.

Pánd Községi Könyvtár és Közösségi Színtér

1977. március 31-én adták át a Pándi Művelődési Házat és Könyvtárat.

Nemzetközi néptánc találkozót is rendeztek itt görög, olasz és magyar táncosok részvételével, 1992. augusztus 22-én.

Három esztendővel később került sor a millicentenáriumi ünnepségre: zászló-, címer- és pecsét avatás szerepelt a programban. A rendezvényen megjelent a falut örökre szívébe záró Gáspár Sándor, az akkori Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának tagja, Pándon született politikus. A kultúrház színházterme 180 férőhelyes.

Kisebb termei a település közösségi életének, klubtalálkozóinak ad színteret.

1999.júliusában bonyolították le az első megszervezett Falunapot. A következő évben és a későbbiekben emléklap kiosztásra kerül sor, azoknak az embereknek, akik valamit tettek a településért. Az ötödik Falunapon Dr. Bede István elkészíti a „Távoli Pándiak” bélyegzőjét.

2010. május 12-én Schirilla György második alkalommal látogatott el a településre az Összefogás a Tápió-vidékért című jótékonyági futóprogram keretében.

2010. július 10-én rendezték meg az 1. Pándi Meggyfesztyívt a Pándi meggy tiszteletének és megbecsülésének céljából. A rendezvény azóta is, minden évben megrendezésre kerül.

A könyvtár 16200 kötetet és számos folyóiratot tartalmazó állománnyal áll az olvasók rendelkezésére.

Fitness Park és játszótér

2012. szeptemberében pályázat útján játszótér építettünk a Művelődési Ház melletti füves területre, majd 2016. májusában 2 millió forint értékben fitness gépeket telepítettünk.

2021. novemberében önerőből (a covid miatt elmaradt 2020-21-es falunapra szánt összeget felhasználtuk), az önkormányzat 3 millió 400 ezer forint összegben új játszótér épített az előző elhasználódott helyére. A modern és korszerű gépekkel, játékokkal ellátott játszótérünk remek kapcsolódást jelent a gyermekeknek és a szülőknek is egyaránt.

Nemadomfel ház

A Nem Adom Fel Alapítvány fenntartásával üzemeltetett „nemadomfelház” 2014 október 6-án nyitotta meg kapuit.

Az épület a Fő u.7. sz. alatt található, mely korábban hosszú évekig orvosi rendelő és szolgálati lakásként funkcionált. Az ingatlant az Alapítvány céljaira a helyi Önkormányzat biztosította tartós használatra.

Célcsoportunk a mélyszegénységben élő gyermekek, óvodás kortól 18-20 éves korig. Ifjúságsegítő házként működünk, igen széles tevékenységi körrel.

Szociális készségeket fejlesztünk, közösségi, csoportos játékokat játszunk, motivációs filmeket nézünk, kertet művelünk, lekvárokat- szörpöket-savanyúságokat készítünk, valamennyi folyamatban bevonva a gyermekeket, tanulmányaikat figyelemmel kísérjük.

Táboroztatjuk őket, utazunk, élményeket gyűjtünk, amelyek gazdagítják életüket, hogy emlékezetes pillanatokot szerezzünk számukra, amelyeket rendkívül értékesnek tartanak.

Lehetőség szerint ruha- élelmiszer-tanszer adományokkal segítjük a gyermekeket és a családokat.

Végig kísérjük őket a gyermekké válás olykor rázós szakaszain, támogatva, megértve őket. Beszélgetéseket kezdeményezünk, keressük a lehetőségeket, kapcsolatokat, hogy felnőve, a családi mintákat elhagyva felelős állampolgárai legyenek társadalmunknak.

Család- és Gyermejjóléti Szolgálat

2005. november 1-től látja el a településen a feladatokat.

A család- és gyermejjóléti szolgáltatás célja:

A gyermejjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik.

Az intézmény 2 szakmai egységből áll: Család- és Gyermejjóléti Központ; illetve Család- és Gyermejjóléti Szolgálat.

Személyi feltételek tekintetében 1 fő családsegítő és 1 fő esetmenedzser végez szakmai tevékenységet.

Az intézmény jól megközelíthető helyen található a Községi Könyvtár és Községi Színtér épületében, ami rendelkezik a megfelelő helyiséggel, valamint infrastruktúrával.

Sport

Pándi Községi Sportkör

Rengeteg lelkes, focizni vágyó gyermeknek és felnőttnek biztosít lehetőséget, szabadidős elfoglaltságot a Sportkör, mely egyfajta közösségépítő és csapatépítő szereppel is bír a község életében.

Az idei évben 16 millió forint támogatást kapott a Sportkör, TAO pályázat útján. A társasági adókedvezmény sporttámogatási rendszere lehetőséget biztosít a jelentősen magasabb plusz források bevonására a látvány csapatsportoknál, köztük a labdarúgásra is. A támogatás célja, hogy minél több amatőr futballista, minél jobb körülmények között játsz hassa ezt a népszerű játékot.

A kapott összegből mezeket, cipőket, táskákat és egyéb felszereléseket, cserepadokat, új nagy focikaput, labdafogó hálót kaptak/kapnak.

Jövőbeli célként szerepel, hogy az utánpótlás korosztályokra is pályázatot nyújtsanak be, a Spotkör U9 és U11-es korosztályú gyermekeket felkarolva és sportolási lehetőséget biztosítva nekik, a gyermekek heti rendszerességgel Bozsik tornákon mérettetik meg magukat.

Pándi Sportlövész Egyesület

A Pándi Sportlövész Egyesület 2019 óta működik.

A sportegyesület sportlövészet, olimpiai, felnőtt és diákolimpiai sportlövő és egyéb sportlövész, íjász versenyszámok utánpótlás képzésére történelmi katonai hagyományörzés, honvédelmi sporttevékenység, szabadidős, amatőr, profi versenyeztetésére az alábbi tevékenységek szerinti végzésére, valamint e célok eléréséhez szükséges feltételek előteremtésére és annak folyamatos biztosítására jött létre és tekinti céljának.

Ennek keretében elsődleges célunk: Tagok szabadidejének hasznos eltöltéséhez megfelelő körülmények biztosítása, sportkapcsolatok létesítése és fenntartása.

Ebben a régióban egyedülállóként tölti be azt a helyet a sportok és szabadidős tevékenységek között amire a visszajelzések, tapasztalatok alapján igény van. A régióban számos ígéretes hozzánk csatlakozni és versenyezni vágyó fiatal van. Egyesületünk tagjai túlnyomórészt iskoláskorú igazolt rajtengedéllyel rendelkező versenyzők, céljaink között az olimpiai sportlövész, íjász versenyszámok utánpótlás nevelése elsődleges helyet foglal el. Kiemelten kezelve az általános iskolás 10 év feletti korosztályt. Fiataljaink mellett az idősebb generáció is igényt tart az egyesületben rejlő lehetőségekre és él is azokkal. Mind a hagyományör mind pedig a sportlövő és íjász tevékenységet is nagy érdeklődés mellett aktívan művelik. Rendszeresen szervezett szabadidős nyílt napjainkon egyre nagyobb számú résztvevő jelenik meg és érdeklődik tevékenységünk után. Nagyszerű erő rejlik abban, hogy a sport és a hagyományörzés összekovácsolja a különböző generációkat pl amikor a nagypapa és az unoka egymással versenyezve próbál jobb eredményt elérni a másiknál, sportbarátságok hagyományör kapcsolatok alakulnak és ezzel a új kapcsolati tőkével újabb lehetőségek nyílnak meg tagjaink és az egyesület előtt. Célkitűzésünk megvalósításában Monor tankerületi központtal egyetértésben közösen munkálkodunk. Ezen szervezetek által szervezett versenyeken a helyben legjobban teljesítő, kvalifikációt szerző versenyzőinknek lehetőségük van megmérettetni magukat más egyesületek versenyzőivel szemben.

Közműellátás

Pánd településen a közművek – a vezetékes víz-, gáz és villamosenergia-ellátás – hálózatai mellett a hírközlés rendszerei, valamint a 2017-es évre megvalósult a környezetvédelmi szempontból legfontosabbnak számító szennyvízcsatornázás is. Ennek megfelelően a községben a városias ellátásnak megfelelő összközműves infrastruktúra ellátás áll a lakosság rendelkezésére, és ez egyben meghatározza, valamint elősegíti a település beépítés-fejlesztéseinek lehetőségeit is. A községben továbbra is megmaradt a csapadékvíz-elvezetés megoldásának kérdése, mely az utóbbi időben egyre nagyobb figyelmet kapott, de ennek ellenére a település vízrendezésének megoldására az elkövetkezendő időszakban is jelentős fejlesztéseket kell tenni. A közműrendszerek kiépítettsége lehetőséget biztosít a település beépítés-fejlesztéseinek megvalósítására.

A településen jelen terv során nagyobb közműigényű beépítés fejlesztés nem kerül kialakításra. Általában a terület felhasználások átértékelése történik, mely most már a kialakult összközműves ellátással a többlet közműigények biztosíthatók.

Vízellátás

Pánd vízellátó hálózatát és vízművét a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. (TRV Zrt.) üzemelteti. A Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. (TRV Zrt.) által üzemeltetett településekhez 2015- ben csatlakozott Kunmadaras és a Tápió mente települései közül Bénye, Káva, Kóka, Pánd, Süllyáp, Szentlőrincskáta, Tápióbicske, Tápiógyörgye, Tápióság, Tápiószele, Tápiószentmárton. A település vízellátás rendszerében, - az elfogadott és érvényben lévő szerkezeti és szabályozási terv készítése óta - nem történt a szokásos üzemeltetési fejlesztéseken kívül változás. Pánd vízellátását a település önálló vízbázisa, és vízmű-rendszere biztosítja. A víztermelés mélyfúrású kutakból történik. A kút-szivattyúk a vízbázison kiépített gyűjtőhálózaton keresztül töltik a vízmű-telepi 100 m³-es térszíni tározót. A medencéből a hálózati nyomásfokozó szivattyúi továbbítják a vizet a pándi hálózatba, és a település déli részén a Dózsa György utca végén épített 200 m³-es ellennyomó tározóba. Pándon településszintű vízmű üzemel a község minden lakott utcájára kiterjedő hálózattal. A vízmű telepet és a magas tározót, hidroglobuszt összekötő gerincvezeték DN 200 mm-es. A település hálózata a jelenlegi vízigényeken túlmenően a távlati igények kiadására is alkalmas. A község fővezeték rendszere a Vízmű körül kialakított DN 150 mm-es körvezeték, majd az erről lecsatlakozó Petőfi S. utca – Dózsa György utcában húzódó DN 200 mm-es KM-PVC átmérőjű gerincvezeték a hidroglobuszig. A gerincvezetékre csatlakozóan DN 100 mm-es KM-PVC elosztóhálózat üzemel. A vízbekötéssel rendelkező ingatlanok száma az új beépítésekkel növekedett, mely alapján meghaladja a 670 db-ot. Itt megjegyzendő, hogy a lakosságszám 2015-ben 1961 fő volt, mely kis mértékben csökkent. A lakosságszám csökkenésének ellenére a vízfogyasztás 50 - 60.000 m³/év, mely az új lakások és beépítések komfortosítása miatt a napi átlagos vízfogyasztás növekvő tendenciájú 140 - 165 m³/d, között változik. A számított napi vízfogyasztás - 100 l/fő,d fajlagos vízigény mellett – 190,0 m³/d. A településen - mint már előzőekben is jeleztük -, jelen terv során nagyobb közműigényű beépítés fejlesztések nem kerülnek kialakításra, az előírt irányított beépítés-fejlesztések egyrészt lakóterületi, másrészt gazdasági, kereskedelmi, szolgáltató terület-felhasználási területeknél jelentkeznek, mely nagyrészt terület felhasználások módosításait jelentik.

Szennyvízelvezetés

Pánd község a Tápiómenti települések szennyvízelvezető rendszerébe tartozik. A Tápió-mente településeinek korábbi összefogása, illetve az egyes kistérségek önálló pályázata sem járt sikerrel hosszú évekig, a terület szennyvízelvezetésének és tisztításának megoldása kapcsán. A fővárosi MÉLYÉPTERV KOMPLEX ZRT. végül 2006-ban készítette el azon vízjogi létesítési engedélyes tervdokumentációkat, melyek a Tápió-vidék jelen szennyvízelvezetési programját megalapozták. Az Európai Bizottság 2011. április 14-én fogadta el a „Tápió-menti régió szennyvíz-elvezetése és szennyvíztisztítása” című hazai nagyprojekt javaslatot. A Tápió-mente településeinek szennyvízcsatornázása 4 kistérségre felosztott 20 település szennyvízcsatornázásának és szennyvíztisztító telepei kiépítésének tendereztetése 2011. év végén, illetve 2012. év elején indulhatott meg. A közel 30 milliárd forintos beruházásban külön közbeszerzési eljárás lefolytatására került sor a 4 kistérség (LOT-1, LOT-2, LOT-3, LOT-4) csatornaépítése, és az egyes településcsoportok szennyvíztisztító telepeinek megépítése témájában. A szennyvízelvezető csatornarendszereket megépítő nyertes kivitelezői konzorciumok mindegyike a szolnoki KEVITERV AKVA KFT részére adott megbízást a csatornahálózatok komplett kiviteli terveinek kidolgozására. A KEVITERV AKVA KFT. a szennyvízcsatorna-hálózatok komplett kiviteli terveinek kidolgozása alapján épült ki a LOT-3 településcsoport - Tápiószentmárton Tápióbicske Tápióság Pánd Káva, Bénye – szennyvízcsatorna-hálózata. A szennyvízcsatorna-hálózat üzemeltetője a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. (TRV Zrt.) A szennyvízcsatorna-hálózat megépítését megelőzően Pándon a lakossági szennyvizet főként udvari szikkasztó aknában gyűjtötték, melyek folyamatosan szennyezték a talajt és ez által a talajvizet. A környezetvédelmi

előírásoknak közel sem megfelelő berendezések felszámolása érdekében a településen elválasztott rendszerű csatornahálózat kiépítésére került sor.

Csapadékvíz-elvezetés

Pándon a csapadékvíz-elvezető rendszer zárt és nyílt gravitációs rendszerben épült ki. A felszíni vizek egyrészt az ingatlanokon "természetes módon elszikkadnak" másrészt az út menti árkokban és zárt csatornában kerülnek levezetésre. Az út menti árkok többsége burkolt, egy részük tisztán szikkasztó jellegű, más részük vegyes funkciójú. A vízelvezető rendszer természetes befogadója a Pándi patak. A Pándi patak három nagyobb vízgyűjtőterület csapadékvizeit fogadja. A csapadékvíz-elvezető rendszer a következő egységekből áll:

- vízelvezető és szikkasztó árkok
- burkolt vízelvezető árkok
- áttereszek, rövid zárt csatornaszakaszok.

Az önkormányzat pályázatok útján a felújított az utak menti csapadékvíz elvezetést is megoldotta. Ennek megfelelően a Bartók Béla utca útfejlesztéssel érintett 375 m hosszú szakaszán, valamint a Deák Ferenc utcában szintén az útfejlesztéssel 400 m hosszú vízelvezetés került megoldásra. A csapadékvíz-elvezetés szempontjából elsődlegesnek tartjuk a jelenlegi árokrendszerek vízszállító kapacitásának szinten tartását, melyet csak megfelelő karbantartással lehet eszközölni. Az új beépítéseknél a falusias övezetben nyílt, környezetbarát burkolattal ellátott árokhálózatot, vagy szűk utcákban zárt felszín-közeli csatornát, illetve folyókát javasunk kialakítani. Az árokhálózatoknál csőátereszként minimum 40 cm-es szelvényméretet kell alkalmazni.

Energiaellátás

Villamosenergia-ellátás Pánd község a villamosenergia-ellátás kis- és közép feszültségű hálózatai általában légvezetékes formában épültek ki. Az elektromos hálózat üzemeltetője az ELMŰ-ÉMÁSZ Gyöngyösi Üzemigazgatósága. A település villamosenergia-ellátása 100%-osnak tekinthető. A település területét nagyfeszültségű hálózat nem érinti. A villamos-energia ellátása Nagykáta irányából az ottani 120/20 kV-os al-állomáson keresztül történik 20 kV-os szabadvezetékes hálózaton keresztül. A közép feszültségű légvezeték-hálózat oszloptranzformátor állomásokkal táplál. A villamos-energiafelhasználás az elmúlt időszakban lényegesen nem változott. A településen mind a kisfeszültségű, mind a közép feszültségű hálózat légvezetékes formában üzemel. Az oszloptranzformátorok általában úgy kerültek kialakításra, hogy 400 kVA-es teljesítményű transzformátor-bővítés megoldható legyen. A közvilágítási hálózat a főútvonalakon nátrium fényforrásos lámpatestekkel, a mellékutakban higanygőz és izzólámpákkal vegyesen üzemel, a kisfeszültségű hálózat oszlopain elhelyezve. A szabványelőírásoknak a hálózat megfelel. A lakóterületi, illetve településközpont vegyes beépítés fejlesztéseknél villamos-energia biztosítását a meglévő transzformátor állomások felbővítésével lehet a többlet energiaigényt biztosítani.

A község településközpont vegyes terület felhasználási területein földkábeles kisfeszültségű ellátó és közvilágítási hálózatokat javasolunk kialakítani, átépíteni. A településen főleg Gksz gazdasági kereskedelmi szolgáltató, illetve Kmü terület-felhasználással rendelkező új beépítések kerülnek kijelölésre, melyek villamos-energia ellátása a meglévő közép feszültségű hálózat továbbfejlesztésével és az igényeknek megfelelő transzformátorokkal lehet megoldani, amennyiben többlet energiaigény jelentkezik.

Gázellátás

Pánd községben a vízellátáshoz és a villamos-energia ellátáshoz hasonlóan kiépült a középnyomású gázhálózat. A jelenleg hatályos településrendezési terv alátámasztó munkarészeiben

ismertetett gázellátás lényegileg nem változott, ennek ellenére az egységes közműellátás miatt a fontosabb jellemzőket megismételjük, illetve kiegészítjük. A gázhálózat üzemeltetője a FŐGÁZ Földgázelosztási Kft. A földgáz a község északi oldalán a Tápióbicskei út mentén, nagy-középnomású vezetéken érkezik a pándi gáznyomás szabályozóig. A nyomásszabályozó a Fő utca északi végén és a Pándi Kiss János utcánál került kialakításra. A nyomásszabályozótól kiinduló 3,0 baros hálózat gerincvezetéke D 90 mm-es KPE vezeték, mely Fő utca nyomvonalon halad Petőfi utcáig. Szintén D 90 mm-es vezeték üzemel az említett gerincvezetéken kívül a Móricz Zsigmond és az Arany János utcákban is. Az említett hálózatokon kívüli elosztóhálózatok átmérői D 63 mm-esek. A nyomásszabályozótól kiépült középnomású hálózat teljes gázellátást biztosít a községnek.

Vezetékes elektronikus hálózat

Pánd község távbeszélő hálózati ellátását a Vodafone szolgáltató biztosítja. A pándi fogyasztók a 29-es hívószámon csatlakozhatnak az országos rendszerhez. A távközlési légvezetékek vagy betongyámos faoszlopos, illetve a külső területeken a kifesztültségű szabadvezeték hálózatok betonoszlopos tartószerkezetein kerültek elhelyezésre, az előfizetői csatlakozások ennek megfelelően föld- vagy légkábeles kivitelezéssel épültek ki. A távbeszélő hálózat a település nagy részén kiépült, a Vodafone szolgáltató a térségben színvonalas szolgáltatást nyújt, igény esetén a távbeszélő hálózatokon keresztül vehető igénybe az Internet, e-mail, Telefax és az adatátviteli szolgáltatások, az alközpont és a hálózatok jelentős tartalék kapacitással rendelkeznek. Vezetékes hírközlési létesítmények fejlesztése, a hírközlési létesítmények elhelyezésénél és engedélyeztetésénél az elektronikus hírközlési építmények elhelyezéséről és az elektronikus hírközlési építményekkel kapcsolatos hatósági eljárásokról szóló 14/2013 (IX.25.) NMHH rendelet és az MSZ 7487 szabvány előírásait kell betartani. A vezetékes hálózat elhelyezése a szabályozási előírásokban rögzítetten történhet, amely előírja, hogy tervezett új távközlési hálózatot a tervezési területen belül földkábelbe, vagy légvezetékes formában javasolt kivitelezni.

Telekommunikáció

A műsorszóró telekommunikációs adóállomások vételére egyedi, kisközségi és nagyközségi telekommunikációs hálózatok valósultak meg és épültek Pándon. A településen létesített kábeltelevíziós hálózatok, melyek a távközlési hálózatokkal együtt, velük azonos nyomvonalakon, alépítményekben és légkábeles tartószerkezeteken, illetve helyenként a kifesztültségű szabadvezeték hálózatok tartóoszlopaire szerelten valósultak meg. Fenti rendszer lehetővé teszi előfizetői részére szinte valamennyi földi és műholdas sugárzású műsorszóró telekommunikációs adóállomás vételét, a választott programcsomagokkal kapcsolatos egyedi szerződésekben rögzítettek alapján.

Értékeink, küldetésünk

A községben élő emberek komoly értéknek tekintik a hagyományaikat, így sokat tesznek annak ápolásáért. A természeti és az épített környezetet továbbá, a gyermekeket is értéknek tekintik. A jelen kor felnőtteinek fontos küldetése a környezet megóvása, a hagyományok ápolása és a gyermekek jóra nevelése. Pánd Község Önkormányzata olyan társadalmi környezet támogatását célozza meg, mely tiszteletben tartja a sokszínűséget, mentes a hátrányos megkülönböztetéstől, a zaklatástól, jogellenes elkülönítéstől valamint, a megtorlástól. Az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében szükség esetén előnyben részesítünk egyéneket, társadalmi csoportokat, ha az esélyegyenlőség felszámolására irányul. Az esélyegyenlőségi törvényben foglaltak szerint kiemelt figyelmet fordítunk az alábbi csoportok esélyegyenlőségének biztosítására:

- mélyszegénységben élők
- romák
- gyermekek
- nők
- idősek és fogyatékkal élők

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Pánd település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftv.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Pánd Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 5/2024 (III.25) a települési támogatásról és az 4/2024 (III.25.) szociális alapon nyújtott eseti, speciális települési támogatásról Kt. rendeletek módosításaival egységes szerkezetbe foglalva a helyi szociális igazgatásról és ellátásokról szóló rendeletét. A rendelet célja, hogy a törvényi felhatalmazással összhangban megállapítva az önkormányzat által a helyi sajátosságoknak megfelelő, a szociális rászorultságtól függő, pénzben és természetben nyújtott szociális ellátások, a személyes gondoskodást nyújtó ellátások formáit, szervezeti kereteit, az eljárási és jogosultsági szabályokat, továbbá azok igénybevételeinek és érvényesítésének módjait, feltételeit és garanciáit.

A törvényi szabályozáson túl a rendelet célja, hogy a településünkön olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgál. A szociális ellátások középpontjában a család áll.

A települési önkormányzat képviselő-testülete-átruházott hatáskörben a Szociális és Népjóléti Bizottság az önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek szerint települési támogatást nyújt azok részére, akik

- önmaguk illetve, családjuk létfenntartásáról más módon nem gondoskodni nem tudnak
- akik alkalmanként jelentkező, nem várt többletkiadások miatt anyagi segítségre szorulnak:

- haláleset miatt
- betegség miatt
- elemi kár bekövetkezése miatt
- a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása érdekében
- iskoláztatás biztosítása érdekében
- a gyermek fogadásának előkészítése érdekében
- a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások miatt
- akik a gyermek/ek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak
- gyermekek gyógyszerköltségének támogatása

Az ápolási díj-méltányossági alapon járó ellátási forma, megszűnt az önkormányzatnál, a továbbiakban a Monori Járási Hivatalhoz lehet fordulni ezzel kapcsolatban.

A települési támogatáson belül az alábbi támogatásokat különböztetjük meg:

- temetési támogatás
- újszülöttek támogatása-kelengye
- lakhatáshoz kapcsolódó támogatások
- köztemetés

Szociális alapon nyújtott eseti, speciális támogatások:

- településen óvodába és iskolába járó gyermekek támogatása
- településen élő súlyosan beteg, testi vagy szellemi fogyatékos gyermekek támogatása
- Mozgáskorlátozottak Tápiómenti Szervezete Pándi területi szervezetének támogatása
- 60 év feletti nyugdíjasok,- megváltozott munkaképességűek és 60 év alatti rokkantsági ellátásban/ fogyatékosági támogatásban részesülők támogatása.

Az Önkormányzat a szociálisan rászoruló személyek részére biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó, következő alapellátási formákat:

- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- család-és gyermekjóléti szolgálat
- speciális alapellátási feladatok

A személyes gondoskodást nyújtó szociális alapellátás keretében az önkormányzat intézményein keresztül a rászorultaknak biztosítja:

- a) szociális információs szolgáltatás keretében tájékoztatást nyújt a rászorulóknak részére a szociális ellátások hozzáférhetőségéről és igénybevitelük módjáról. A szociális információs szolgáltatást a polgármesteri hivatal szociális ügyintézője útján biztosítja a települési önkormányzat.

Köteles írásbeli vagy szóbeli kérelem alapján a kérelmezőnek felvilágosítást adni:

1. Az Sztv.-ben és a Gyvt.-ben meghatározott személyes gondoskodást nyújtó ellátások és szolgáltatások, valamint egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatban, a helyben igénybe vehető ellátások és szolgáltatások köréről, feltételeiről és az igénybevétellel kapcsolatos eljárási kérdésekről, a helyben nem elérhető ellátások, szolgáltatások elérhetőségéről, igénybevételének módjáról.
- b) A pénzbeli és természetbeni szociális és gyermekvédelmi ellátásokkal, családtámogatási ellátásokkal, tb. és a foglalkoztatáshoz kapcsolódó ellátásokkal kapcsolatban az ellátás megállapítására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szerv elérhetőségéről, az ellátások igénybevételéhez szükséges iratokról.
- c) Étkeztetést biztosít az Szt.-ben meghatározott jogosulti kör részére. Szociális étkezőnek minősül, ha jövedelme a mindenkori nyugdíjminimumot nem haladja meg, méltányosságból a képviselő-testület döntése alapján biztosítja.
- d) Házi segítségnyújtás keretében gondoskodik:

A személyes gondoskodást nyújtó ellátások keretén belül a község a házi segítségnyújtást a Monori Gondozási Központ intézmény keretén belül látja el.

A szolgáltatások ellátására vonatkozó részletszabályokat Monor Város Önkormányzata rendeletben szabályozza.

- Azokról az időskorú személyekről, aki otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak,
- Azokról a pszichiátriai betegekről, fogyatékos személyekről, valamint szenvedélybetegekről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként önmaguk ellátására képesek,
- Azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről, akik ezt az ellátási formát igénylik,
- Azokról a személyekről, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetükbe történő visszaillesztés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

Családsegítés

A szolgáltatásokat az 1997.évi XXXI. törvény 39-40. §-a és az 1993. évi III. törvény 64.§-ra való tekintettel az ellátást társulási megállapodás útján a Monor és Térsége Integrált Család-és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat látja el.

1. A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénias problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.
2. A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogói felügyelői és jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, a társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.
3. A (2) bekezdés szerint kapott jelzés alapján a családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénias problémákkal küzdő

családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés (4) bekezdésében megjelölt céljairól, tartalmáról.

4. A családsegítés keretében biztosítani kell:

A szociális, életvezetési és mentálhigiéniai tanácsadást.

- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- közösségfejlesztő, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését,
- tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémákkal küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat,
- A családsegítés keretében végzett tevékenységnek – a szolgáltatást igénybe vevő érdekében, mások személyiségi jogainak sérelme nélkül – a szükséges mértékig ki kell terjednie az igénybe vevő környezetére, különösen családtagjainak tagjaira.
- Kiskorú személyre a családsegítés akkor terjedhet ki, ha a kiskorú családtagjainak ellátása a családsegítés keretében indult, és a kiskorú érdekei – a gyermekjóléti szolgáltatás igénybevétele nélkül – e szolgáltatás keretében is megfelelően biztosíthatók.

Gyermekevédelem

Pánd Község Önkormányzata képviselő-testületének 10/2023(IV.24) Kt. rendelete egységes szerkezetbe foglalva a Gyermekvédelem helyi rendszeréről készült rendelkezéseket.

Pánd Község Önkormányzata a Magyarországi helyi önkormányzatáról szóló 2011.évi CLXXXIX. törvény felhatalmazása alapján, a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. Törvény (továbbiakban Gyvt.), valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Korm. Rendelet (továbbiakban Gyer.) rendelkezéseire tekintettel az alábbi rendelet alkotja.

A rendelet célja

E rendelet célja, hogy az önkormányzat közigazgatási területén – a Gyvt.-ben, illetve annak végrehajtási rendeleteivel összhangban megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az önkormányzat segítséget nyújt a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

- A gyermek védelmének rendszere
- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása
- Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása
- Természetbeni ellátás
- A kiegészítő gyermekvédelmi támogatás
- A személyes gondoskodást nyújtó ellátások

- A gyermekjóléti alapellátások
- A Gyermekjóléti Szolgálat
- A térítési díjak

Gyermekjóléti Szolgálat

A gyermekjóléti szolgáltatást a Monor és Térsége Integrált Család-és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat intézményein keresztül biztosítja és a következő gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat látja el, a gyermekek testi és lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a gyermeki jogokról, támogatási formákról való tájékoztatás, a támogatáshoz történő hozzájárulás elősegítése,
- a családtervezési, nevelési, egészségügyi és káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás,
- szociálisan rászorult várandós anyák támogatása, segítése,
- szabadidős programok szervezése,
- veszélyeztetettséget észlelő jelzőrendszer működtetése, az előidéző okok feltárására,
- család- és utógondozás biztosítása,
- egészségügyi és szociális ellátás, valamint hatósági beavatkozás kezdeményezése.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030)

Időügyi Nemzeti Stratégia (II. ütemterv 2023-2034)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

Pánd társadalmi jövőképe

Népességét megtartani képes, vonzó élettér, az életminőségre pozitívan ható intézkedéseknek köszönhetően a természetes népességfogyás megáll. Alapfokú oktatási-nevelési, egészségügyi, szociális, igazgatási és ellátási funkciói jó színvonalon biztosítottak saját lakossága számára. Színes és nívós kulturális és közösségi élettel, sportélettel rendelkező település. Nő a szociális biztonság, enyhülnek a szociális problémák, a hátrányos helyzetű csoportok sikeresen integrálódnak a helyi társadalomba, felzárkóztatásukat segíti a településen kibontakozó gazdasági fellendülés. Az időskorú lakosságát megbecsüli, részére jó színvonalú ellátást biztosít.

A település gazdasági jövőképe

A közlekedési kapcsolatrendszerét az M4 autópálya közelsége javítja, korszerű, igényekhez igazított eljutás biztosított a térség jelentős foglalkoztató központjaiba. A község stabil, erős és a hozzáadott értéket előnyben részesítő, mezőgazdasággal rendelkezik a jövőben. A helyi gazdaságban növekvő szerep jut a feldolgozóipari ágazatoknak és a mezőgazdasághoz kapcsolódó logisztikának. A turisztikai kínálat és fogadóképesség bővítésével a település - a Tápió-mente térség részeként - Pest megye ismert és kedvelt, látogatott turisztikai célpontjává válik. A turizmus térségileg összehangolt kínálatot nyújt az idelátogatóknak, programcsomagokból választhatnak a Tápió-mentére és a Pándra érkezők. Az önkormányzat együttműködésben a gazdasági szereplőkkel számos közérdekű fejlesztést valósít meg, amely hozzájárul a település funkcióbővítéséhez és élhetőségének javításához, ezen keresztül pedig a népességvonzó képesség javulásához.

Pánd táji, természeti és épített környezetének jövőképe

Pánd a jövőben hatékonyan kihasználja sajátos egyedi erőforrásait (termőföld adottságok, táji, természeti értékek, termálvízkincs). A természeti környezetét és épített értékeit megőrző, azt fenntartható módon fejlesztő településsé válik. A környezeti elemek kedvező állapota tartósan jó marad, a községbe nem települnek szennyező források, és az értékeket veszélyeztető hatásokkal sem kell számolni, ennek nyomán a település természeti értékeinek megőrzése biztosított. A védelem alatt álló ökológiai funkciójú területek háborítatlansága biztosított. A korlátozásokkal hasznosítható természeti értékek mind nagyobb részben az ökoturizmus céljai és a bemutatás szolgálatába helyeződnek. A település zöldterületei bővülnek, újabb települési zöldterületek jönnek létre, a meglévők megújulnak. A tájhasználatban a megélhetést és jövedelemtermelést valamint a megőrzést egyaránt lehetővé tevő tájgazdálkodási módok válnak uralkodóvá.

Pánd hatékonyan kihasználja sajátos egyedi potenciáljait. Az elsődleges lakófunkció és a turizmus mellett természeti környezetét és értékeit megőrző, azt fenntartható módon fejlesztő település. A település felkészül a klímaváltozás kedvezőtlen hatásaira, a felszíni vizek elvezetésével kapcsolatos hiányosságok felszámolásra kerülnek.

Fentiek alapján Pánd jövőképe az alábbi tömör mondatba foglalható össze: Pánd népességét megtartani képes, bővülő szolgáltatásokat nyújtó település, nyugodt és vonzó élettér az itt élők számára, erősödő gazdasága növekvő számú munkahelyet biztosít, turisztikai kínálatával részese a Tápió-mente idegenforgalmának.

Településfejlesztési elvek

A fejlesztés integrált szemlélettel történjen, azaz az egymástól elszigetelt ágazati beavatkozások helyett integrált megoldások alkalmazására kerüljön sor a fejlesztési célok szolgálatában. A településfejlesztés vezérelve a minőségi fejlődés biztosítása, az általános települési komfortérzet további javítása, a népessége számára hosszú távon is ideális lakókörnyezetet biztosítani tudó, élhető településsé válás elősegítése a Monor és Nagykáta közötti térben. A község mindenkorai fejlesztése során törekedni kell az adottságok és lehetőségek optimális kihasználására olyan módon, hogy az ne veszélyeztesse a lakó funkció kedvező feltételei megőrzésének, javításának lehetőségét, se a települési környezetminőség és településképp javításának esélyét, se a helyi társadalom integritásának fenntarthatóságát, ugyanakkor gazdaságilag is biztosítsa Pánd fenntartható fejlesztésének lehetőségét. Harmonikus, kiegyensúlyozott fejlődés biztosítása, a már megvalósult eredmények és a tervezett fejlesztések biztonságos fenntartásához és a település üzemeltetéséhez szükséges gazdasági, szellemi és szervezeti háttér biztosítása. Pánd kompakt településsé váljon, azaz a területével felelős módon történő gazdálkodás, optimális terület felhasználásra törekvés, a barnamezős területek megújítására törekvés, új beépítésre szánt területek kijelölésének minimalizálása jellemezze a településszerkezet alakítását. A fejlesztés elsősorban a pándi polgárok és a helyi gazdaságban tevékenykedő vállalkozók érdekeit kell, hogy szolgálja. Ez részben a meglévő agrárgazdasági illetve turisztikai adottságok jövedelmező hasznosításával, de e mellett újabb attrakciók megteremtésével, továbbá a még hiányzó funkciók, illetve az előre jelezhető igényeket követő további intézmények, szolgáltatások ütemezett kiépítésével és igényes megvalósításával történjen. A településfejlesztési koncepció alapvető célja az itt élők életminőségének javítása legyen. Az új fejlesztések olyan módon és olyan színvonalon valósuljanak meg, hogy az ne jelentsen többletterhet a településnek (az önkormányzatnak).

Pánd község településfejlesztési koncepciója

Ösztönzőkkel kell elősegíteni a társadalmi különbségek mérséklését, és a gazdasági eredmények, bevételek egy részét a szociális biztonság megteremtésére, a leszakadó településrészek megújítására és társadalmi reintegrációjára kell fordítani. A település fejlesztése során fokozottan kell támaszkodni a 2014-20 közötti uniós tervezési ciklus kapcsolódási pontjaira és pályázati lehetőségeire. A külső források bevonása mellett, az Önkormányzat településfejlesztési és -rendezési szerződések megkötésével biztosítsa (az Önkormányzat számára többlet ellátási kötelezettséggel járó) új funkciókat létrehozó, vagy a meglévő kapacitásokat bővítő jövőbeni fejlesztők arányos hozzájárulását a településfejlesztéshez annak érdekében, hogy a kitűzött célok a helyi lakosság terheinek növekedése nélkül valósulhassanak meg.

Pánd fejlesztését szolgáló átfogó célok és a részcélok meghatározása

A község népességmegtartó képességének erősítése, a kedvezőtlen népességkicserélődés mérséklése, a fiatalok helyben maradásának elősegítése, népességmegtartás és az előnytelen népességcsere megállítása. Több fejlesztési lépés együttes hatásaként, a gazdaságfejlesztés, a közösségfejlesztés eszközkészletével, a helyben történő boldogulás esélyét növelő és a település élhetőségének erősítését szolgáló eszközökkel, lehetséges kitörési pontok keresésével együttesen javasolható kezelni.

Pánd olyan összetett problémáit, mint az népességfogyás, a sajátos lakosságcsere, és a minőségi migrációs veszteség, azaz a fiatal és magasabban kvalifikált korosztályok elvándorlása. Ezen problémák hatékony kezelése - noha első megközelítésben társadalmi jellegűek - a szükséges napi intézkedéseken túl, csak hosszú távon, összehangolt fejlesztési megoldásokkal történhet (pl. munkahelyteremtés, fiatalok számára kedvező feltételek biztosítása) eredményes módon. Pándon a korábbi évtizedben az évről évre pozitív vándorlási különbözet eredményeképpen megnövekedett

a település lélekszáma, 2009-ben azonban megfordult a trend és azóta fogy a népesség. Ezzel együtt ameddig Pándon meglesznek a betelepülés feltételei mind a szabad telkek és ingatlanok, mind pedig a relatíve olcsóbb megélhetés oldaláról, addig nem várható, hogy ez, a község helyi társadalmának megbomlásához vezető negatív trend mérséklődjön. A probléma kezelésére kettő, de egy irányba ható megoldás körvonalazható.

Az önkormányzat célja, hogy kihasználja az elkészült M4 autópálya jótékony hatásait. A kedvezőbb közlekedési kapcsolatok és rövidebb eljutási idők a fővárosba (a korábban 45 perces út 30 percre csökkent) vonzóbbá teszik a Monor környéki településeket a Budapest közelében, de vidéki környezetben lakóhelyet keresők körében. Cél, hogy a várhatóan meginduló vándorlási folyamatból Pánd is profitáljon, és magasabban képzett, jobban kvalifikált fiatal korosztályok számára legyen vonzó a település. Ezáltal növelje népességét, a demográfiai és szociális összetétel javuljon. Fontos a lakótelkek iránti igény figyelemmel kísérése, és cél, hogy az önkormányzat tudjon telket ajánlani a betelepülni szándékozó, lehetőség szerint szakképzett, egzisztenciával rendelkező érdeklődők számára.

Társadalmi kiegyenlítődés elősegítése

Lényeges, hogy az önkormányzat éljen mindazokkal az eszközeivel, amelyek a községbe irányuló betelepülések számát mind ösztönző, mind korlátozó módon képesek szabályozni. Új lakó célú területek kijelölésével további beköltözésekre ösztönöz, viszont ha csak korlátozott mértékben él ezzel a lehetőséggel, akkor a telekárak emelkedése révén irányíthatóvá válik, hogy kik lesznek képesek lakótelket vásárolni a településen, és kik nem. Nagyobb befektetést igénylő lakópark jellegű beépítések támogatásával szintén szűkíthető az a kör, amely képes lesz ezen ingatlanok árát is megfizetni. Az önkormányzatnak érdeke, hogy szabályozni tudja (ha közvetett módon is), a Pándon lakóingatlant vásárolni kívánók körét. Azt a kedvezőtlen folyamatot meg kell akadályozni, hogy a jóval a piaci ár alatt értékesített telkeket Budapestről kiszoruló, vagy más településről érkező lecsúszott társadalmi csoportok vásárolják meg.

Pánd község településfejlesztési koncepciója

Ennek igaz a fordítottja is, vagyis az emelkedő ingatlanárak (pl. az M4 autópálya megépülése hatására) a legszegényebb társadalmi csoportokat ingatlanjuk értékesítésére sarkallhatja, és elköltöznek a településről. El kell kerülni Pándon a szegregálódás erősödését, leszakadó településrészek kialakulását, illetve növekedését. A Fő utcától délre fekvő domboldali településrész társadalmi lecsúszását meg kell állítani. Az itt élőket be kell integrálni a település életébe.

A település élhetőségének javítása

A településen olyan feltételeket kell fokozatosan teremteni, és a lehetséges fejlesztési lépések között mindig azoknak a megoldásoknak kell prioritást kapniuk, amelyek hozzájárulnak közvetlenül vagy közvetett módon a település élhetőségének fokozásához. A lakosság érezze, hogy lehet és érdemes Pándon élni, boldogulni hosszú távon is. A konkrét fejlesztések köréből e szempontból nagy jelentőségük van a következőknek: az általános települési komfortérzetet növelő út- és közműfejlesztések (pl. ahol szükséges, az útburkolat minőségének javítása, helyenként szélesítése) a községben elérhető szolgáltatások, különösen a fiatalok helyben maradását elősegítő intézmények és szolgáltatások, szórakozási, művelődési lehetőségek körének bővítése, és az általános szolgáltatási színvonal javítása, a helyi közbiztonság javítása érdekében a már jól működő polgárőrség fenntartása, támogatása. Az Önkormányzat - pályázati források

bevonásával - energiahatékonysági fejlesztéseit a közelmúltban megvalósította. A megújuló energiaforrások alkalmazása és a javuló energiahatékonyság költségcsökkentést eredményezett, ami számos, életminőséget javító fejlesztés anyagi hátterének biztosítása szempontjából is kedvező. A fejlesztési koncepcióban javasolt fejlesztési megoldások és javaslatok végig vitelének sikerétől, az ezeket szolgáló intézkedések eredményességétől függően a település lélekszámának alakulásában minden bizonnyal változás következik be. A község meglévő intézményhálózata - az óvoda kivételével, ahol a hiányzó csoportszoba, tornaszoba, öltöző és foglalkoztató kialakítása szükséges - 2500 fő lakónépességig megfelelő. A község népességének megtartása, mérsékelt növelése komplex kérdéskör, amelyet számos összehangolt intézkedéssel lehet csak eredményesen befolyásolni. A településrendezés a maga eszközkészletével, így többek között a minőségi élettér területi feltételeinek biztosításával, a munkahelyteremtéssel a kijelölt gazdasági területeken, az élhető településszerkezet megőrzésével, illetve fejlesztésével, a községi terület felhasználás optimalizálásával, új, magasabb igények kielégítésére is alkalmas lakóterületekkel, a környezetminőséget és a természeti értékeket megőrző szerkezeti és szabályozási megoldásokkal közvetett módon képes javítani a helyi életminőséget, illetve a községben zajló demográfiai folyamatok irányát. Lényeges mindazon közérzetjavító, arculati fejlesztések, intézményfejlesztések minél szélesebb körű megvalósítása, amelyek erősítik a helyi közösséghez tartozás érzését. A helyi identitástudat növelése terén a különböző közösségi rendezvényeknek, a helyi civil szervezeteknek is kiemelkedő a szerepe.

A helyi gazdaság erősítése, a vállalkozási kedv növelése, a munkahelyek számának növelése a településen, a megélhetés helyi feltételeinek hosszútávra történő biztosítása

Vállalkozások betelepülésének, új vállalkozások indításának támogatása

Lényeges településfejlesztési célkitűzés a helyi gazdaság erősítése, elsősorban a helyi érdekű kis- esetleg középvállalkozások további fejlődéséhez a területi és infrastrukturális feltételek biztosítása. A lakosság által is támogatott mérsékelt (környezetet nem zavaró) ipari, vállalkozási területi fejlesztések során a táji, településképi szempontból is megfelelő megoldásoknak kell prioritást adni. A vállalkozási területek számára a megfelelő közlekedési feltárás biztosítása szükséges. Pánd gazdaságának fejlesztése során a hosszú távra történő felelős gondolkodás kell, hogy érvényesüljön. Ennek szellemében azoknak a befektetéseknek kell prioritást élvezniük, amelyek hosszabb távon több helyi polgárnak nyújtanak megélhetést, illetve a községet tartós, kiszámítható és egyenletes bevételekhez juttatják. Cél, hogy legalább egy-két, az önkormányzat számára jelentős iparüzési adó bevételt biztosító vállalkozás/cég létesítsen telephelyet Pándon. Ezáltal a helyben foglalkoztatás mellett az önkormányzat különböző helyi fejlesztésekre fordítható lehetőségei is javulnak. A cégek betelepülésének nem csak infrastrukturális, hanem humán erőforrás oldali feltételei is vannak, amik szintén javításra szorulnak. Cél, a vállalkozások betelepülését gátló szakember hiány mérséklése. Ez a cél összefügg a legfontosabb társadalmi céllal is, el kell érni, hogy az iskolázott, szakképzett népesség ne hagyja el a települést, illetve elő kell segíteni visszatérésüket különböző ösztönzőkkel, mint kedvezményes ingatlanhoz jutás. Mivel a község saját forrásból nem tud pénzt fordítani a hatályos településrendezési eszközökben már kijelölt vállalkozási, ipari terület előkészítésére és elő-közművesítésére, az önkormányzat szervezőmunkával és koordinációval kell, hogy elősegítse e területek előkészítését. A község működjön együtt a területtulajdonosokkal és a potenciális területhasznosítókkal a vállalkozási területek előkészítésében, a helyi gazdaság erősítése érdekében. Ki kell dolgozni az érdekharmozáció helyi technikáit. A megtelepedni szándékozó vállalkozásokat segítse hozzá az önkormányzat a vállalkozási területek infrastrukturális előkészítéséhez, a régiós és megyei területfejlesztési, gazdaságfejlesztési célleírányzatokra történő közös pályázatok útján. Az önkormányzat teremtsen kedvező adózási feltételeket, illetve biztosítson adókedvezményeket a bizonyos feltételeket teljesítő, a település érdekeit legjobban szolgáló vállalkozások részére,

különösen a tartósan megtelepedni szándékozó, a helyi munkaerő foglalkoztatását és a környezetet nem veszélyeztető tevékenységet folytatni szándékozó vállalkozások esetében.

Pánd község településfejlesztési koncepciója

A mezőgazdaságra épülő, magasabb hozzáadott értékű, helyben feldolgozott termékek arányának növelése Pándon a mezőgazdasági adottságok elsősorban a szántóföldi növénytermesztés, valamint az állattenyésztés számára kedvezők. Ennek ellenére a község neve összeforrt a meggyel, és cél a „Pándi meggy” felfejlesztése eladható márkánévvé. Ehhez meg kell valósítani egy kisüzemi mini feldolgozót, és pándi meggyként értékesíteni gyümölcstermékeket, szörpöt, lekvárokat, pálinkát. Szükség van pándi meggyfák ültetésére is az alapanyag ellátás biztosítására. A mezőgazdaságban törekedni kell a helyben feldolgozott termékek arányának növelésére, hogy az egyes termékek mind magasabb feldolgozottsági fokon kerülhessenek a település gazdálkodóitól a - leginkább fővárosi vagy monori, nagykáti - piacokra, illetve az áruházláncokba. A magas szállítási költségek szintén a termékek helyben történő feldolgozását indokolják. A raktározás és feldolgozó üzem megvalósítása pedig további munkalehetőségeket is teremtené Pándon. Az egykori malom megszerzésével és újraindításával 10-15 ember számára lehet munkát biztosítani. Búza, illetve rozs őrlésére használható a malom. A település gazdaságában mezőgazdasági művelés meghatározó. Ezek a tevékenységek jelentős zöldhulladékot eredményeznek, amelyek kezelése ma nem megfelelően megoldott. A szabadtéri égetés rontja a település levegőminőségét. Cél a zöldhulladékok szakszerű gyűjtése, tárolása, illetve hasznosítása. Leginkább előnyös olyan hasznosítási forma megtalálása, amely az újrahasznosítás révén gazdasági haszonnal is jár, amellet, hogy környezetbarát módon biztosítja a hulladékfajta megsemmisítését. Pándon első körben zöldhulladék lerakó és komposztáló létesítése a cél. A településen keletkező zöldhulladékok elhelyezésére illetve hasznosítására koncepció kidolgozása szükséges. Ennek része a zöldhulladék gyűjtés megszervezése, komposztáló létesítése, illetve a környezetbarát megsemmisítés vagy tüzelőanyag előállítása. A helyi vállalkozások számának növelésében és a település foglalkoztatási helyzetének javításában fontos szerepet tölthetnek be az idegenforgalomhoz kapcsolódó fejlesztések. A vendéglátóhelyek számának növekedése, a szállásférőhelyek gyarapodása, a különböző kirándulólétesítmények és kiszolgálóhelyek egyaránt új munkahelyeket is jelentenek. A megfogalmazott fejlesztési célok elérése érdekében lényeges feladat, hogy az önkormányzat naprakészen kísérje figyelemmel az aktuális pályázati lehetőségeket, a település hirdesse magát, illetve a vállalkozási területét szakkiállításokon, szakvásárokon és az interneten, az országgyűlési képviselő segítségével és minden lehetséges módon folytasson hatékony lobby-tevékenységet, és eredményes marketingmunkát a befektetők megnyerése érdekében.

A munkahelyteremtés feltételeinek javítása

A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a településen fontos feladat, mivel a munkanélküliek aránya kb. 15 %. A munkanélküliség ellen küzdeni kíván az önkormányzat, mivel a munkanélküli családokban romlanak az életkörülmények és az emberek életminősége, másrészt az önkormányzat szociális kiadásai emelkednek a támogatások, segélyezések miatt. A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az önkormányzat: a fejlesztési elképzeléseknél meghatározottak szerint segíti a helyi vállalkozásokat, lehetőség szerint segíti a helyi gazdaság megerősödését, ehhez igyekszik kedvező feltételeket teremteni, hogy a vállalkozók számára munkahely-bővítési lehetőséget teremtsen, a közszolgáltatások megtartása, illetve bővítése révén munkahelyet teremtsen és tart fenn a köztisztviselők, közalkalmazottak foglalkoztatásával, aktívan részt vesz a munkaadók és munkavállalók igényeinek közvetítésében, rendszeresen együttműködik a munkaügyi hivatalokkal.

Az ingázás feltételeinek javítása

Pánd esetében több évtizedre visszamenőleg jellemzi a foglalkoztatást az ingázás. Budapest, Monor közelsége és a kielégítő közlekedési viszonyok miatt az aktív lakosság jelentős része e városokban talál munkát. Nagykáta, Jászberény szerepe nem számottevő. Ezzel a helyzettel hosszú távon is számolni kell. A településen élő polgárok életminőségét és a község további fejlődését alapvetően befolyásolja a helyi munkahelyek számának jövőbeni alakulása, és a térségben további munkalehetőséget biztosító foglalkoztatási központok jó színvonalú elérhetősége. A gazdaságfejlesztés helyi feltételeinek biztosítása abból a szempontból is különösen nagy fontosságú, hogy a község polgárainak növekvő hányada számára legyen biztosított a munkalehetőség saját településében, ezáltal válják legalább mérsékelhetővé a Pándot jellemző - bár a környező településeket is hasonlóan érintő - magas napi ingázási arány. Az elérhetőségi viszonyok, a munkába járási feltételek javítása is elsősorban a főváros, valamint Monor mint legnagyobb foglalkoztató központok vonatkozásában igényel beavatkozást. Ugyanis Pánd lakosságának feltehetően nagyobbik része hosszú távon is e városok munkaerőpiacán talál megélhetést magának. Ezért a napi rendszerességgű ingázás támogatása, kedvezőbb feltételek megteremtése annak megkönnyítése céljából, különösen a közlekedési, menetrendi viszonyok, de egyéb, szociális ellátórendszerrel érintő vonatkozások terén is lényeges fejlesztési feladat.

Turisztikai kínálatbővítés, programcsomagok kialakítása és marketing, kapcsolódás a Tápiómente kínálatához

Az idegenforgalom a település azon ágazata, ahol csak kiaknázatlan lehetőségek vannak. Ki kell használni azt, hogy jó ütemben fejlődik a belföldi turizmus. A turisztikai kínálat az igényeket figyelembe véve egyre szélesedik, ahol a településnek meg kell találnia, illetve ki kell alakítania saját arculatát, és tovább kell fejlesztenie a turisztikai vonzerejét. A turisztika fontos azért is, mert munkahelyteremtő és megtartó képessége is jelentős lehet.

Pándon az üdülés, idegenforgalom fejlesztésének értékes potenciálja a természeti környezet. A község belterületéhez mérten jelentős kiterjedésű külterületén húzódó rétek és erdőségek, a tagolt dombsági felszín nyújtotta tájképi gazdagság, a fellelhető természeti értékek, továbbá a közeli Tápió-Hajta Tájvédelmi Körzet kitűnő alapot nyújtanak a nem tömeges jellegű, természetközeli turizmus fejlesztéséhez. Egyedülálló látványossága, attrakciója nincs a településnek. A Tápióság-Káva-Pánd határában lévő ún. Török-híd rossz állapotú. Hosszabb távon a ma még problémaként megélt viszonylagos elzártság fontos potenciállá léphet elő, ami a települést üdülés-idegenforgalmi szempontból felértékelheti. E szempontból ideális, hogy az M4 autópálya bekapcsolja majd az országos keringésbe a községet, így megközelíthetősége javul, a fővárosba való eljutás ideje jelentősen lerövidül, de ahhoz mégis elegendő távolságban lesz a nyomvonal a településtől, hogy az ne jelentsen közvetlen zavaró vagy terhelő hatást. A csendes, fő forgalmi irányoktól távolabb eső kistelepülés legfőbb értékévé éppen az a nyugalom válhat, amely másutt e régióban egyre kevésbé lelhető fel. E fejlesztési cél elérése szolgáltatásban azoknak a turisztikai fejlesztéseknek kell prioritást kapniuk, amelyek a meglévő épített, kulturális és táji-környezeti értékeket maximálisan megőrzik, azokba nem avatkoznak be jelentősen. A késő barokk műemlék református templom, a helyi védettségű iskolaépület, illetve a táji, természeti értékek megőrzése a turizmus szempontjából is nagy jelentőségű. A megvalósuló idegenforgalmi fejlesztések oly módon fejtsék ki hatásukat, hogy azok segítsék elő a község turisztikai erőforrásainak hosszú távú körülmények közötti kihasználását. A nagyarányú beavatkozásokkal járó, gyors megtérülést remélő turisztikai fejlesztések helyett a település érdekeit hosszú távon szolgáló megoldásoknak kell előnyt biztosítani. Az idegenforgalmi fejlesztéseknél jelentős helyzeti előnyt jelent Pándnak a fővároshoz viszonylag közeli elhelyezkedése, amit tovább javít majd az M4 autópálya megépülése. Ez a kedvező fekvés lehetővé teszi a kezdetben egy, később több napos itt-tartózkodást is a település és a térség értékei iránt érdeklődő vendégek számára, s az ebben rejlő lehetőségeket a községnek ki is kell tudni használnia. A településen megvalósuló idegenforgalmi

fejlesztések akkor lehetnek igazán hatékonyak, ha azok széles körben ismertté válnak. Pándnak meg tanulnia „eladni”, népszerűsíteni magát, ehhez pedig kiterjedt propagandára van szükség. Ennek lényeges eleme egy vagy akár több olyan tematikus információs kiadvány összeállítása, amely figyelemfelkeltő módon mutatja be Pánd értékeit, látnivalóit és nevezetességeit, tájékoztat a községben elérhető szolgáltatásokról. A propaganda termékeket el kell juttatni a megfelelő helyekre, így többek között a budapesti és a megyei Tourinform irodákba, az évenként megrendezésre kerülő Utazás Kiállításra. A településmarketing egyik legfontosabb színtere az, hogy folyamatosan frissítve és aktualizálva legyen Pánd hivatalos honlapja, ahol az alapvető információk bárki számára elérhetővé válik. A településen megnyíló szálláshelyeket meg kell jelentetni az internetes és a különféle nyomtatott szálláskatalógusokban. Támogatni kell az idegenforgalmat, illetve a település látogatottságát, ismertségét segítő rendezvényeket, biztosítani kell azt, hogy a rendezvények időpontja, programja országos és megyei fórumon megjelenjen, a honlapra felkerüljön. Fel kell tüntetni az önkormányzat honlapján a turisztikai lehetőségeket, valamint a Vállalkozói térképet, továbbá megjelenési lehetőséget kell biztosítani az idegenforgalommal foglalkozó vállalkozások számára is. A turizmus fejlesztése sikerebb, ha a térségi kínálat összehangoltan jelenik meg, és Pánd pozicionálja magát a Tápió-mente turisztikai termék palettáján. A térség településeinek kínálata külön-külön kisebb jelentőségű, programsomagba szervezve azonban vonzóvá tehető az idegenforgalmi szolgáltatások piacán. Cél, hogy a közeli Tápióság, Káva, Tápiószentmárton, Tápióbicske, Nagykáta és további települések összefogásával, TDM szervezet irányítása mellett Pánd is eredményesen kapcsolódjon be a megye turizmusába. Fejleszteni kell a település turisztikai arculatát. Kiemelten kell kezelni azokat a fejlesztéseket, melyek turisztikailag is kiemelkedő jelentőséggel bírnak, vonzerőt jelentenek. Az idegenforgalmi megítélés szempontjából továbbra is fontos a közterületeken lévő pihenőhelyek fenntartása, bővítése (pad, asztal, szeméttároló edény).

Falusi turizmus és szállásadás

Az idegenforgalom fejlesztésének általános célkitűzéseivel összhangban, a községben támogatni kell a falusi turizmus mértéktartó fejlesztését. Az ilyen típusú fejlesztés alkalmas a település nyugalma megőrző, a településkép jelentősebb változtatását elkerülő fejlődés biztosítására. A falusi turizmus alapfeltétele, hogy Pándon néhány porta a közeljövőben alkalmassá váljon szálláslehetőség nyújtására is. Ezen túl lényeges, hogy a falusi turizmusban részt vállalni akarók birtokában legyenek az ehhez szükséges alapvető ismereteknek és szemléletmódnak is. Sok esetben ez nem feltétlenül főállást jelent, hanem egy-egy családnak kereset kiegészítésül szolgálhat. A fejlesztési javaslatokban foglaltak akkor érvényesülhetnek oly módon, hogy azok Pánd számára is konkrét bevételeket jelentsenek, azaz a település fejlődését segítsék, ha a községben a fejlesztésekkel egyidőben a fogadókapacitások bővítése is megvalósul. Nem elég a vendéget a községbe hozni, ott ki is kell szolgálni. Cél a kezdetben 1-2 órás itt tartózkodási idő növelése, és lehetőség szerint a szálláshelyet is igénybe vevő turizmus támogatása. Azaz szükség van a vendéglátás fejlesztésére és kapacitásának bővítésére, és új szálláslehetőségek kialakítására is, mindvégig szem előtt tartva azonban, hogy Pánd legfőbb idegenforgalmi potenciálja a tájjal szoros harmóniában élő település, és ennek megőrzése érdekében kerülni kell a tömeges és zajos, a település nyugalma megzavaró idegenforgalmat vonzó fejlesztési megoldásokat. A meglévő lapos tetős közösségi színtér épületének fejlesztésével, emeletráépítéssel vagy tetőtér kialakítással új szálláshelyek kialakítása a cél. Pándon a turisztikai fejlesztéseknek a meglévő sajátos helyi értékek megőrzése bemutatására, azok idegenforgalmi hasznosítására alapulva kell megvalósulniuk. Több olyan egyedi nevezetességgel rendelkezik a község, amelyek önmagukban nem vonzanak nagy tömegeket, de együttesük alkalmassá tehető az érdeklődés felkeltésére a település iránt. Az egyik ilyen a Tájház. Az épület felújítása megtörtént, a fogadóképesség szempontjából alapvető mosdó és akadálymentesített mosdó kialakítása megtörtént. A két háború közötti évtizedek népi életformáját bemutató tárlat berendezése a cél. A tájházat be kell kapcsolni a Tápió-vidék turisztikai kínálatába. Bővíthető népi mesterség bemutató helyé (kovács, fazekas,

kosárfonó, stb). Az egykori malom Pánd egyik ékessége volt. A malom újraindítása munkahelyet teremthet a községben. Másik hasznosítási mód, ha a falusi turizmus irányvonalhoz jól illeszkedő múzeumként történő hasznosítás kap prioritást. Ez esetben cél az épület megszerzése, helyi védelem alá helyezése.

A Tápió-mentén egyedi kopjafás temető ma még gyakorlatilag alig ismert, pedig megfelelő ismeretterjesztés eredményeképpen ez a különlegesség is idegenforgalmi nevezetességgé válhat, ugyanúgy, mint a Felső-Tisza-menti hasonló temető. A temető védelmét meg kell oldani, különben teljesen megsemmisülhet.

Ökoturizmus helyi feltételeinek javítása

A település külterületén fellelhető természeti értékek bemutatására javasolható egy turistaútvonal megtervezése, ami kedvezne a gyalogos és kerékpáros, de az egyre népszerűbbé váló lovas turizmus kedvelőinek is. A lovas turizmus kialakításához állattartó helyek létesítése is hozzátartozik. A túraútvonalat célszerű kapcsolni a Tápió-mente egyéb jelzett turistaútjaihoz. A természetjárás vonzóbbá tétele és az értékek széles körű megismertetése céljából egy tanösvény, későbbiekben egy erdei iskola létesítése is cél. A térségben már meglévő tanösvényekhez kapcsolódó hálózat kiépítése a távlati, térségi cél. Ezek nem nagy forrásigényű fejlesztések, és a Natura2000 területek rendeltetésével is összeegyeztethetők, továbbá a turistaútvonal(ak) részévé is tehetők. A kerékpáros turizmus Pest megyében egyre népszerűbb. Cél Pándot megállóhelyé tenni, amit néhány óras látnivalók biztosításával tud elérni a település. A Pest megye területrendezési tervében is szereplő Pilis és Nagykáta közötti, Pándot is érintő térségi kerékpárút megvalósulása is nagyban elősegítené e cél elérését, ezért az érintett önkormányzatok összefogással érik el a kerékpárút megépítését. Pánd legyen résztvevője a Tápió mentén kialakítani tervezett Naturparknak. Táji, természeti, néprajzi és kultúrtörténeti adottságaival a Naturpark kínálatához hozzá tud járulni a település, másrészt pedig Pánd látogatottságának, valódi turisztikai célhelyszínné válásának is kedvez a Naturparkhoz tartozás. Az egykori lőterületének turisztikai célú hasznosítása, a község határában lévő, ma már használaton kívüli lőteret természeti adottsága alkalmassá teszi arra, hogy lehetséges hasznosítása egy lovas turisztikai központ vendéglátóhellyel és szálláslehetőséggel, esetleg egy golfpálya kialakítása legyen, ami számot tarthatna jobbra budapesti és akár külföldi vendégek érdeklődésére is. A terület adottsága, a környék növényborítottsága kedvez a terepíjászat, illetve az ún. 3D vadászíjászat számára. Nemzetközi versenyek rendezésére is alkalmas 24 -30 célos 3D íjász verseny- és gyakorló pálya kialakítása a cél. Kialakítható egy skeet lövész pálya is. A volt lőterületének egy részén Honfoglalás korabeli mini falu építése is cél (jurta, földház, földvár stb.), mely az ehhez kapcsolódó programokkal együtt különleges attrakciót alkot. Pánd egyik sajátos természeti kincse a közigazgatási területe alatt húzódó rétegekből feltárt termálvízkészlet. Külterületen 1600 m talpmélységű, 600 m-re visszadugózott kút mélyült, mely 650C-os vizet ad. Jelenleg a település nincs olyan anyagi helyzetben, hogy a termálvíz kiaknázásával járó tevékenységeket, illetve a termálvíz hasznosításához nélkülözhetetlen fejlesztési lépéseket finanszírozni tudná. Ezért a termálvízre alapozott turisztikai fejlesztések megvalósítása ma csak oly módon látszik reálisnak, hogy tőkeerős befektető érdeklődésének felkeltésével az Önkormányzat és az arra alkalmas vállalkozó együttműködik a hasznosításban. A vállalkozói tőkén túl a településnek feltétlenül meg kell ragadnia a különböző pályázati források adta lehetőségeket is. A termálfürdők számának gyors növekedése és a piac telítődése felveti a termálvíz fűtési célú (kezdetben üvegház, későbbiekben esetleg intézmények) hasznosítását a balneológiai fejlesztések helyett (esetleg mellett). A víz palackozott formában, ásványvízként történő értékesítése is megvizsgálandó lehetőség, amely munkahelyteremtő is. A termálvízre alapozott fejlesztések előkészítéséhez részletes tanulmányterv elkészítése szükséges.

Jól élhető, kompakt szerkezetű, gazdaságosan üzemeltethető település feltételeinek biztosítása

Optimális területhasználat, kompakt településszerkezet megvalósítása

A településfejlesztés és -rendezés során olyan településszerkezet kialakítására kell törekedni, amely a gazdaságilag és környezetileg fenntartható, és jól élhető község, mint stratégiai cél elérését elősegíti. A településszerkezet alakítása során a domborzati viszonyokhoz jól alkalmazkodott települési karakter hosszú távú megőrzésére tekintettel kell lenni. A fejlesztés lényeges szempontja, hogy a település a kívánatos távlati népességszám elérését ne kizárólag új lakóterületek kijelölésével érje el. Semmiképp sem előnyös a épületek helyén új lakóházak felépítésével, különösen a településközpontban. A község lakáspolitikájának tervezésekor számolni kell a szociális lakások és a bérlakások iránt megmutatkozó igényekkel is. A terjengős, térben szétterülő településszerkezet, ezért törekedni kell a beépített területek kompaktságának megőrzésére is. Ennek érdekében élni kell a foghíjtelkek beépítésének lehetőségével és a bontásra ítélt lakótelkek iránti igények alapján valószínűsíthető, hogy egyre nagyobb igény mutatkozik majd kisebb kiterjedésű telkek iránt is, mind a fiatal családok, mind az idősebbek körében. Ennek érdekében vizsgálándó, hogy vannak-e a község területén megosztásra alkalmas tömbök. Cél a település kompakt szerkezetének megtartása, a térbeli terjeszkedés, nem támogatott. Ennek érdekében feltétlenül élni kell a belső településrészek megújításának lehetőségével. Új terület igénybevételek helyett a telkek oszthatóvá tételével, valamint új utcanyitásokkal, tömbfeltárásokkal kell a belső területek optimális beépítését elérni. Sok korábbi telektulajdonos már nem műveli földterületét, ezeknek a nagyméretű telkeknek a megosztásával új területkijelölések nélkül is tud új lakótelkeket kínálni a település. A község északi, újabb beépítésű részében a Sugár utca két oldalán meglévő tömbökben több helyütt van lehetőség új utcanyitásokra, ami a szükséges közműfejlesztést követően új lakótelkeket eredményez. A távlati településszerkezet meghatározásánál kiemelten kell kezelni a településközpont karakteresebbé tételét, megteremteni ott a közösségi terek kialakításának feltételeit.

A Községi Színtér szolgáltató központtá fejlesztése a cél, mely tetőráépítéssel valósulhat meg. A községközpont funkciói bővülnek ezáltal.

Közlekedésfejlesztés, forgalombiztonság

Sarkalatos kérdés a település útjainak folyamatos jó karbantartása. Cél az eddigi jó gyakorlatot folytatva évente egy-két út teljes felújítása. Eerre lehetőség szerint pályázati, illetve vis major források felhasználásával kerüljön sor. A főút Káva felőli bevezető szakasza jó állapotának folyamatos fenntartása különösen fontos. Útépítés, útfelújítás minden esetben úgy végezhető, hogy előtte a szükséges közmű felújítások is megtörténjenek. Szintén a közlekedéssel összefüggő fejlesztési cél a polgármesteri hivatal és a temető közötti kerékpárút megvalósítása. A szomszédos településekkel együttesen pedig a Nagykáta – Pilis közötti térségi kerékpárút megvalósítása a cél. A forgalombiztonság növelése érdekében az iskola előtti forgalmas és veszélyes útszakaszon forgalom irányító lámpa elhelyezése vált indokoltá. Nem szorosan a településszerkezethez kapcsolódó, hanem elsősorban közlekedésfejlesztési kérdés az ingázók napi munkába járása szempontjából alapvető tömegközlekedés színvonalának emelése. Leglényegesebb feladat e téren az autóbuszjáratok sűrűségének növelése Monor és Pánd között, illetve a menetidő csökkentése azáltal, hogy a pándi járatok többsége a gombai kitérő nélkül közlekedjen. A fejlesztések része a buszforduló - folyamatban lévő - átépítése is, ezáltal biztosított lesz hosszú távon is a szabályszerű buszközlekedés. A buszforduló megvalósítását vállalta a tulajdonos. Az önkormányzat vállalja, hogy nem sajátítja ki a területet, a felmerült kártalanítási összeget pedig átvállalta. A tömegközlekedést jelenleg a Volánbusz autóbusz járatai biztosítják. A magas utazási költséget nem egy esetben a munkáltatók nem támogatják, ami egyik oka az elvándorlásnak. Cél egy vállalkozói alapon működő alternatív mikrobuszos személyszállítási rendszer kialakítása a térség települései és Monor vasútállomása, esetleg teljes hosszon Budapest irányába. Ennek hatékony működtetésére nincs recept. Miután vállalkozói alapon működik, alapvetően a díjszabás határozza meg, hogy milyen kihasználtsággal tud működni. A nyereséges üzemeltetést biztosíthatja, ha több

települési önkormányzat közösen kezdeményezi a buszjárat beindítását. Amennyiben közszolgáltatásként kerül üzemeltetésre akkor a településnek kell kigazdálkodnia a működtetéshez szükséges költségeket. A hatékonyságot javítja ha ez igényvezérelt jelleggel működő szolgáltatás, tovább javítható a hatékonyság olyan jármű alkalmazásával, ami nagyon olcsón üzemeltethető (például elektromos jármű - itt azonban szükséges töltő háttér is). Ezen felül szóba jönnek még az ún. közösségi szolgáltató rendszerek, melyek alkalmazhatóságáról még vannak viták.

Infrastruktúrafejlesztés, intézmények korszerűsítése, települési arculatfejlesztés

A Fő úttól (pataktól) délre fekvő településrészen a társadalmi, szociális felzárkóztatással párhuzamosan az arculat javítását is meg kell kezdeni. Beleértve ebbe a közterületek, de az egyes lakóingatlanok, porták megjelenésének javítását is.

Az egész településen érdekeltté kell tenni a lakókat, hogy rendben tartsák portáikat. Ezt ösztönzőkkel (díjazás, versenyek, kedvezményes virághoz jutás) lehet elérni, cél, hogy javuljon a településkép. Az erre való nevelést már az óvodában meg kell kezdeni. A község intézményei esetében és a posta, gyógyszertár esetében is cél az akadálymentesítés megvalósítása. A községi óvoda előtti területen parkoló biztosítása szükséges. Az az önkormányzat célja, hogy az energiaracionalizálás megvalósulását követően felszabaduló forrásokat egyéb fejlesztései megvalósítására tudja fordítani. Egy Idősek Otthona megvalósítása kedvező lenne a falu idős korú lakossága ellátása szempontjából is, de az intézmény munkaerőigénye is jelentős lenne, ami javítaná a helyben foglalkoztatást. Az Idősek Otthona 30-40 lakással valósulhatna meg ideálisan. A község természeti környezete és Budapesttől nem túl nagy távolsága ideális körülményeket teremt a fejlesztés számára. Az ivóvíz hálózat felújítása szükséges a község szinte egész területén. A közkutak üzemeltetését fenn kell tartani a buszmegállók környékén. A csapadékvíz-elvezető rendszer karbantartása indokolt a község egész területén. A felszíni vízvezető árkok rendbetétele szükséges, a tönkrement árkok felújításával. A vízvezetés kiépítése szükséges a belvíz által veszélyeztetett területeken. Elkészült a vízkárelhárítási terv, amelyben záportározók tervei is szerepelnek. A tározó megvalósításához a Kenderáztató településrészen kellene az önkormányzatnak területet szereznie.

Az országos építési, településrendezési előírásokhoz képest szigorúbb szabályok meghatározása nem cél. Fentieket kiegészítő, illetve további településfejlesztési célok az Önkormányzat Gazdasági Programja alapján: belterületi közút építése, a meglévő szilárd burkolatú utak állagmegóvása, folyamatos karbantartása, a jelenleg nem szilárd útburkolattal rendelkező utak szilárd útburkolatúvá tétele, járda építés, középületek állagának felújítása, környezetének rendezése, parkolók kialakítása (Egészség ház), csapadékvíz-elvezető rendszer építése, felújítása (különösen fontos a szántóföldekről beérkező, a Vörösmarty úti zárt kivezetőig, amelyen az átvonuló víz távozik a községen keresztül, ugyanez igaz a Fő út Postától a Szilassy úti szakaszig) egészséges ivóvíz vezetékrendszer felújítása, buszvárók átépítése, turisztikai jellegű területek fejlesztése, tájház bővítés (műhely, gazdasági épületek, bemutató helyek) tanösvények kialakítása, temető területének bővítése, Pánd közös használatú járda és kerékpárút építése, a helyi közlekedés biztonság növelése érdekében a 3112 sz. főút mellett, belterületen a falu központjába vezető mintegy 800 m-es szakaszon 1 db autóbusz megálló szigetének kialakításával, Általános Iskola gyalogátkelőjének és a Szilassy út - Fő út közti kereszteződés biztonságának növelése, 11 db autóbusz megálló közlekedésbiztonsági fejlesztése, parkoló kialakítása az Egészségügyi Centrum előtt, óvodabővítés a jogszabályi előírásoknak megfelelő helyiségekkel, tornaszobával, óvodakert fejlesztés, térfigyelő kamerarendszer kiépítése, remény szerint a már beadott pályázat elnyerésével (a bekamerázás több helyen megtörtént már) közvilágítási rendszer bővítése, fejlesztése KRESZ PARK felújítás, mini oktatópálya építés, "Tiszta udvar, rendes ház" program.

A szerkezetet is meghatározó műszaki infrastruktúra hálózatok elemei közül a közlekedési hálózatok és a közművek nyomvonalainak azonosítása szükséges. A község területén közlekedési

hálózatok terén új nyomvonalak létesítése nem tervezett. Pest megye területrendezési terve tartalmaz egy térségi jelentőségű mellékutat Nagykáta - Albertirsa között. A nyomvonala Pánd délkeleti közigazgatási határán tervezett. Pánd közlekedési kapcsolatai javítása szempontjából sokkal fontosabb - bár a közigazgatási területet nem érinti - az M4 autópálya megvalósítása és a Pilis térségében létesülő csomópont. Mindezek mellett a község területén feladatot a meglévő úthálózat folyamatos karbantartása, illetve jobb minőségű kiépítése jelenti. A kerékpáros turizmus helyi feltételeinek javítása és a vonzerőfejlesztés szerepel a településfejlesztési koncepció céljai közt. A megyei területrendezési tervben szereplő (Duna) – Ráckeve – Dabas – Pilis – Nagykáta térségi jelentőségű kerékpárút Pándot érintő szakasza számára a nyomvonal helybiztosítása szükséges. Helyi fejlesztési cél a polgármesteri hivatal és a temető közötti kerékpárút megvalósítása. Közmű hálózatok esetében az új beépítésekhez a már meglévő, illetve tervezett hálózatokat a várható közműigények alapján kell továbbfejleszteni. A terület felhasználással kapcsolatos beépítés-fejlesztések esetében, ahol új közterület kerül kiszabályozásra, a közművek kiépítése csak egységes rendszerben elő-közművesítéssel, összközműves ellátással javasolt. A felszíni vízelvezetés rendszerének kiépítése szükséges. Terület felhasználásában a kompakt településszerkezetre törekvés a cél. A hatályos településrendezési eszközökben kijelölt gazdasági, illetve lakó célú területek várhatóan elégséges területi tartalékot nyújtanak a fejlesztési célok eléréséhez. A Kávára vezető úttól délre lévő kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület esetében van szükség kismértékű módosításra, bővítésre.

A helyi értékvédelmi javaslatok megvalósításán túl törekedni kell az utcaszerkezet, a tömb- és a telekstruktúra megőrzésére, amely meghatározza a település térarányait, a tervezett épületek léptékét. A fejlesztéseknél fontos az új létesítmények megfelelő építészeti eszközökkel való környezetbe illesztése, (mérsékelt tömegalakítással, hagyományos arányrendszer kialakítással, anyaghasználat, stb.). Az építetők befolyásolása a történeti hagyományok megőrzésére és az igényes építészeti kialakításra nehéz feladat. Ennek eszközei a településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet, valamint a helyi építési szabályzat. E dokumentumok a telekalakítást, tömegformálást, az épületek és az utcaképek megjelenését szabályozzák. A másik eszköze a meggyőzés, amelyben nagy segítséget jelenthet az építészeti tervtanács létrehozása. Pánd épített értékei megőrzése érdekében olyan akciókat kell indítani (pl. pályázati rendszerben), amely az épületek felújítására ösztönözné azok tulajdonosát. A ma még esetleg védhető értékek fogyatkozása miatt fontos feladat lenne a község megmaradt művi értékeinek szakszerű feltérképezése, majd a védelem lehetőségének és módjának meghatározása. Törekedni kell a nem országos jelentőségű, de még mindig meglévő karakteres, régi épületek és az általuk biztosított településképi értékeinek megőrzésére. Ezzel együtt azonban a védelem módját, mértékét lényegileg a település anyagi lehetőségei fogják meghatározni. A helyi művi védelem feltételrendszerének biztosítása szükséges, a védelem a szakmailag helyes szabályok megalkotásán túl csak a pénzügyi források mellérendelésével lehet hatékony. A helyi védelem alapidokumentuma a helyi védettségéről szóló rendelet, amelynek időről időre történő aktualizálása az elsődleges helyi értékvédelmet szolgáló feladat. Javasolt a településre vonatkozó digitális archívum létrehozása és folyamatos fejlesztése (térképek, tervek, foto dokumentáció, a telkek, út- és közműhálózat, épületállomány vonatkozásában).

Az önkormányzat elsődlegesen a jogszabályokban meghatározott és előírt eszközökkel segíti a település fejlesztését. Így mindenekelőtt ide sorolhatók a tervezett fejlesztések megvalósításának jogi (és részben fizikai, illetve pénzügyi) lehetőségét megteremtő helyi jogszabályok, a képviselőtestület által hozott rendeletek (pl. szabályozási terv, építési szabályzat, vagyonrendelet, költségvetési rendelet stb.) Ezeket egészítik ki a jogszabályi kötelezettséget nem feltétlenül jelentő stratégiák, koncepciók, amelyek a társadalmi, gazdasági élet egy-egy részterületének fejlesztési irányait határozzák meg (pl. környezetvédelmi program, kulturális koncepció, sport koncepció, vagyongazdálkodási terv, stb.). A nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek körébe tartoznak: a szabályozási tevékenységek, településfejlesztési és -rendezési szerződések, ingatlangazdálkodás településmarketing célú tevékenységek, helyi kedvezmények biztosítása

(magántőke mobilizálása érdekében) koordinációs és egyeztetési mechanizmusok kialakítása és működtetése.

A településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósulását szolgálhatja az önkormányzati vagyonnal (ingatlanokkal) történő hatékony vagyongazdálkodás. Ennek érdekében szükségessé válhat a vagyonelemek racionalizálása: a forgalomképes vagyon áttekintése és a vagyonelemek összevetése a fejlesztési célokkal. Ennek eredményeként egyes vagyonelemek értékesítésére illetve új vagyonelemek megszerzésére (megvásárlására) kerülhet sor, annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló vagyon a fejlesztési célok érdekében jobban hasznosítható legyen. Az önkormányzat adópolitikája egyrészt a tervezett önkormányzati fejlesztésekhez szükséges saját erő biztosítása miatt fontos szempont, másrészt azonban a befektetés ösztönzési és vállalkozástámogatási célok megvalósításának is fontos eszköze. Ennek érdekében továbbra is fontos szempont, hogy a helyi adók rendszere legyen kiszámítható, és az ne veszélyeztesse a vállalkozások működését. A nagyobb adóbevételek természetesen az önkormányzati gazdálkodás stabilitása szempontjából kívánatos, azonban ezt semmiképpen sem új adók bevezetésével vagy a meglévők növelésével célszerű elérni. Cél, hogy az új, lehetőleg nagyobb termelő vállalkozások településre vonzása, a turizmuságazatban a jövőben termelődő bevételek, illetve a már itt lévő vállalkozások megerősítése egyre jobban járuljon hozzá az adóbevételek növekedéséhez. Az önkormányzat a település területén tevékenykedő vállalkozásokkal kölcsönösen előnyös településfejlesztési megállapodások megkötésére törekszik. Ezen egyezségek célja, hogy a Képviselőtestület építési jogokat keletkeztető - településszerkezeti tervi, szabályozási tervi jóváhagyásáról szóló - döntései nyomán felértékelődő területek ingatlan-érték különbözetének egy része az önkormányzat közcélú fejlesztéseire legyen fordítható. Az ilyenfajta önkormányzat és magánbefektetők között létrejövő megállapodások megfelelő formáját jelenti a településrendezési szerződés. A megegyezések eredményeképp a település közcélra - pl. zöldfelület, parkolók, játszótér létesítése, intézményfejlesztés céljára - felhasználható telkekhez, ingatlanokhoz jut, esetleg a vállalkozó konkrét fejlesztést, illetve fejlesztési források biztosítását ajánlja fel.

A fejlesztési célok megvalósításáért felelő menedzsment szervezeti kereteit egyrészt az önkormányzat SZMSZ-ében rögzítettek szerint, az általános gyakorlatnak megfelelően a település polgármestere, képviselőtestülete és annak szakbizottságai adják, amely testületek egyben a szükséges döntési kompetenciával is rendelkeznek. A bizottságok egyben a társadalmi partnerség (nem kizárólagos) fórumai is, miután azokban nem képviselő tagok is közreműködnek, akiket a bizottság hatáskörébe tartozó kérdésekben a képviselőkkel azonos jogkörök illetnek meg. A társadalmi partnerek bekapcsolását biztosítja továbbá, hogy mind a képviselőtestület, mind a bizottságok nyilvános ülésein tanácskozási joggal vehetnek részt a különböző társadalmi szervezetek képviselői.

Környezetvédelem és környezeti értékelés

A településen ártalmak, szennyezések, káros mértékű kibocsátások (emissziók) és szennyeződések nem figyelhetők meg. A települési környezet alacsony szinten terhelt, környezeti állapota megfelelő. Megállapítható, hogy a gazdaságszerkezetből következően napjainkban sem elsődleges az ipari eredetű zaj és légszennyezés, hanem inkább a közúti közlekedésből, valamint a lakossági energiafelhasználásból (főleg a téli tüzelésből) eredő ártalmak, továbbá a vízszennyezési veszélyek elsődlegesek a területen.

A meglévő kedvező környezetállapot megtartása, illetve javítása érdekében a településrendezési terv alkalmazása során a következő feltételek megtartása szükséges: Az építési tevékenységek által érintett nagyobb kiterjedésű tereprendezési munkák végzése – során, talaj védelme érdekében a kitermelt humuszt és az általajt egymástól elkülönítve kell tárolni. A deponált humuszos talaj újrahasznosításáról gondoskodni kell. A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelme érdekében a területen – mezőgazdasági tevékenységet folytatóknak a helyes mezőgazdasági gyakorlat kötelező elemeit tartalmazó, országosan egységes, összehangolt

cselekvési program alapján kell eljárniuk. A vizek védelme érdekében a nagy kiterjedésű burkolt felületekről a csapadékvizet víznyelőkön át– tisztítóaknába kell vezetni, majd ezután csak olajfogón keresztül kerülhetnek szikkasztó árokba. Szennyvízszikkasztás, leürítés, hulladéklerakás és égetés a település területén nem folytatható.– A meglévő, helyhez kötött légszennyező források esetében technológia-váltással, vagy a– szennyező forrás felszámolásával meg kell szüntetni a határérték feletti terhelést. A mezőgazdasági területeken a helytelen gazdálkodás eredményeként fokozatos minőségromlás– következhet be, ezért a talajvédelemre nagy figyelmet kell fordítani. A haszonállat tartására vonatkozó törvény előírásai együttesen alkalmazandók az állatjóléti a– közegészségügyi, állategészségügyi, környezetvédelmi és a vonatkozó természetvédelmi jogszabályi előírásokkal. A haszonállat tartását szolgáló épület, építmény csak valamennyi magasabb rendű jogszabályban szabott feltétel együttes teljesítése esetén létesíthető és tartható fenn. Ezen követelményeknek megfelelően zavaró hatású állattartás nem folytatható a fertőzésveszélyre érzékeny lakosság állandó vagy tartós ott tartózkodásra szolgáló épületek, - különösen lakó-, egészségügyi- és gyermekintézményi épületek, valamint szabadterek, - különösen a szabadidő eltöltést, felfrissülést szolgáló magán- és közterek, illetve a potenciális szennyezésre érzékeny élővizek területén és az ezektől mért, fenti jogszabályok által meghatározott távolságokon belül. A közlekedési eredetű légszennyezés terhelés csökkentése érdekében belterületen alapvetően a– forgalomszabályozás eszközeit kell alkalmazni, míg külterületen védő zöld sávokat kell telepíteni. A közlekedési eredetű légszennyezés terheléshez hasonlóan, a fejlesztések következtében nem– várhatók olyan mértékű forgalmi változások, melyek a meglévő közlekedési eredetű zajterhelést jelentősen befolyásolnák. Az újonnan beépítendő területeket is be kell kapcsolni a meglévő kommunális hulladékgyűjtési– rendszerbe. A keletkező veszélyes hulladékok a telephelyeken belül - üzemi gyűjtőben - átmenetileg tárolhatók, melyek rendszeres elszállításáról gondoskodni kell. A települési szilárd hulladékok gyűjtése során, a veszélyes és újrahasznosítható komponensek– szelektív gyűjtésének arányát növelni kell.

A meglévő belterületen (lakóterület), illetve a javasolt fejlesztési területeken kialakuló új települési– szegélyek rendezése szükséges. A települési szegélyek rendezésének célja, hogy a beépített területek külső határa, valamint a szomszédos mező- és erdőgazdasági, vízgazdálkodási területek találkozása rendezett képet mutasson. A települési szegélyek megjelenését elsősorban az határozza meg, hogy beépített területek szélén található többnyire (lakó)telkek végei, hátsókertjei mennyire rendezettek. Az összehatást tovább rontja, hogy a telkek mögötti területsávban gyakori az illegális hulladék elhelyezés. Ennek megjelenését különösen a vízgazdálkodási területek határán, illetve közelében környezetvédelmi – felszíni vízvédelmi okokból is ki kell zárni. A legfontosabb környezetvédelmi feladatok: - a jelenleg még hiányos közmű infrastruktúra kiépítési feltételeinek biztosítása, - a környezetvédelmi szempontból alapvetően megfelelő közlekedéshálózat és település szerkezet védelme, az átmenő forgalmi terhelésből kizárt településrészek minél nagyobb arányban való fenntartása, - a meglévő zöldfelületi rendszer és értékes elemeinek védelme mellett javasolt ezek fejlesztése, elsősorban minőségi téren; továbbá szükséges a zöldfelületi rendszer védett elemeinek maradéktalan fenntartása, az ökológiai hálózati területek megóvása, - a beépítésre szánt területi átsorolások zömében már beépített területek felhasználását célozzák, ez azonban formálisan termőterület igénybevételt jelenthet; - ennek során szükséges szem előtt tartani a földminőségi, művelési szempontokat is, kizárva az átlagosnál jobb minőségű földek igénybevételét, - az Pándi-ág völgyében és mellékvölgyében kijelölt ökológiai folyosó övezetbe tartozó területeken biztosítani kell a vízvédelmi szempontok mellett a táj- és természetvédelmi, ökológiai szempontok érvényesítését is. Különös figyelmet kell fordítani a kisvízfolyások medrének és parti sávjainak szennyezéstől való mentesítésére, zöldfelületi kialakítására. - A település egyéb ökológiai hálózati területein az erdővédelem és a hagyományos dombvidéki tájhasználat (pl. a legeltetés) fenntartásával kell biztosítani a táji – természeti értékvédelmet. - a fentiekhez kapcsolódik a tájképvédelmi szempontból kiemelt övezet területéhez tartozó külterületek jelenlegi állapotának, képének megőrzése, valamint az ezen területeket érintő távlati

(pl. beépítésre nem szánt különleges rekreációs célú) fejlesztések tájképvédelmi szempontoknak megfelelő, tájba illő kialakítással történő megvalósítása.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

TÁPIÓMENTI TERÜLETFEJLESZTÉSI TÁRSULÁS

A társulást alkotó tagönkormányzatok:

- Bénye Község Önkormányzata,
- Farmos Község Önkormányzata,
- Jászfelsőszentgyörgy Község Önkormányzata,
- Káva Község Önkormányzata,
- Kóka Község Önkormányzata,
- Mende Község Önkormányzata,
- Nagykáta Város Önkormányzata,
- Pánd Község Önkormányzata,
- Süllyáp Város Önkormányzata,
- Szentlőrinc-káta Község Önkormányzata,
- Szentmártonkáta Község Önkormányzata,
- Tápióbicske Község Önkormányzata,
- Tápiógyörgye Község Önkormányzata,
- Tápióság Község Önkormányzata,
- Tápiószecső Nagyközség Önkormányzata,
- Tápiószele Város Önkormányzata,
- Tápiószentmárton Nagyközség Önkormányzata,
- Tóalmás Község Önkormányzata,
- Újszilvás Község Önkormányzata,
- Uri Község Önkormányzata.

A megállapodás célja; a társulás által ellátott feladat- és hatáskör: A társulást a tagok a Tápiómenti Területfejlesztési Társulás 1/1996. (VI. 26.) sz. határozatával hozták létre a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvénynek megfelelően.

Kiemelt célja a térségi szennyvízkezelési beruházás előkészítése és lebonyolítása, ezen túlmenően a térségi együttműködés előmozdítása a települések fejlesztésének kölcsönös érdekeltiségen alapuló koordinálása, konkrét fejlesztési programok kidolgozásához, a végrehajtásához pályázat benyújtása, amely elvezet a települések társadalmi, gazdasági felemelkedéséhez, a kistérségek és településközi együttműködésében rejlő lehetőségek hasznosításán keresztül.

A Tagok már több éve együttműködnek a települések fenti feladatainak megoldásában, a működő létesítmények üzemeltetését pedig – a társulás alapítását és céljainak meghatározását követően bekövetkezett jogszabályi változásoknak megfelelően – azonos üzemeltető társasággal való szerződéskötés alapján kívánják ellátni.

Monor és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás (TÖKT)

Tagtelepülések: Monor, Bénye, Csévharaszt, Ecser, Gomba, Gyömrő, Káva, Monorierdő, Nyáregyháza, Pánd, Péteri, Pilis, Üllő és Vasad.

A Társulás által ellátott feladatok:

Minden önkormányzat számára törvényi előírás szerint kötelező feladat a belső ellenőrzés. A tagönkormányzatok ezen feladatot jelentősen kedvezőbb feltételek mellett tudják biztosítani közös ellátás keretében a településeken.

A Társulás a társulási megállapodásban foglaltaknak megfelelően az alábbi feladatokat látja még el:

- önkormányzatok és önkormányzati hivatalok jogalkotó és általános igazgatási tevékenysége
- építésügyi igazgatás
- háziorvosi ügyeleti ellátás és a fogorvosi alapellátás tevékenysége.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR és a KSH adatbázisból, valamint a helyi önkormányzati nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2022. évi népszámlálás adataiból indultunk ki

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem

fedti teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.) A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység tehát nem egyszerűen azt jelenti, hogy az egyén, vagy az adott család kevés jövedelemmel rendelkezik. A szegény ember általános "szolgáltatásokból" szorul ki, mely végül azt eredményezi, hogy a társadalom peremére kerül. Napjainkban az egyik legnagyobb kihívást az jelenti, hogy miként lehet a szegénység öröklését megakadályozni. Miként lehet a szegény családok gyermekeinek a felzárkózás esélyét megadni.

Kik a veszélyeztetettek?

A szegények többnyire a következő társadalmi csoportokból kerülnek ki:

- tartósan munkanélküliek és részidőben foglalkoztatottak;
- a gyermekes családok, nagycsaládosok, az egyszülős csonka családok;
- a nyugdíjasok 50%-a számít szegénynek; még ha aktív korukban jól is kerestek, jelentős jövedelem-csökkenést szenvednek el;
- különösen a jövőben emelkedik majd az olyan munkanélküliek, illetve feketemunkára kényszerítettek száma, akik nyugdíj nélkül, vagy alacsony nyugdíjjal öregednek meg;
- Ehhez adódik az elszegényedő „alsó középosztály”, amelynek tagjai minden erővel igyekeznek elkerülni a szegénységet, de a pénzbeli jövedelem szükségessége miatt egyre többnapig gondokkal küzdenek, tartozásaik keletkeznek a közüzemi díjak és a bankrészletek fizetésénél is.

A munkanélküliség és szegénység tekintetében hatalmasok a különbségek. A legszegényedettebb régiók Kelet-és Északkelet-Magyarországon, valamint a dél-dunántúli térségben találhatók.

A szegény családok döntő többsége bevételeinek szinte egészét a gyerekek nevelésére, illetve a legelemibb szükségletek fedezésére kell, hogy fordítsa. Súlyos problémát jelent a szegény családoknak a lakás fenntartása, valamint télen a tüzelő beszerzése. A hátrányos helyzet a jelen kor fogalma. A társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése érdekében tudni kell arról, hogy kit kell támogatni, kinek van joga igénybe venni a különféle szociális kedvezményeket.

Ha teljesülnek a következők, akkor az adott személy hátrányos helyzetű családi háttérből érkezik:

- A család szegény, vagy nyomorban él, jövedelme főként segély, nyugdíj, nyugdíjszerű
- ellátás, esetleg alkalmi munka után járó jövedelem.

- Szűkös lakáskörülmények, kis alapterületű lakásban sokan laknak együtt, így kevés az egy személyre jutó alapterület. A lakhatási feltételek egészségtelenek, például vizes, salétromos falak, nagy páratartalom, alagsori lakás, szuterén. A felszereltség rossz, például hiányzik a konyha, a fürdőszoba, beltéri WC, nincsenek alapvetőnek tartott háztartási készülékek.
- A szülők iskolázatlansága: csak általános iskolát végeztek, vagy olyan érettségit nem igénylő szakképzettségük van, amivel szinte lehetetlen munkát találni.
- A deviáns környezetben elszenvedett szocializációs ártalmak, a közeli hozzátartozók például alkoholisták, drogfüggők, játékszenvedélytől szenvednek.
- Nincs család, a gyerek állami gondozott, vagy a fiatal onnan került ki, egyszülős családban nevelkedik, a szülei elváltak, az egyik szülő meghalt, vagy éppen a családban több generáció, illetve távolabbi rokonok élnek együtt.
- Legalább az egyik szülő beteg vagy fogyatékos, így fizikailag képtelen gyermekeit megfelelően ellátni, gondozni.

A munkanélküliség, a szegénység, a szociálisan inadaptált emberek növelik a hátrányos helyzetre való esélyeket, de az etnikai kisebbséghez tartozás közömbös ebből a szempontból.

Magyarországon a szegénységet a (KSH) létminimum-számításai alapján határozzák meg. Eszerint ma a lakosság 30%-a, mintegy 3 millió ember él a létminimumon és az alatt. Az EU módszertana alapján – eszerint a szegénységi küszöb az átlagjövedelem 60%-a – a szegények aránya 17% (ami 1,7 millió főt jelent). A 10 milliós Magyarországon – a KSH szerint – 1,1 milliónyian tartósan leszakadtak a társadalomról, többszörösen hátrányos helyzetben, kirekesztettségben élnek. Ők a mélyszegények; a felkapaszkodás szinte lehetetlen számukra. A hajléktalanok számát 30–50 ezerre teszik.

Pándon nincs nyilvántartás a mélyszegénységben élőkről, ami nem azt jelenti, hogy nem létező problémáról van szó, így az önkormányzat figyelmet fordít a probléma orvoslására.

A magyar gyermekek 20 százaléka él az EU-ban általánosan elfogadott szegénységi küszöb alatt. Az EU mérések szerint a 2,2 millió gyermek közül 430 ezren nagyon szegénynek

Településünkön azok tartoznak a szegények közé, akiknek tartósan jövedelmi hiányuk van. Ide sorolható a tartós munkanélküliek teljes köre, és azok, akik nem képesek a lakhatással kapcsolatos költségeiket fizetni. A szűkös anyagi feltételek sok problémát hoznak magukkal. A szegénység szempontjából vízválasztó, hogy van-e kereső a családban, vagy sem.

A roma népességre vonatkozóan kevés hivatalos adat áll rendelkezésünkre. A népszámlálási adatok azért megbízhatatlanok, mivel a legtöbb roma származású ember nem vallja magát romának.

A szociológusok szerint a jelenlegi válságban már 600 ezer gyermek súlyosan érintett. A magyar standardok szerint a szegénység valamilyen formában mintegy 750 ezer gyereket érint (ők a gyermekvédelmi támogatásban részesülők).

A településen nincs etnikailag szegregált lakókörnyezet. A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagyobb arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek és a megváltozott munkaképességűek.

Településünkön tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság és a tartós munkanélküliségből fakadó motiváltság hiánya.

A célcsoportok helyzetelemzése előtt külön kitérünk a szegénységgel kapcsolatos összetett problémára. Társadalmunkban jelentős vagyoni különbségek vannak. A jövedelmek közötti eltérés

egyes szakemberek szerint, a legszegényebbek és a leggazdagabbak között, meghaladja a 27-szeres arányt. Egyénekről, családokról, a népesség egyes csoportjairól akkor mondhatjuk, hogy szegénységben élnek (azaz az objektív relatív depriváció helyzetében vannak), ha nem rendelkeznek elegendő forrással ahhoz, hogy úgy táplálkozzanak, olyan tevékenységben vegyenek részt és olyan életfeltételekhez, javakhoz jussanak, amelyek társadalmunkban szokásosak, vagy legalább széles körben elfogadottak és helyeslésre találnak.

A szegénység tehát nem egyszerűen azt jelenti, hogy az egyén, vagy az adott család kevés jövedelemmel rendelkezik. A szegény ember általános "szolgáltatásokból" szorul ki, mely végül azt eredményezi, hogy a társadalom peremére kerül. Napjainkban az egyik legnagyobb kihívást az jelenti, hogy miként lehet a szegénység öröklését megakadályozni. Miként lehet a szegény családok gyermekeinek a felzárkózás esélyét megadni.

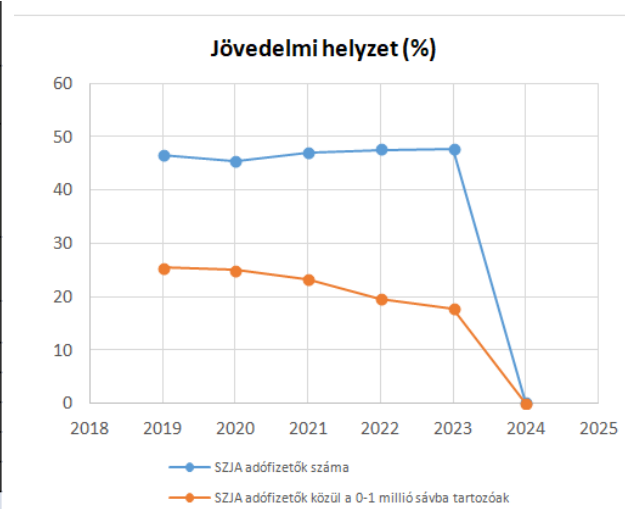
Településünkön azok tartoznak a szegények közé, akiknek tartósan jövedelmi hiányuk van.

Ide sorolható a tartós munkanélküliek teljes köre, és azok, akik nem képesek a lakhatással kapcsolatos költségeiket fizetni.

A településen működő vállalkozások közül legtöbb a mezőgazdaságban működik. Ezek a vállalkozások főleg családi vállalkozások és önfoglalkoztató őstermelők, foglalkoztatást – jellemzően – nem, vagy esetlegesen idényjelleggel végeznek.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2019	46,52	25,43
2020	45,31	24,97
2021	46,95	23,22
2022	47,51	19,53
2023	47,73	17,85
2024	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

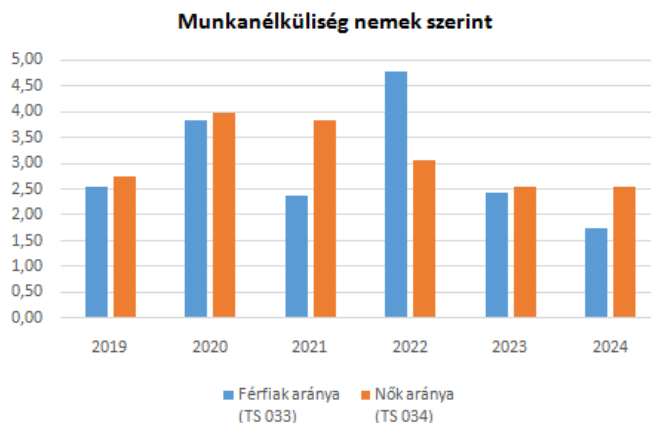
A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2019	2,54	2,73	2,64%
2020	3,84	3,96	3,90%
2021	2,37	3,83	3,10%
2022	4,76	3,06	3,91%
2023	2,44	2,53	2,49%
2024	1,75	2,54	2,15%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

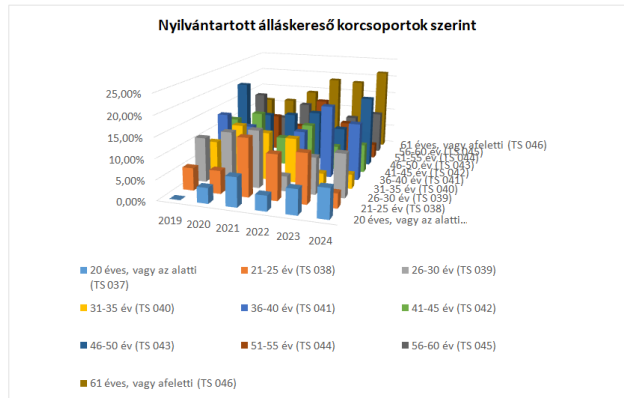
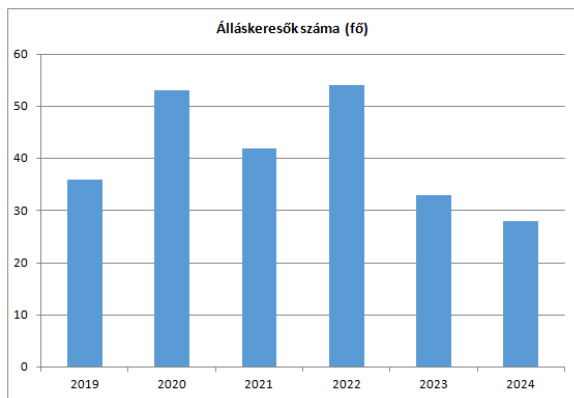
A lakónépesség kimutatásából látszik, hogy a férfiak aránya a nőkhöz képest alacsonyabb. Az elmúlt 2 évben csökkent az álláskeresők száma.

A munkaerő meghatározó hányadát Budapest köti le, ezért a napi ingázók száma meglehetősen magas Pándon. Az eljárók túlsúlya a budapesti agglomerációs gyűrűben általános jelenségnek tekinthető. A lakó- és munkahely szétválasztása az urbanizáció ezen szakaszában, a policentrikussá váló agglomerációk egyre intenzívebb kapcsolatrendszere mellett elkerülhetetlen.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	36	53	42	54	33	28
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	2,00	3,00	2,00	2,00	2,00
	%	0,00%	3,77%	7,14%	3,70%	6,06%	7,14%
21-25 év (TS 038)	Fő	2,00	3,00	6,00	6,00	4,00	1,00
	%	5,56%	5,66%	14,29%	11,11%	12,12%	3,57%
26-30 év (TS 039)	Fő	4,00	7,00	6,00	2,00	3,00	3,00
	%	11,11%	13,21%	14,29%	3,70%	9,09%	10,71%
31-35 év (TS 040)	Fő	3,00	7,00	5,00	6,00	1,00	1,00
	%	8,33%	13,21%	11,90%	11,11%	3,03%	3,57%
36-40 év (TS 041)	Fő	5,00	6,00	0,00	6,00	6,00	4,00
	%	13,89%	11,32%	0,00%	11,11%	18,18%	14,29%
41-45 év (TS 042)	Fő	4,00	7,00	3,00	6,00	2,00	2,00
	%	11,11%	13,21%	7,14%	11,11%	6,06%	7,14%
46-50 év (TS 043)	Fő	7,00	6,00	5,00	7,00	3,00	5,00
	%	19,44%	11,32%	11,90%	12,96%	9,09%	17,86%
51-55 év (TS 044)	Fő	2,00	5,00	3,00	8,00	3,00	1,00
	%	5,56%	9,43%	7,14%	14,81%	9,09%	3,57%
56-60 év (TS 045)	Fő	5,00	4,00	5,00	1,00	3,00	3,00
	%	13,89%	7,55%	11,90%	1,85%	9,09%	10,71%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4,00	6,00	6,00	10,00	6,00	6,00
	%	11,11%	11,32%	14,29%	18,52%	18,18%	21,43%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

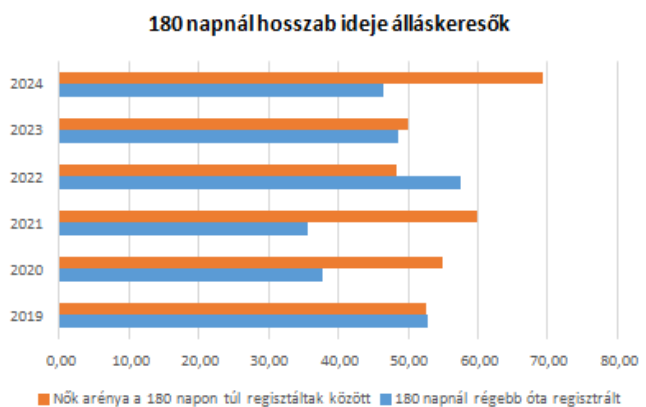
Regisztrált munkanélküli az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint rehabilitációs járadékban nem részesül, és az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony kivételével munkaviszonyban nem áll és egyéb kereső tevékenységet sem folytat, és elhelyezkedése érdekében az illetékes kirendeltséggel együttműködik, és akit az illetékes kirendeltség álláskeresőként nyilvántart.

A munkanélküliségi mutatókból jól látszik, hogy a 2019-es évhez képest 2022-ig növekedett, majd az elmúlt két évben ismét csökkent a regisztrált munkanélküliek aránya a korosztályok összességét tekintve. A munkanélküliség egyik oka, hogy a rendszerváltáskor működő cégek megszűntek, s új foglalkoztatók csak kisebb számban létesültek. A más településeken való munkavállalás utazási költségeinek felvállalása megnehezíti a lehetőségek kihasználását.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2019	52,78	52,63
2020	37,74	55,00
2021	35,71	60,00
2022	57,41	48,39
2023	48,48	50,00
2024	46,43	69,23

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

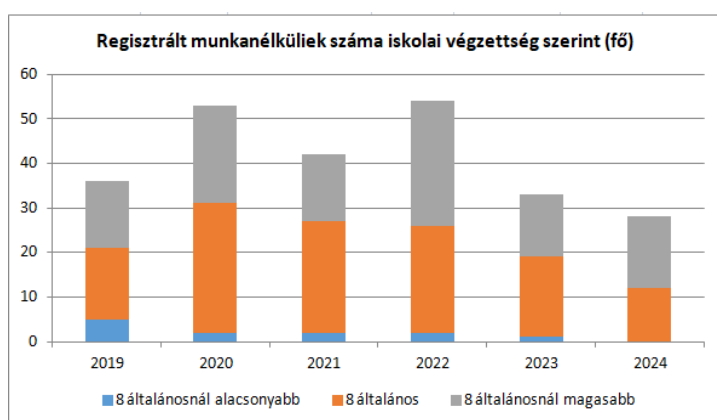

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	36	5	13,89%	16	44,44%	15	41,67%
2020	53	2	3,77%	29	54,72%	22	41,51%
2021	42	2	4,76%	25	59,52%	15	35,71%
2022	54	2	3,70%	24	44,44%	28	51,85%
2023	33	1	3,03%	18	54,55%	14	42,42%
2024	28	0	0,00%	12	42,86%	16	57,14%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

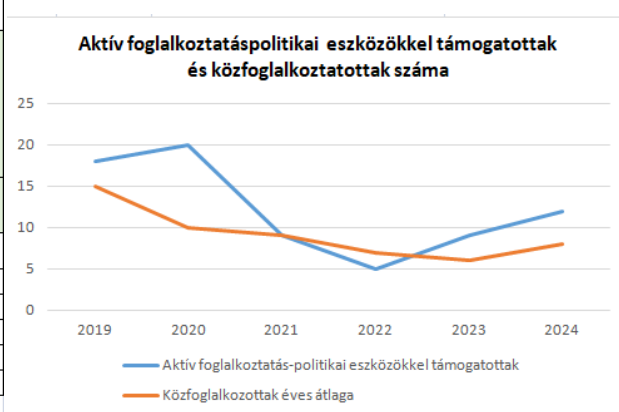
A regisztrált munkanélküliek iskolai végzettsége alapján elmondható, hogy növekedett a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2019	18	15
2020	20	10
2021	9	9
2022	5	7
2023	9	6
2024	12	8

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A közhasznú és közcélú munka bevezetésével és megszervezésével az önkormányzat elsődleges célja volt a tartós munkanélküliek minél nagyobb számban történő „visszavezetése” a munka világába, tartós munka, kereseti lehetőség biztosításával. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a foglalkoztatás hiányában a személyeknek a különböző segélyekből kellene megélniük.

Önkormányzatunk a közcélú foglalkoztatást 2003-ban vezette be a jogszabályi feltételeknek megfelelően. A folyamatos, szinte évente változó jogszabályok az elsődleges célt, (hogy a közfoglalkoztatás a munkaerő-piacra való visszaintegrálást segítse) a településen nem valósította meg. Tapasztalataink szerint ezek a személyek inkább megragadtak a közfoglalkoztatásban, más kereseti lehetőségük szinte nincs. Mivel Pánd település Pest vármegyében, de nem a főváros vonzáskörzetében fekszik, ennek köszönhetően a munkanélküliek száma az országos adatokhoz hasonló.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

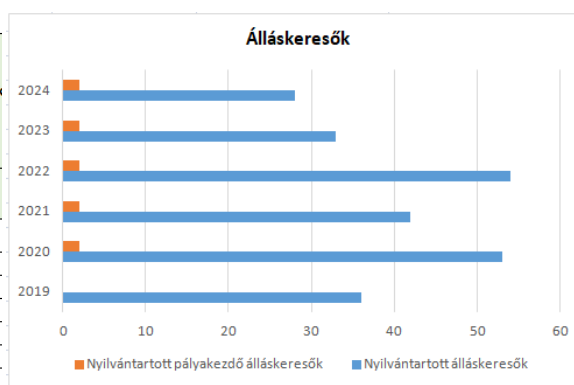
A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének potenciálja Pánd szempontjából megfelelő. Vonatközlekedéssel a főváros, Nagykáta és Monor településről érhető el. A legközelebbi centrum, a megye-székhely autóbusszal 20-30 perc alatt érhető el. Az autóbuszjáratok száma rugalmas közlekedési lehetőségeket biztosít, vonattal Budapestre kb. 45-50 perc alatt lehet elérni. Egyre több olyan munkalehetőség biztosított a lakosok számára, ahol céges buszjárat hozza-viszi a dolgozókat, ezzel lényegesen megkönnyítve a munkába való bejárásukat.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma

Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2019	36	0
2020	53	2
2021	42	2
2022	54	2
2023	33	2
2024	28	2

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A településen nincs középfokú oktatás, ezért a fiatalok a szomszédos városokba Nagykátára, Monorra vagy éppen Budapestre mennek továbbtanulni.

A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet segítő programok nem biztosítottak a településen, segítséget a járási központok nyújtanak.

A foglalkoztatás bővítése állandó kihívás az önkormányzat számára. Különösen fontos a fiatalok és pályakezdőknek a munka világába történő integrálása, mivel egy megalapozott életvitel adhat jó hátteret a sikeres család létrehozásához.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A közhasznú és közcélú munka bevezetésével és megszervezésével az önkormányzat elsődleges célja volt a tartós munkanélküliek minél nagyobb számban történő „visszavezetése” a munka

világába, tartós munka, kereseti lehetőség biztosításával. A tapasztalatok azt mutatják, hogy e foglalkoztatás hiányában e személyeknek a különböző segélyekből kellene megélniük.

Önkormányzatunk a közcélú foglalkoztatást 2003-ban vezette be a jogszabályi feltételeknek megfelelően.

A folyamatos, szinte évente változó jogszabályok az elsődleges célt, (hogy a közfoglalkoztatás a munkaerő-piacra való visszaintegrálást segítse) a településen nem valósította meg. Tapasztalataink szerint ezek a személyek inkább megragadtak a közfoglalkoztatásban, más kereseti lehetőségük szinte nincs.

Önkormányzatunk jelenleg is foglalkoztat romákat és szegénységben élő személyeket a közmunkaprogram keretein belül, önkormányzati fenntartású intézményekben.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Településünkön semmilyen területen nincs hátrányos megkülönböztetés, így a foglalkoztatás területén sem. Ezt a közmunkaprogramunk is alátámasztja, ahol leginkább mélyszegénységben élők és romák dolgoznak, ezzel is biztosítva számukra a megélhetést.

Általánosságban elmondható, hogy a megváltozott munkaképességűek esélye az integrált foglalkoztatási lehetőségek tekintetében kedvezőtlen. A munkahelyek jelentős része fizikai szempontból és problémaérzékenysége alapján is alkalmatlan fogyatékos munkavállalók fogadására. A fogyatékos munkavállalók foglalkozási esélyegyenlősége sérül, nincs erre vonatkozó adatunk a településen.

A Nemadomfel Háznak 2005-ben létrejött a Nemadomfel Alapítványa, mely számos tevékenysége közül a legfontosabbak: Nem Adom Fel együttest alapított, melynek énekesei látássérültek, mozgáskorlátozottak vagy értelmileg akadályozottak. Az alapítvány szervez autistáknak foglalkozásokat, támogató szolgálatot biztosít mozgássérülteknek, időseknek, fogyatékkal élőknek munkahelyteremtő programokat visz, hogy segítse elhelyezkedésüket. A Nem Adom Fel Alapítvány ezzel is igazolja működésének lényegét: nem halat ad a segítségre szorulóknak, hanem hálót.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

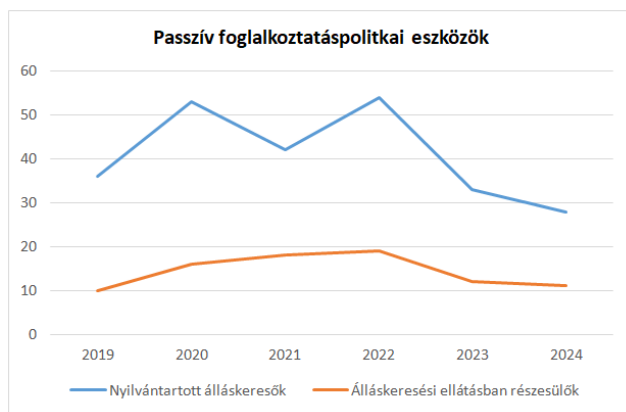
Az önkormányzat folyamatosan tájékoztatja a lakóközösséget a falut érintő fejlődésekről, változásokról, aktuális témákról, az esetleges problémákról figyelemfelhívással, tájékoztatók kiküldésével. Az önkormányzat honlapja naprakész információkat tartalmaz, amely bárki számára nyilvánosan elérhető valamint, plakátok és tájékoztató jellegű szórólapok kiküldése is nagyban hozzájárul a lakosság teljes körű tájékoztatásához.

Amennyiben nem megoldott a lakosok számára az internet hozzáférés, a Pánd Községi Könyvtár és Közösségi Szintér ingyenesen biztosítja az internet használatát, bárki igénybe tudja venni.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

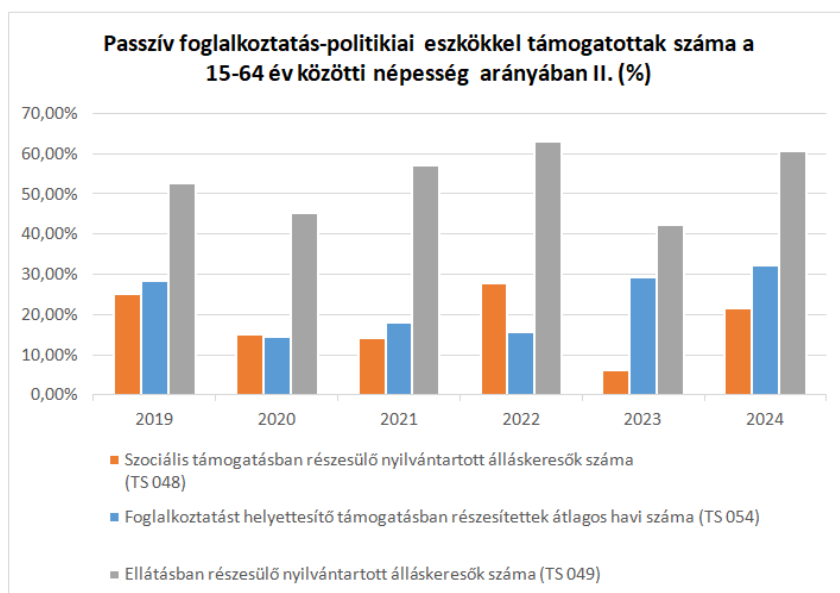
3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	36	2,88%	10	27,78%
2020	53	4,22%	16	30,19%
2021	42	3,33%	18	42,86%
2022	54	4,24%	19	35,19%
2023	33	2,69%	12	36,36%
2024	28	2,35%	11	39,29%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	9	25,00%	10	28,33%	19	52,78%
2020	8	15,09%	8	14,34%	24	45,28%
2021	6	14,29%	8	18,10%	24	57,14%
2022	15	27,78%	8	15,63%	34	62,96%
2023	2	6,06%	10	29,24%	14	42,42%
2024	6	21,43%	9	32,14%	17	60,71%

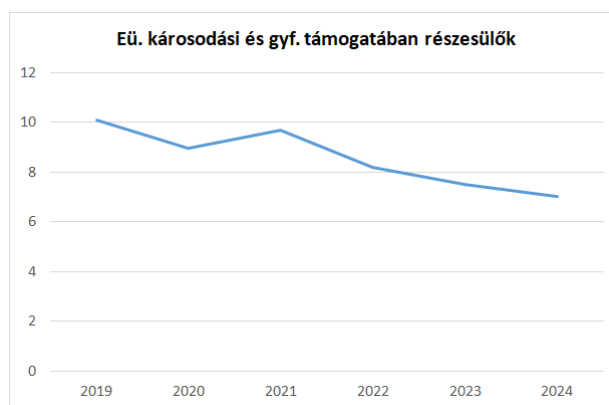
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2019	10
2020	9
2021	10
2022	8
2023	8
2024	7

Forrás: TeIR, KSH

A szociális biztonság megteremtése érdekében a társadalmi egyenlőtlenség mérséklésére, a szociális, valamint a gyermekvédelmi törvényben rögzítésre kerültek azok az ellátási formák, amelyeket a szociálisan rászoruló állampolgárok számára biztosítani szükséges.

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt az elmúlt években többször is módosították, melynek előírásait a Képviselő-testület a szociális ellátások helyi szabályairól szóló önkormányzati rendeletébe épített bele.

Az önkormányzat a hatályos jogszabályok alapján biztosítja a rászorulóknak részére a szociális ellátásokat. Az ellátásokban részesülők száma emelkedő tendenciát mutat valamennyi szociális ellátás esetében.

Miután a szociális ellátások jellemzően egy főre jutó jövedelemhez kötött ellátások, így az ellátásban részesülők számának növekedése a családok jövedelmének csökkenését mutatja.

Mind a pénzbeli, mind a természetbeni támogatások megállapításánál a háztartás egy főre jutó jövedelmének nagysága a meghatározó. A szociális biztonság megteremtése érdekében a társadalmi egyenlőtlenség mérséklésére a szociális valamint, a gyermekvédelmi törvényben rögzítésre kerültek azok az ellátási formák, amelyeket a szociálisan rászoruló állampolgárok számára biztosítani szükséges.

A kapcsolatot a munkanélküliek és munkaadók között a Budapest Főváros Kormányhivatala Monori Járási Hivatal Munkaügyi Központja látja el a településen. A munkaközvetítés mellett

képzéseket, átképzéseket, tanfolyamokat is szerveznek, de jelentős szerepük van a közmunka programban is.

Sem jövedelmi helyzetre, sem származásra vonatkozóan nem gyűjt adatot az önkormányzat és intézményi adatot a munkavállalótól, ezáltal is biztosítandó a diszkriminációmentesség.

A Munkaügyi Központtal szoros kapcsolatban áll önkormányzatunk, közfoglalkoztatási programban az általunk nyilvántartott aktív korú tartósan munkanélküli személyeket vonjuk be a saját intézményekben történő foglalkoztatás érdekében.

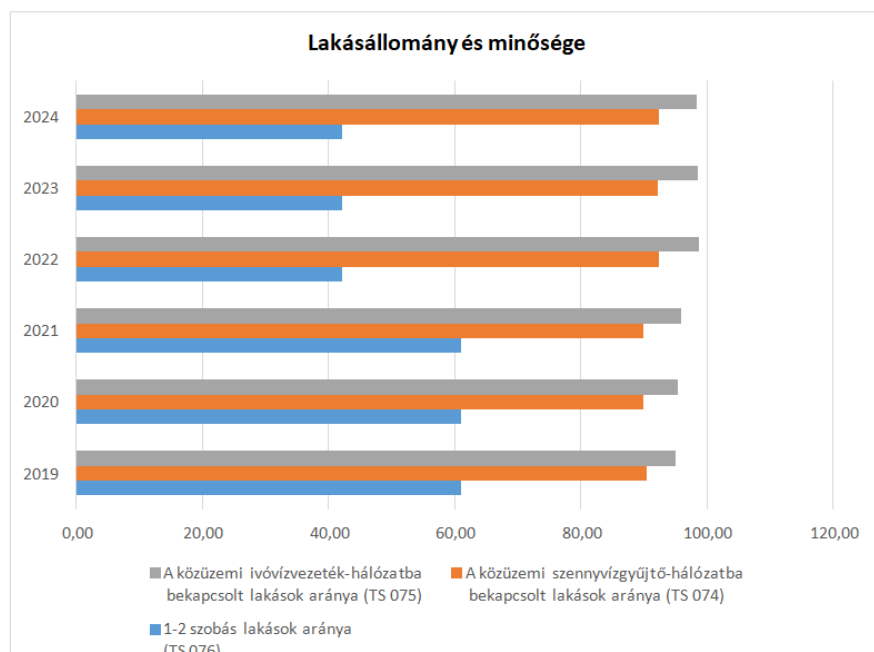
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2019	733	4	5,46	60,98	90,45	94,95
2020	733	0	0,00	60,98	89,90	95,36
2021	733	0	0,00	60,98	89,90	95,91
2022	713	0	0,00	42,22	92,43	98,74
2023	713	0	0,00	42,22	92,15	98,60
2024	712	0	0,00	42,13	92,42	98,31

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2019	733	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	733	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	733	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	713	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	713	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2024	712	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok							

b) szociális lakhatás

Az önkormányzat 8 darab bérlakással/szolgálati lakással rendelkezik, jellemzően a közalkalmazottak, pedagógusok, óvodai dolgozók, a községben elhelyezkedő, dolgozni vágyó, közfeladatot ellátó személyek kapnak elhelyezést.

Az elmúlt években az önkormányzat a Magyar Falu Program keretében pályázatot nyert az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok fejlesztése jogcímen, 24 999 375 forint értékben valamint, a 2022-ben meghirdetett Szolgálati lakás és orvosi szolgálati lakás felújítása, fejlesztése 2022 című, MFP-SZLOSZ/2022 kódszámú pályázati kiírásra, a vissza nem térítendő támogatás összege: 24 897 021 forint, a projekt megvalósításának kezdete: 2022.06.20., a projekt megvalósításának tervezett fizikai befejezése: 2024.06.20.

Magyar Falu Program keretében Szolgálati lakás 2020 jogcímen, az önkormányzat 24 522 156 forintos támogatást nyert, a támogatás az Arany János utca 1., Szabadság utca 4. és a Vörösmarty utca 14. szám alatti ingatlanra vonatkozik.

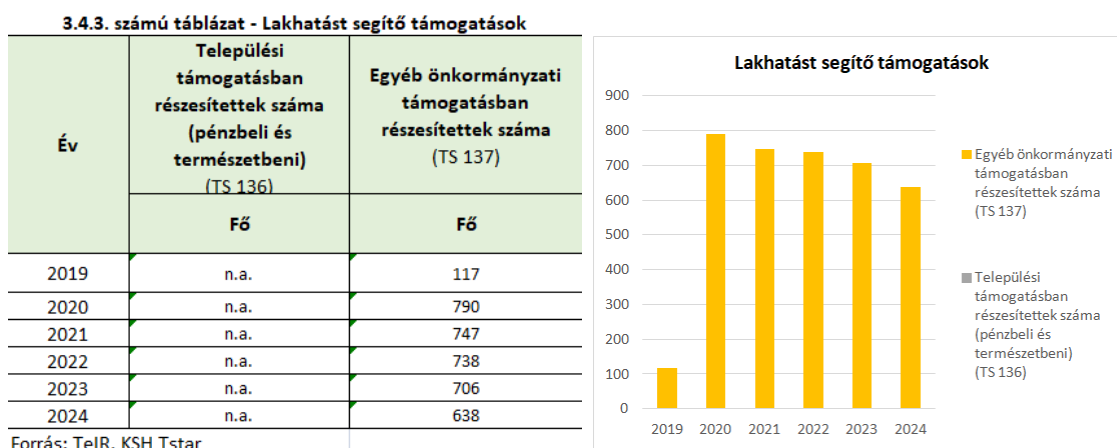
Az önkormányzat nem rendelkezik szükséglakással. A későbbiekben szükség lenne kialakítani egy olyan szükséglakást, amelynek célja, hogy amennyiben valaki rendkívüli élethelyzetbe kerül, azonnali ellátást tudjon biztosítani az önkormányzat.

A községben elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások nincsenek, a lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-illetve, lakáshitel tartozások, hátralékok felhalmozódása.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az önkormányzat nem rendelkezik egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlannal.

e) lakhatást segítő támogatások

e) eladósodottság

Pontos adattal csak a lakbérhátralékosok esetében rendelkezünk, ugyanis a szolgáltatók nem adnak tájékoztatást az adósságállományról.

Lakhatást segítő támogatás a normatív lakásfenntartási támogatás, melyet a jegyző állapít meg.

Az utóbbi években nem volt jellemző a településre, hogy lakásfenntartási támogatást igényeljenek a lakosok.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Pánd községünk a fővárosi népesség kedvelt kitelepülési célterületté vált. A jobb megélhetés reményében, olcsóbb lakásvásárlási lehetőség, a természeti környezet gazdagsága és a főváros közelsége (munkavállalás lehetősége) közkedvelté tette a települést, főként a rossz szociális helyzetű, kis bevétellel rendelkező emberek számára. A községbe való bevándorlás jelenleg mérsékelten növekvő, de az elvándorlás is ezt a tendenciát mutatja. A népességkiáramlás a népességnövekedés egyik forrása, mely egyben kedvezőtlenebb népességcserét is jelent. Az innen véglegesen elköltöző, zömmel produktív korban lévő fiatal, szakképzett, jól iskolázott és gazdasági erőt is képviselő rétegek helyébe sok esetben kevésbé képzett, középkorú vagy idősebb korosztályok érkeznek.

Veszélyforrások:

- a jelentős bevándorlás, ami a települések hagyományos társadalmi struktúráját, hagyományait veszélyezteti
- A bevándorolt családok kevésbé kötődnek a településhez, kedvezőtlen esetben könnyebben elvándorolnak
- A munkanélküliség magasnak mondható

A település gyengesége:

- A kisebbségek gazdasági helyzete rosszabb a többségi társadalomnál
- Középiskolai oktatás nem áll rendelkezésre

A település lehetőségei

- Közel van a fővároshoz, de a szomszédos nagyobb városok (Monor, Nagykáta, Jászberény) egy karnyújtásnyira találhatóak

- A terület természeti környezete gazdag

A település erőssége

- Az alapvető szociális, kulturális szolgáltatások rendelkezésre állnak a településen
- A településen a civil szervezetek jelenléte erőteljes

A település lakóterülete falusias lakó kategóriába tartozik. Központi részen, a Fő úton van a település központja, ezen a területen és közvetlen környezetében helyezkednek el a település központi igazgatási, kereskedelmi-szolgáltató, oktatási és egészségügyi intézményei.

Tanyavilág, külterületi lakórészek nincsenek a faluban. Közlekedés szempontjából azt lehet mondani, hogy gyorsan megközelíthetőek a szomszédos nagyobb városok illetve, a főváros is. Buszjáratunk fél óránként, óránként közlekednek, a vasútközlekedés ehhez igazodva működik Nagykátán és Monoron is. Autópályán fél óra, negyven perc alatt fel lehet érni a fővárosba.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Telep, szegregátum nincs a községben. A település hegyoldalán élő hátrányos helyzetű, leginkább segélyből és közmunkából valamint, alkalmi munkából élő személyek koncentrációja magasabb, ezért ez a település rész folyamatos figyelmet igényel. Az itt élő emberek leginkább alacsony iskolai végzettségűek, elenyésző részük rendelkezik szakmával.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján azt lehet mondani, hogy az itt élő személyek közül, egyre többen vállalnak munkát a környező és szomszédos városokban, ezáltal lényegesen csökkent a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok aránya.

Folyamatosan növekszik a munkalehetőséget kínáló cégek száma Monor és vonzáskörzetében, leginkább üzemekbe, gyárakba keresnek munkaerőt, a munkahelyek vonzóbbá tételét erősíti az a tény, hogy céges járatokat biztosítanak a dolgozók számára, megkönnyítve az ingázást.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2019	1	0	0	1	95	5,06
2020	1	0	0	1	73	4,16
2021	1	0	0	1	79	3,25
2022	1	0	0	1	78	3,20
2023	1	0	0	1	75	2,05
2024	1	0	0	1	69	3,00

Forrás: TelR, KSH Tstar

Az önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi ellátásokról,
- a fogorvosi alapellátásokról,
- a védőnői ellátásokról,
- az iskola-és egészségügyi ellátásokról.

A fogorvos és a gyógyszerár is vállalkozásban működik a településünkön. Jelenleg három háziorvos jut a felnőttekre és gyermekekre. Jelenleg kifejezetten gyermekorvos nincs a településen. A településen egy gyógyszerár működik összhangban az orvosi rendeléssel. Fogorvosi ellátás heti három napon működik. Kórházi ellátás miatt Ceglédre, Kistarcsára vagy Budapestre kell utazni. Szakrendelések igénybevételére Nagykátán vagy Monoron van lehetőség, magánorvosi praxis nincs a településen. A fogyatékos személyek egészségügyi ellátása az egészségügy általános rendelésében történik, ezért fontos, hogy az ellátáshoz való hozzáférés biztosított legyen számukra.

- b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A településen a preventív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak a lakosok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres segítségnyújtás, idősök nappali ellátása és az idősök átmeneti elhelyezését nyújtó intézménye.

A szociális ellátások és szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működik, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

Az önkormányzat minden évben lehetőséget biztosít a különböző szűrőprogramok lebonyolítására, ezeknek a programoknak a Községi Szintén ad otthont, éves szinten szokott lenni tüdőszűrő vizsgálat és szemészeti vizsgálat, látás/hallás vizsgálat.

Ezek a szűrőprogramok nagy segítséget jelentenek a lakosság számára, hiszen helyben van, nem kell más településre, városba elutazni.

A kisgyermekkori kötelező szűrések a házi orvoson és a védőnőn keresztül történnek.

Hangsúlyt kell fektetni az alkalmoszerű szűrések, szervezett, célzott népegészségügyi szűrővizsgálatok biztosítására, a népbetegségeknek számító betegségek kiszűrésére, különösen a vércukor, koleszterin, vérnyomás, stb., védőoltások beadására.

- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A védőnő segítségével feltérképezzük az óvodai körzetben lévő hátrányos helyzetű gyermekek számát. Egyeztetjük az óvoda és védőnői hálózatban felvett gyermekek feltételezett veszélyeztetettségi okait. Az óvoda közvetlen kapcsolatot tart fent a monori Pedagógiai Szakszolgálattal a célközösségbe tartozó gyermekeink integrált fejlesztésének elősegítését.

Az integrált oktatás, különleges gondozás a gyermek életkorától és állapotától függően- a fogyatékoságot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint- a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai és iskolai nevelés és oktatás keretében van megszervezve. Az óvodapedagógusok felkészültek, folyamatos képzéseken vesznek részt. Az óvoda infrastruktúrája magas szintű ellátást biztosít, logopédiai foglalkoztató dolgozik az óvodában és fejlesztő pedagógus is igény szerint az intézményben.

A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása integrált módon történik. A nevelőtestületi létszám felkészültsége általános pedagógiai szinten biztosítja, integrált szervezésben a sajátos nevelési igényű gyermekek csoporton belül és kívül megvalósuló valamint, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek elmaradásainak felzárkóztatását, képességeinek fejlesztését. A fogyatékoságok közül csak azokat tudjuk felvállalni, melyhez helyben képzett szakemberünk van. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek esetében a gyermek multiszenzorális fejlesztése a cél. A gyermeket egyéni ütemben, egyéni bánásmóddal kezeljük, hiszen minden gyermek egyedi. Minden gyermek önmagához mérten egyéni, lassabb tempóban haladva éri el az iskolakészültséget. Óvodánkban az enyhén értelmi fogyatékos gyermekek fejlesztése, gondozása vállalható. Óvodánk speciális helyzetű, mivel a mozgássérültek számára félig akadálymentesített épület, az iskola még nem. Az épület udvara, mellékhelyiségei még alkalmatlanok mozgássérültek fogadására.

Az intézményekben gyógypedagógus, utazó logopédus is tevékenykedik, a községben pszichológus jelenleg nem található.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat minden köznevelési intézményben és az idősök körében is megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak.

A közétkeztetést a helyben működő Községi Konyha biztosítja a falu számára.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Pándon a szabadidő eltöltésének egyik lehetséges formája a sportolási lehetőségek kiaknázása. Az iskola és a testnevelő pedagógusok munkája mellett, több mozgási lehetőség is van.

Az általános iskolában bringa akadémia működik évente két alkalommal (április, október), ahol a tanulók a közlekedési ismereteket sajátítják el. Ha van rá lehetőség, úszni a környező településre viszik a gyermekeket.

A településen működő Sportkör futballozásra ad lehetőséget, ahol minden korosztályt szívesen fogadnak.

A Pándi Sportlövész Egyesület létrejöttével újabb izgalmas sportággal bővült a település. Hetente egy alkalommal van lehetőség a lövészetre. Évente több alkalommal rendeznek nyílt programokat. A közeli településeken újabb lehetőségek vannak a sport szerelmeseinek.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztán tartása biztosított. A lakosság számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek. Az önkormányzat részben, mint intézményalapító és fenntartó, részben szolgáltatási szerződés útján gondoskodik. Az egyes feladatok ellátása során együttműködik helyi, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, az egyházzal és egyéb szervezetekkel.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen a preventív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak a lakosok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres segítségnyújtás, idősök nappali ellátása és az idősök átmeneti elhelyezését nyújtó intézménye.

A szociális ellátások és szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működik, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális

munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

A településen kimondottan időseket ellátó bentlakásos intézmény nincs, a Pest Megyei Egyesített Szociális Intézmény pándi telephelyén, jelenleg 30 fő értelmi fogyatékos személyt látnak el.

Az otthonban 20 éves kortól kerülhetnek be a fogyatékkal, súlyos fogyatékkal élők.

A Monori Gondozási Központtal együttműködve, egy házi szociális gondozó látja el az idősellátás feladatait, a házon belüli gondoskodás takarításból, bevásárlásból, gyógyszerek kiváltásából, ügyintézésből áll.

g) drog prevenciós szolgáltatások;

Az iskolában működik mentálhigiénés szakember, aki tanácsadással, támogatással látja el a gyermekeket, szülőket. Legyen az a probléma akár önértékelési zavar, szenvedélybetegség, iskolai zaklatás, bántalmazás, nevelési problémák, magatartási problémák, készséggel áll a hozzá fordulók segítségére.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem érkezett önkormányzatunkhoz hátrányos megkülönböztetés vagy az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére irányuló bejelentés semmilyen területről sem.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.
2024	n.a.
Forrás: Önkormányzati adat	

Községünkben nem működik népkonyha. Jelenleg is van olyan szociálisan rászoruló lakosunk, aki az anyagi helyzetére tekintettel, szociális ebédre jogosult, az önkormányzat saját költségén vállalta a család ebédköltségének megfizetését, havi szinten. Az intézmények és lakosság étkeztetését a Községi Főzőkonyha látja el.

A hátrányos megkülönböztetés és az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértéséről semmilyen bejelentés nem érkezett önkormányzatunk felé.

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

A helyi közelet mindig is meghatározó volt a településen. Az egyház, a civil-és sportszervezetek, a nyugdíjas klub, a polgárőrség jellemző szereplői a közéletnek. A helyszínek száma megnövekedett és megújult.

A település legnagyobb eseményei az évről évre megrendezett pándi meggyfesztyál, a szomszédos és távoli településekről is sok vendéget vonzó rendezvény, valamint az októberi szüreti felvonulás.

Ki kell emelnünk a civil szervezeteket is, ezen belül az Őszirózsa Nyugdíjas Klubot (nyugdíjas asszonyok), és a Dalárdát (férfi tagok), melyek munkáját az önkormányzat folyamatos párbeszéddel segíti.

Hagyományörzőink folyamatosan képviselik településünket az ország területein, főzőversenyeken történő részvétellel.

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A Községi Színtér területén minden évben megrendezésre kerül a hagyománnyá vált meggyfesztyál, helyszínként szolgál számos iskolai eseménynek, pl. Meselovagok napja, Grillázs és mézeskalács fesztivál, Kultúra éjszakája, Farsang. Itt kerülnek lebonyolításra a különböző szűrőprogramok, pl. tüdőszűrés. De számos állásbörze otthonául is szolgál valamint, a minden évben megrendezett közmeghallgatások lebonyolítása is itt zajlik.

A könyvtárban ingyenes számítógép és internet használatot lehet igénybe venni. A Községi Színtér kihasználtsága jónak mondható, lehetőséget biztosít esküvők, bálók, családi események, előadások, termék bemutatók és vásárok megrendezésére. A Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat is itt működik, a falu újságokon helyet kapnak különböző kereskedelmi hirdetések, pl. állás hirdetések, melyek segíthetik az esélyegyenlőséget.

Településünkön Tájház működik, ahol minden évben megrendezik a Majálist, az Őszirózsa nyugdíjas klub adventi rendezvényét helyi segítik, valamint év közben az óvodásokat is bevonják pl. must készítésébe.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2022)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	315	1
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

A táblázat a 2022-es ellátottsági adatokat tartalmazza, nem a jelenlegi aktuális állapotot.

Fentebb már említésre került, hogy sikeres pályázat útján, gazdagabb lett településünk egy tornateremmel.

Sportcsarnokunk nincs, sportpályánk ad otthont a Pándi Községi Sportkör eseményeinek, futball meccseinek.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen működik nemzetiségi kisebbségi önkormányzat, az elnök és két tag alkotja, évente több alkalommal üléseznek, ahol megvitatják az aktuális intézkedéseket, terveket. A lakosok és a kisebbségi önkormányzat kapcsolata jónak mondható, folyamatos kommunikáció, párbeszéd zajlik közöttük.

Konfliktusokról nincs tudomása az önkormányzatnak.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Nemadomfel Ház-Pánd

2014 októberében nyitotta meg kapuit a pándi Nemadomfel Ház, mely idén ünnepelte 11. évfordulóját.

A Nemadom fel Ház pándi vezetője Bárány-Fábus Éva, aki két évig dédelgette álmát, amikor megkereste az alapítvány vezetőjét, Dely Gézát, és még két év telt el, mire 2014-ben Éváék az önkormányzat segítségével átvehették a felújításra váró épületet, hogy tíz hónap múlva az ország második Nemadom fel Háza megnyisson. A Nemadomfel Ház azóta is töretlenül működik, az önkormányzat térítésmentesen biztosítja az épületet.

Célkitűzése, hogy segítsen megtalálni azt az utat, amelyen már önállóan is végig tudnak menni a rászorulók, így van ez a Nemadomfel Házakkal is, ahol cél, hogy a gyermekeknek biztosított programokat önfenntartó módon működtessék. Ahhoz, hogy legyen internet, pénz a futballtanfolyamokra, táncórákra, saját maguk találják meg a forrást. Pándon például a házban, szociális túrkálót működtetnek, amelyek bevételeit visszaforgatják a programokba, éppúgy mint a zöldség és gyümölcstermesztésből, bodzaszörp és lekvárkészítésből bejövő pénzeket. A különleges bazsalikom, sütőtök, sárgarépa, céklalekvárból már a bécsi adventi vásárba is jutott, a bevétellel ismét a házat segítve, amely bevételeiből fizeti az internetet, a fiúk futball tanfolyamát.

Az iskolával, amellyel már annyira szoros az együttműködés, hogy félévente két technikaórát is a házban tartanak, ilyenkor az ötödikes gyermekek a kerti munkákban vehetnek részt, majd megtanulhatják a lekvárkészítést is. A tervek szerint, az ilyen technikaórák száma a jövőben nőni fog.

Több hetedikes lány az iskolában már jelezte, hogy dolgoznának a házban, sok elballagó ugyanis, az általános iskola után se nem tanul tovább, se nem dolgozik, csak kallódik. Innen jött Éva újabb terve, egy önismereti foglalkozás szervezése, ahol az általános iskolából kikerülők feltérképezhetik, hogy mit is szeretnének kezdeni magukkal, mi az a terület, amely érdekelné őket annyira, hogy tovább is tanuljanak érte.

A kezdetek óta folyamatosan helyeződött át a hangsúly gyermekeink szociális készségeinek javítása, fejlesztése irányában, hiszen ezen készségek meglétére van leginkább szükség a későbbiekben. Önbizalomra, önismeretre, empátiára, egymásra figyelésre, mások megsegítésére irányuló foglalkozásainkkal, játékaikkal kívánjuk őket segíteni, támogatni a céljaik elérése érdekében. Motivációs kisfilmek nézésével, beszélgetésekkel érzékeltetjük mindezeket, különféle szempontok alapján.

A szervezet megalapítása óta folyamatos, aktív munkát végeznek, számos rendezvényük, aktuális programjuk van, melyet folyamatosan működtetnek.

Megváltozott munkaképességű munkavállalói vannak a háznak.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A roma lakosságra jellemző kulturális értékek, hagyományok, sokszínűségükre jellemző viselkedési formák nem lelhetők fel községünkben, nem végeznek olyan tevékenységet, amely ápolná kulturális sokszínűségüket.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat jó kapcsolatot ápol a községben található intézményekkel, továbbra is az a cél, hogy ez a kapcsolat, kommunikáció a későbbiekben is megmaradjon. Az évente megrendezésre kerülő meggyfesztyváln meghirdetett főzőversenynek rendszeres versenyzői.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Fentebb már említésre került, hogy a településen működik nemzetiségi kisebbségi önkormányzat, az elnök és két tag alkotja, évente több alkalommal üléseznek, ahol megvitatják az aktuális intézkedéseket, terveket. A lakosok és a kisebbségi önkormányzat kapcsolata jónak mondható, folyamatos kommunikáció, párbeszéd zajlik közöttük.

Az évi költségvetésük terhére az oktatási és egészségügyi közintézmények részére minden évben anyagi támogatást nyújt, ilyen intézmény pl: az iskola, óvoda, védőnő, háziorvos. Az egészségügyi intézmények fertőtlenítő szereket, eszközöket vásároltak, az óvoda óvodafejlesztő játékokat vásárolt.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A mélyszegénységben élők és romák körében előfordul az elhanyagolt életér.	Életvezetési tanácsadás, alapvető háztartási munkák elvégzéséhez szükséges képességek fejlesztése kollektív módon, ismeretek átadása.
Közösségé válás elősegítése, közkezdelt témák feldolgozása, Gondolkodásmód, hozzáállás megváltozása. Társadalomba való beilleszkedés nehezen megy, amiben sokszor a helytelen gondolkodásmód és hozzáállás is akadály.	-közösségi programok megvalósítása, bizalom elnyerése, látogatás otthonukba - közös kézműveskedés, főzés, - roma kultúra /szokások felelevenítése, - egy-egy témában őket motiválttá tenni, akár ők maguk is segíthetnék, tanácsolhatnák a társaikat, természetesen irányítottan, - interaktív foglalkozások szervezése, az elhangzottak beültetése a gyakorlatban - folyamatos mentorálás, egyéni, családi szinten
Időszakosan előfordul, hogy családok krízishelyzetbe kerülnek és szükségük van lakhatásra. A lakhatás számukra mindaddig megoldható legyen, amíg erre szükségük van.	Az önkormányzat tulajdonában lévő szabad ingatlanok rendelkezésre állnak krízishelyzet esetén

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Az esélyegyenlőségi terv készítésének célja az esélyegyenlőség biztosítására szolgáló intézkedések megtervezése. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapkövetelménye a diszkrimináció-és szegregáció mentesség és a hátrányos helyzetű valamint, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek társadalmi valamint, oktatási integrációjának biztosítása.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 032	1 016	2048	50,39%	49,61%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			75	3,66%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	195	174	369	9,52%	8,50%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	38	29	67	1,86%	1,42%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

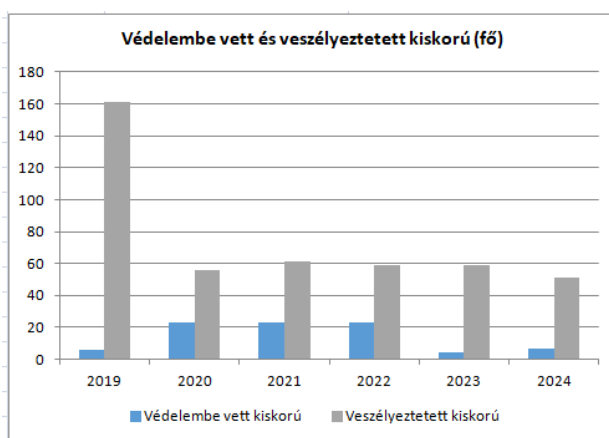
A település 0-14 éves korosztály intézményi ellátottságát a településen működő bölcsőde, óvoda és iskola biztosítja. A felnőtt lakosság ingázó életmódot folytat, több esetben a gyermekeik intézményi ellátását is más településeken vagy a fővárosban oldják meg. A gyermeklétszám emelkedésével bővítésre került az óvoda, jelenleg 3 csoport elhelyezésére szolgál az intézmény. Az óvoda épületének régi szárnyának felújítása 2006-tól kezdődhetett meg, pályázat elnyerésével. Óvodai férőhelyek száma: 75, a csoportok magas létszámmal (22-25 fő) vannak feltöltve. 1999. szeptember 1. óta tevékenységközpontú óvodai neveléssel dolgozunk, igyekszünk változatos, derűs légkörben folyó tapasztalatszerzéseket biztosítani gyermekeink számára. A családi, nyugodt légkörben gyermekeink biztonságban érezhetik magukat, udvarunk tág teret ad gyermekek munkatevékenységének, játékának és mozgásigényének kielégítéséhez. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján, egyre több a beszédhibás gyermek, velük külön logopédus foglalkozik, a logopédiai foglalkozások elkülönített kis szobában zajlik. Óvodásaink jellemzően kis családokból (apa, anya, gyermek/gyermekek) érkeznek, de több generációs családok is megtalálhatók. Évente változó számú a csonka családból érkező gyermekek száma, a szülők fele szakmunkásképzőt végzett vagy érettségizett, a másik fele alacsonyabb végzettségű (8 általános vagy ennél kevesebb), a diplomával rendelkező szülők vannak a legkisebb arányban. Csökkenő tendenciát mutat a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma, viszont az etnikai

kisebbséghez tartozók száma elég magas intézményi szinten. A beíratott gyermekek nagy egyéni eltérésekkel érkeznek óvodánkba. Intézményünk a jelzőrendszer részeként együttműködik a Család és Gyermejkölési Szolgálat munkatársaival, szükség esetén intézkedéseket kezdeményez.

4.1.1. számú táblázat - Védelemben vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelemben vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2019	6	161
2020	23	56
2021	23	61
2022	23	59
2023	4	59
2024	7	51

Forrás: TeIR, KSH Tstar

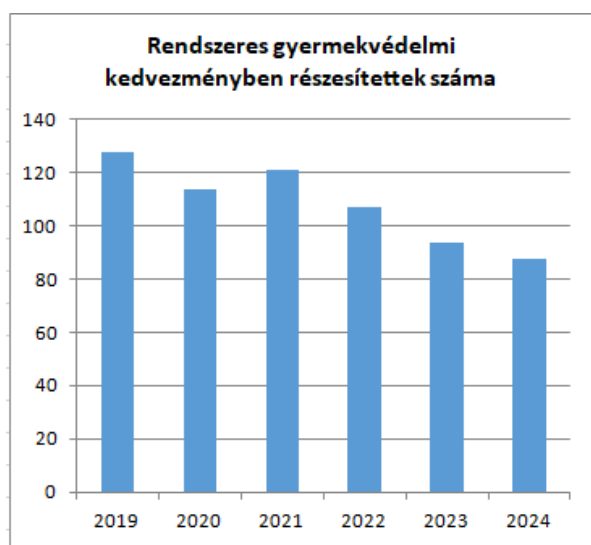

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2019	128
2020	114
2021	121
2022	107
2023	94
2024	88

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma a 2019-es évtől kezdődően folyamatos csökkenő tendenciát mutat. A hátrányos helyzet leginkább az alacsony iskolai végzettségből vagy az alacsony foglalkoztatottságból adódik, elégtelen lakókörülmények a településre nem jellemző. Ingyenes iskolai étkezésben a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő családok részesülnek, a 3 vagy több gyermeket nevelő illetve, a tartósan beteg gyermeket nevelő családok 50%-os kedvezményben részesülnek. Az önkormányzat a szünidei étkeztetéseket a hátrányos vagy halmozottan hátrányos gyermekek részére, a Községi Konyha bevonásával biztosítja, augusztusban és a téli szünidőben pedig, külső beszállító bevonásával oldja meg a feladatot.

Az ingyenes tankönyv ellátás mindenki számára alanyi jogon jár.

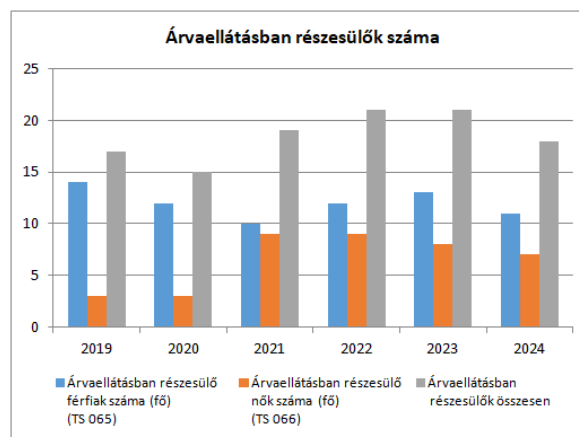
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok részére az önkormányzat pénzbeli ellátás kifizetéséről gondoskodik minden év augusztusában és novemberében. Kiegészítő

gyermekvédelmi támogatásra az elmúlt években egy család jogosult, akinek minden hónap 5-ig kifizetésre kerül a megállapított összeg.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2019	14	3	17
2020	12	3	15
2021	10	9	19
2022	12	9	21
2023	13	8	21
2024	11	7	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

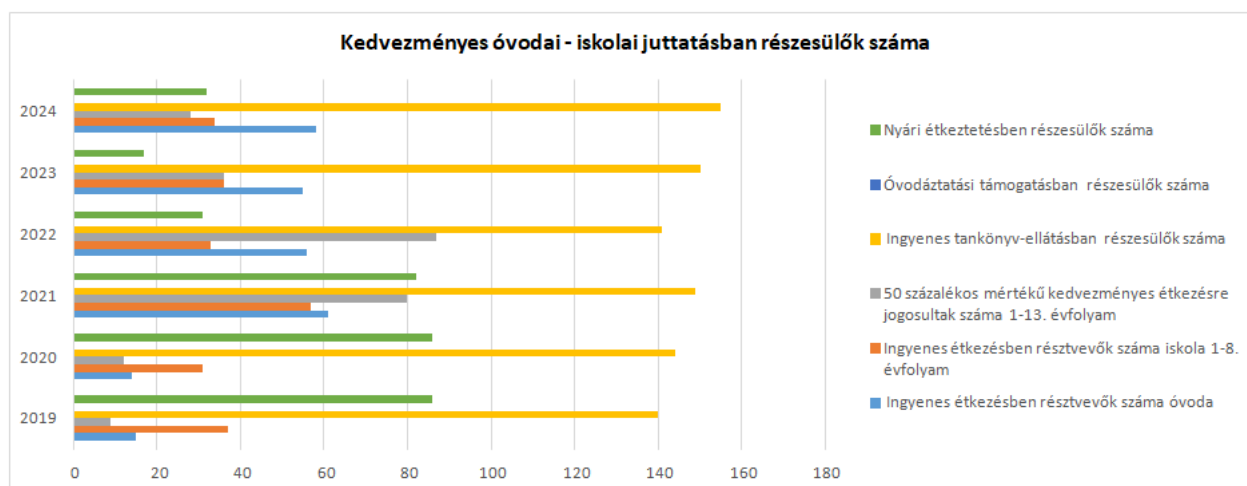
Az önkormányzat a helyi rendeletében a szociális alapon nyújtott eseti, speciális támogatások közé beépítette a településen járó óvodába és iskolába járó gyermekek támogatását, ezzel közel 220-230 gyermeket támogatva, a támogatás alanyi jogon jár az érintett családoknak.

A másik szociális alapon nyújtott, eseti, speciális támogatásunk a tartósan beteg, súlyosan fogyatékos gyermekek anyagi támogatása, ez éves szinten, 20-22 gyermek családjának nyújt segítséget.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	15	37	9	140	0	86
2020	14	31	12	144	0	86
2021	61	57	80	149	0	82
2022	56	33	87	141	0	31
2023	55	36	36	150	0	17
2024	58	34	28	155	0	32

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Pándon csak néhány olyan gyermek él, akik Romániából kerültek hozzánk, de ők már itt születtek. Településünkön nincs tudomásunk nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermekről.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Településünkön nincs tudomásunk külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyermekről.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Fontos kihangsúlyozni, hogy településünkön nincs szegregált lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2019	1	59	59,00
2020	1	50	50,00
2021	1	90	90,00
2022	1	97	194,00
2023	1	102	102,00
2024	1	106	106,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A családtervezés, anya-és gyermekgondozás területéért felelős ágazat a védőnői szolgálat. Településünkön 1 védőnő látja el a feladatokat, a törvény által előírt szolgáltatásokat szervezi és látja el.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.
2023	1	0	0	n.a.	n.a.
2024	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen felnőtt házi orvos látja el a gyermekeket is, nincs a községben külön gyermekorvos. Szakorvosi ellátásra Nagykátán, Monoron, Jászberényben és Budapesten van lehetőség.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az integrált oktatás, különleges gondozás a gyermek életkorától és állapotától függően- a fogyatékosságot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint- a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai és iskolai nevelés és oktatás keretében van megszervezve. Az óvodapedagógusok felkészültek, folyamatos képzéseken vesznek részt. Az óvoda infrastruktúrája magas szintű ellátást biztosít, logopédiai foglalkoztató dolgozik az óvodában és fejlesztő pedagógus is igény szerint az intézményben.

A védőnő segítségével feltérképezzük az óvodai körzetben lévő hátrányos helyzetű gyermekek számát. Egyeztetjük a bölcsőde, óvoda és védőnői hálózatban felvett gyermekek feltételezett veszélyeztetettségi okait. A bölcsőde és óvoda közvetlen kapcsolatot tart fent a monori Pedagógiai Szakszolgálattal a célközösségbe tartozó gyermekeink integrált fejlesztésének elősegítése érdekében.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A bölcsőde, óvoda és az iskola a gyermekjóléti alapellátások egyik formája, és mint ilyen, hozzá is kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétnek, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermekek családjukból történő kiemelésének megelőzéséhez. Ugyanezen célokat szolgálja a Család és Gyermekjóléti Szolgálat is, ezért a veszélyeztetett helyzetet jelezni kell a Szolgálat felé, ahol további ellátási formák hozzájárulásához

ad segítséget az intézményt önkéntes alapon felkereső rászorulóknak. Amennyiben a szükséges ellátás a szülő beleegyezésével nem biztosítható és ez a helyzet a gyermek fejlődését veszélyezteti, az önkormányzat jegyzője védelembe veszi a gyermeket, és hatósági intézkedés keretében nyújt segítséget. A Családsegítő Szolgálat a hátrányos helyzetű családokkal akkor kerül kapcsolatba, ha a gyermeket gondozó-nevelő intézmények (védőnői szolgálat, óvoda, iskola) jelzést küldenek illetve, ha a család felkeresi a Szolgálatot és segítséget kér. Az intézményi jelzések alapján, a családsegítő szolgálat munkatársai felkeresik az érintett családot, tájékoztatják a problémával kapcsolatban és a szülőkkel közösen készítenek megoldási tervet. A gyermekjóléti szolgálat alapellátásban azokat a családokat gondozza, akik a probléma megoldásában önként vállalják az együttműködést.

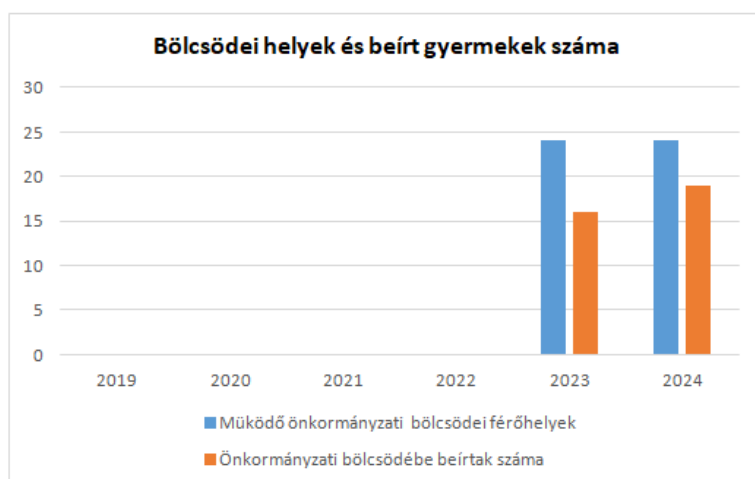
Fontos szerepe van a községben a korábban említett Nemadomfelháznak is.

Biztos Kezdet Gyermekház, Tanoda nem működik községünkben.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	24	16
2024	24	19

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A 2022/23-as nevelési évben 19 fő jelentkezett, a 2023/2024-es nevelési évben 23 fő. Az alacsony személyzeti létszám miatt került elutasításra 3 ill. 4 fő.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Sikeres pályázat útján 2022-ben, községünk megépítette a modern és korszerű bölcsődenket, amely biztosítja az ellátási területén élő három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, két csoportszobában, összesen 24 férőhelyen. Munkahelyi bölcsőde településünkön nem működik.

f) gyermekvédelem; krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A Család és Gyermekjóléti Szolgálaton belül, krízis és esetmenedzser szakember is ellátja feladatait, aki bármikor a lakosság rendelkezésére áll, akár személyesen, akár telefonon.

Pándon nincs anyaoththon, családok átmeneti otthona és egyéb krízishelyzetben segítséget nyújtó intézmény. Szükség lenne olyan lakásra, ahol átmenetileg elhelyezésre kerülnének a rászoruló családok.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Pándon a szabadidő eltöltésének egyik lehetséges formája a sportolási lehetőségek kiaknázása. Az iskola és a testnevelő pedagógusok munkája mellett, több civil szervezet is biztosít mozgási lehetőséget. A településen működő Sportkör lehetőséget biztosít a futballozásra.

Az általános iskolában bringa akadémia működik évente két alkalommal (április, október), ahol a tanulók a közlekedési ismereteket sajátítják el. Úszni a környező településre viszik a gyermekeket. Az iskola rendszeresen szervez a gyermekek részére szabadidős programokat a tanév keretében, ilyenek pl. Egészség nap és a Magyar Diáksport nap, Családi nap, Kihívás napja, Iskolai farsang, Meselovagok napja, Határtalanul kirándulás. 2019 óta már sportlövészet is elérhető településünkön.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Gyermekétkeztetést községünk a településen működő községi konyhával látja el, mely biztosítja a szünidei gyermekétkeztetést is a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek részére, de a nyári iskolai táborok idejére is a községi konyha látja el a gyermekek étkeztetését.

Augusztusban és a decemberi két ünnep közötti időszakban, mikor a konyha leáll és az ott dolgozók a szabadságukat töltik, külső beszállítóval oldjuk meg a hátrányos/halmozottan hátrányos gyermekek részére az étkeztetést.

- i) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Településünkön nincsenek megkülönböztetett programok az eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekek részére.

- j) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A hátrányos megkülönböztetés és az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértéséről semmilyen bejelentés nem érkezett önkormányzatunk felé.

- k) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Pándi Ifjú Nemzedékért Közalapítvány: a községben élő gyermekek és ifjak támogatása, akik az általános iskolában tanúsított előre menetelük alapján képesek a továbbtanulásra szakközépiskolában, gimnáziumban.

- zenében, énekben tehetségesek és e vonalon továbbképzésekben vesznek részt
- népi művészetben, kultúrában, táncban és sport tevékenységben kimagasló teljesítményt nyújtanak s e vonalon tovább tanulnak.

A tehetséges gyermekek közül kiemelten kell támogatni a 8 vagy 6 osztályos gimnáziumokban, középiskolában tanulókat.

A partnerek szerepe együttműködési megállapodásnak megfelelően: családsegítőkkal szoros együttműködés, szülők bevonása a rendezvények megszervezésében, közösségi, sport és kulturális események lebonyolítása.

PREMEROSZ: a roma gyermekek és családjaik bevonását segítő tevékenységek.

Külső szakmai szolgáltatók bevonásával: továbbképzések, tréningek, tanulói kirándulások, utaztatás, étkezés.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása integrált módon történik. A nevelőtestületi létszám felkészültsége általános pedagógiai szinten biztosítja, integrált szervezésben a sajátos nevelési igényű gyermekek csoporton belül és kívül megvalósuló valamint, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek elmaradásainak felzárkóztatását, képességeinek fejlesztését. A fogyatékkal élők közül csak azokat tudjuk felvállalni, melyhez helyben képzett szakemberünk van. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek estében a gyermek multiszenzorális fejlesztése a cél. A gyermeket egyéni ütemben, egyéni bánásmóddal kezeljük, hiszen minden gyermek egyedi. Minden gyermek önmagához mérten egyéni, lassabb tempóban haladva éri el az iskolakészültséget. Óvodánkban az enyhén értelmi fogyatékos gyermekek fejlesztése, gondozása vállalható. Óvodánk speciális helyzetű, mivel a mozgássérültek számára félig akadálymentesített épület, az iskola még nem. Az épület udvara, mellékhelyiségei még alkalmatlanok mozgássérültek fogadására.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2019	78	15	19,23
2020	82	14	17,07
2021	75	8	10,67
2022	69	10	14,49
2023	68	5	7,35
2024	70	11	15,71

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógyypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2019	140	37	25,34
2020	144	31	22,14
2021	149	26	17,45
2022	141	4	2,65
2023	150	16	10,67
2024	155	23	14,84

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	5	-	12	-	3	-
2016	3	-	15	-	3	-
2017	6	-	13	-	4	-
2018	3	-	16	-	2	-
2019	4	-	14	-	3	-
2020	5	-	9	-	2	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünk középszintű oktatással foglalkozó intézménnyel nem rendelkezik.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2019	78	25
2020	65	13
2021	66	16
2022	63	1
2023	41	2
2024	64	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

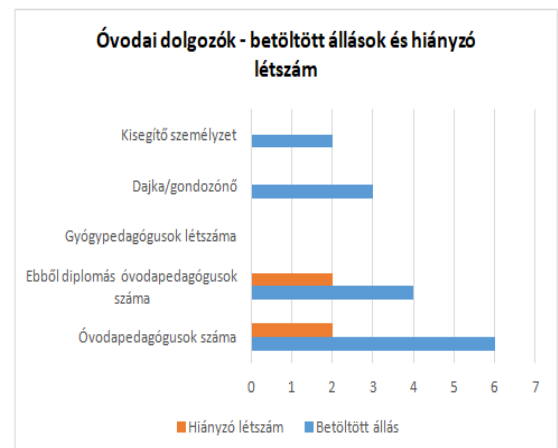

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

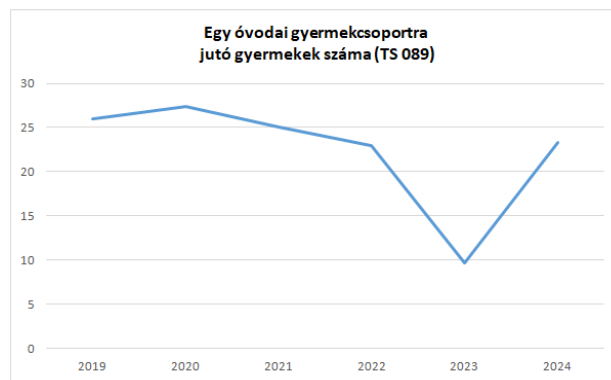
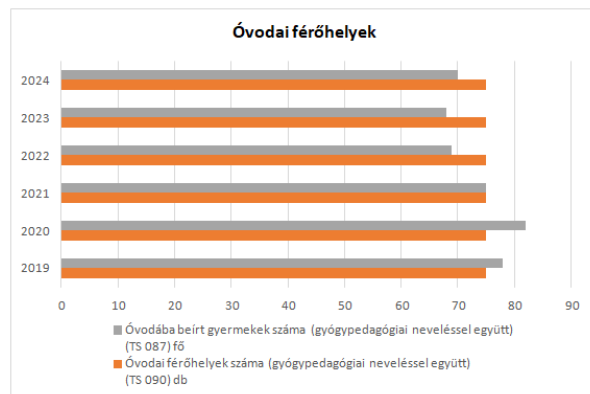
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	1	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	75	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:30	16:30
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	31	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	2
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	4	2
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	2	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 086)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 089)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2019	78	3	75	1	78	0	0	26
2020	82	3	75	1	82	0	0	27
2021	75	3	75	1	75	0	0	25
2022	69	3	75	1	69	0	0	23
2023	68	7	75	1	68	0	0	10
2024	70	3	75	1	70	0	0	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az óvoda nehéz helyzetben van, mivel ADHD-s és SNI-s gyermekek is jelen vannak a csoportokban. A pedagógushiány tovább nehezíti a helyzetet.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat- ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2019	0	8	1	18,25	0,00
2020	0	8	1	17,50	1,43
2021	0	8	1	18,63	1,34
2022	0	8	1	18,88	0,66
2023	0	8	1	18,75	0,67
2024	0	8	1	19,38	0,65

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2019	20
2020	13
2021	16
2022	17
2023	20
2024	13

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Iskolánk községünk egyetlen iskolája. Budapest, Monor és Nagykáta vonzáskörzetéhez, a Monori Tankerülethez tartozik.

Az intézmény fontosabb statisztikai adatai:

- 8 évfolyamos általános iskola, 1-1 osztály
- az általános iskolai oktatásban több SNI és BTM-es gyermeket is oktatunk integráltan
- a tanulók egy része hátrányos illetve, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekből tevődik össze
- napközis ellátást biztosít az iskola illetve, a felső osztályos tanulók tanulószobát vehetnek igénybe
- minden tanuló igényelheti a menzát
- az iskola főépületében nyolc tanterem található, az iskola udvarán külön épületben kapott helyett a napközis étkezést biztosító ebédlő és a tálaló konyha.
- 1998-ban az épület külső tatarozása, 2001-ben a tető cseréje és a tetőtér részbeni beépítése készült el, ezzel lehetőség nyílt egy számítástechnikai terem kialakításához, 2021-ben az iskola teljesen új tetőszerkezetet kapott
- energetikai pályázat segítségével megvalósult az iskola épületének teljes hőszigetelése és nyílászáróinak cseréje
- zöld energiaforrásként napelemekkel lettek felszerelve, ezzel nem csak szebbé, komfortosabbá, de gazdaságosabbá válik üzemeltetésük

Tanulóink alsó tagozattól kezdve, idegen nyelvet tanulnak csoportbontásban, szintén csoportbontásban oktatjuk a számítástechnika tantárgyat. A tantestület folyamatos innovációs erőfeszítéseinek eredménye, hogy a tantárgy struktúra és az iskolában folyó tartalmi munka korszerűnek mondható.

Rendszeres rendezvényeink: egészség nap, családi nap, Mikulás, Karácsony, Kultúra Éjszakája, Meselovagok, farsang, sportrendezvények, színházlátogatások, Erzsébet tábor: Fonyód, Zánka.

A partnerek szerepe együttműködési megállapodásnak megfelelően: családsegítőkkal szoros együttműködés, szülők bevonása a rendezvények megszervezésében, közösségi, sport és kulturális események lebonyolítása. PREMÉROSZ: a roma gyermekek és családjaik bevonását segítő tevékenységek.

Külső szakmai szolgáltatók bevonásával: továbbképzések, tréningek, tanulói kirándulások, utaztatás, étkezés.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Sem az intézmények közötti, sem az intézményeken belüli szegregáció nem jellemző településünkön.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

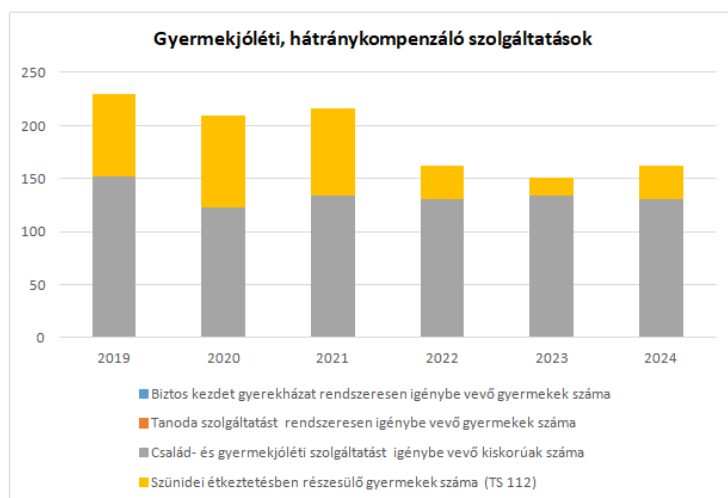
Az intézmények közötti eredményesség mérése nem adekvát a településen, hiszen egy iskolánk, óvodánk és bölcsődénk van, minden évfolyamon egy osztállyal/csoporttal.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény van a településen, keretein belül ingyenes étkezés van biztosítva az intézményekben.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	n.a.	n.a.	152	78
2020	n.a.	n.a.	123	86
2021	n.a.	n.a.	134	82
2022	n.a.	n.a.	131	31
2023	n.a.	n.a.	134	17
2024	n.a.	n.a.	130	32

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A kötelező mindennapos testneveléshez nem megfelelő az ellátottság. Nincs külön csoportszoba sem erre a célra	Pályázat figyelés Forrás teremtés Tornaterem építése az óvoda számára
Nincs csoportonként két képzett pedagógus .	Pályázatok kiírása, munkaerő „toborzás”
A játékok sűrűbb karbantartást, fejlesztést igényelnének. A játékok egy része korszerűtlen, hiányos állapotú	Az udvari játékok balesetmentesítése: gumi téglák lerakása, stb
Gyengébbek a tanulmányi eredmények az elmúlt időszakban	Egyéni fejlesztési terv
Magas a lemorzsolódással veszélyeztetettek száma	Iskolai Lemorzsolódás Megelőzését Támogató Pedagógiai Rendszer
Sok tanulónak nincs felszerelése, nem veszi igénybe az étkezést	
Alapkészségek, képességek nélkül érkeznek a gyerekek az iskolába	
A beiratkozási folyamat egyszerűsítése, mindenki számára elérhetővé tétel (plakátok, weboldal)	• A beiratkozási folyamat egyszerűsítése, közérthető tájékoztatók készítése. • Rászoruló családok számára támogatott térítési díj biztosítása.
Az inkluzív nevelés feltételeinek biztosítása(bölcsőde)	• Együttműködés a gyermekjóléti szolgálattal a korai felismerés érdekében. • Szülőknek szóló tanácsadás szervezése. - korai felismerés, azonnali jelzés a szülőnek, majd a szülő beleegyezésével a pedagógiai szakszolgáltatásnak
A játszóudvar biztonságossá tétele, feltételek biztosítása A dolgozók szakmai tudásának fejlesztése	• Egészséges étkeztetés, • Játék- és eszközállomány biztosítása a játszóudvaron (pl. homokozó, napvitorla) - A dolgozók továbbképzése
Információhiány megszüntetése(bölcsőde)	• Nyílt napok és családi programok szervezése. • Együttműködés a védőnői szolgálattal. • Szülői klub indítása.
Gyakori, hogy a középiskolába bekerülő gyermekek 16. életévük betöltését követően lemorzsolódnak az oktatásból.	Olyan fiatalok életútjának bemutatása különböző előadásokon, programokon keresztül, akik nehéz élethelyzetből tudtak elérni eredményt a saját szakmájukban, saját területükön.
A többségi társadalom érzéketlensége a védett csoportba tartozók iránt, a gyermekek elfogadó képessége alacsony	Civil szervezetekkel kapcsolatfelvétel és együttműködés kidolgozása, felkérés programok megtartására, ismeretanyag átadása
Az intézményekben várakozási időben a gyerekek türelmetlenek.	Adatgyűjtés, igényfelmérés, gyermek sarok/sarkok kialakítása, anyagi fedezet biztosítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők és férfiak közötti esélyegyenlőség biztosítása az Európai Unió egyik legfontosabb politikai célja. A nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód biztosítása a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés, azaz a diszkrimináció tilalmát jelenti. A nők teszik ki a népesség felét és sajátos problémáik alapvető társadalmi kérdéseket érintenek. A nők munkahelyi hierarchiában elfoglalt helye úgy jellemezhető, hogy minél lejjebb megyünk a foglalkozások rangsorában, annál több nőt találunk az alacsonyabb keresetet jelentő és alacsonyabb presztízsű állások betöltői között, a vertikális szegregáció erősödésére utal a női vezetők rendkívül alacsony aránya. A nők és a férfiak munkaerő-piaci esélyegyenlőségének alapvető feltételei közé tartoznak a családi és munkahelyi kötelezettségek összehangolását lehetővé tevő családtámogatási ellátások, az elérhető és megfelelő minőségű gyermekgondozási illetve, a gondozásra szoruló családtag ellátását segítő szolgáltatások valamint, a családi kötelezettségeket rugalmasan figyelembe vevő munkaszervezetek és foglalkoztatási formák elterjesztése.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Szakértők szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

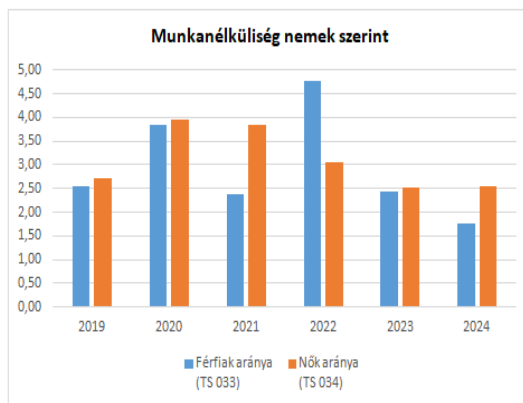
- a 45 év feletti nők, a változó képzettségi követelmények
- a pályakezdők, a szakmai tapasztalat hiánya
- a gyesen lévő illetve, a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2019	2,54	2,73	2,64%
2020	3,84	3,96	3,90%
2021	2,37	3,83	3,10%
2022	4,76	3,06	3,91%
2023	2,44	2,53	2,49%
2024	1,75	2,54	2,15%

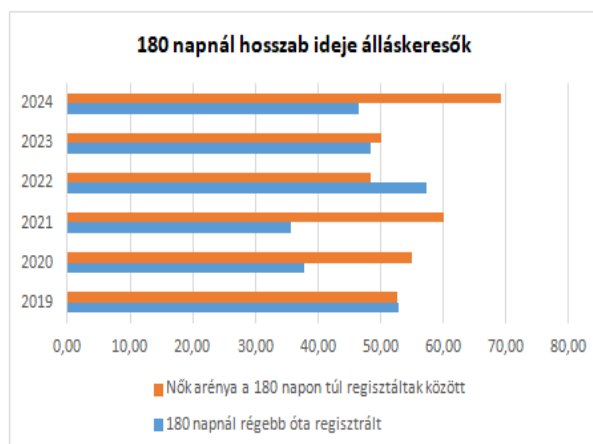
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

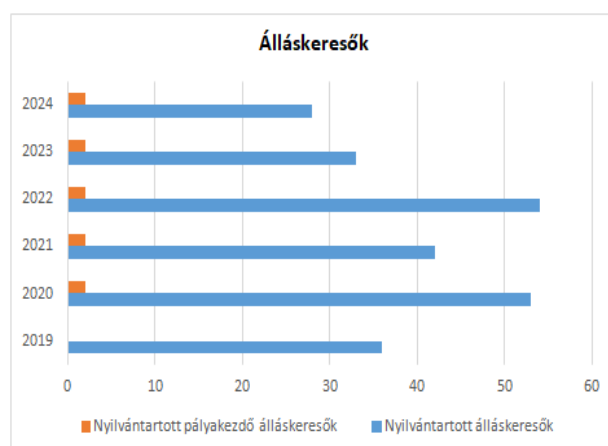
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2019	52,78	52,63
2020	37,74	55
2021	35,71	60
2022	57,41	48,39
2023	48,48	50
2024	46,43	69,23

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2019	36	0
2020	53	2
2021	42	2
2022	54	2
2023	33	2
2024	28	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen nincsenek külön szervezett programok, de a Monori Járási hivatal Munkaügyi Központja-áttételesen- működtet olyan programokat, mely a gyes-ről, gyed-ről visszatérő kismamák munkaerőpiacra való visszatérését megkönnyíti.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettség mindkét nem számára problémát okoz munkavállaláskor. A nők helyzete speciális, hiszen a család összetartása, a gyermekek nevelése az ő feladatuk. Ezért az alacsonyabb végzettségű nőket képzésekkel, étképzésekkel segíthetjük vissza a munka világába. Pozitívumként elmondható, hogy egyre több olyan gyár,cég keres munkaerőt Monor és vonzáskörzetéből, ahol a 8 osztály megléte az alapkövetelmény, az elmúlt években növekvő tendenciát mutat a községből elhelyezkedők száma.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nőkkel kapcsolatosan a munkaerőpiacon nem rendelkezünk információval a hátrányos megkülönböztetésre tekintettel.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermekesek munkaerőpiaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. Pándon fontosnak tartjuk a településen élő gyermekek ellátását és azt, hogy a településen folytassák felnőtt életüket. Önkormányzatunk sikeres pályázat útján, megépítette bölcsődéjét, amely az engedélyeztetési folyamatok után, megnyitja kapuját.

A bölcsőde megnyitása óriási segítség lehet/lesz a munkába visszatérő anyukák számára, hiszen helyben biztosítva lesz a kisgyermek elhelyezése. Családbarát megoldási lehetőségnek bizonyulna, ha otthon végezhető munkát vagy részmunkaidős munkahelyet találna a többgyermekes, kisgyermekes anyuka. Így pénzkereseti lehetőséghez jut, mégis maradna ideje a családjára, a gyerekekre.

A munkáltatók nagy része nem preferálja a beteg gyermek(ek) kel gyakran otthon maradó szülőt, ráadásul ha többgyermekes családról beszélünk, gyakrabban előfordulhat ilyen probléma.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

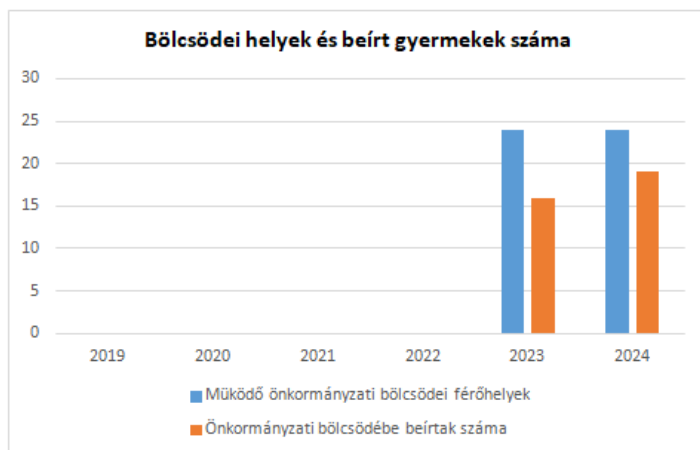
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2019	1	59	59
2020	1	50	50
2021	1	90	90
2022	0,5	97	194
2023	1	102	102
2024	1	106	106

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	24	16
2024	24	19

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás területéért felelős ágazat a védőnői szolgálat. Településünkön egy védőnő látja el a feladatokat, a törvény által előírt szolgáltatásokat szervezi és látja el.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Jellemzően a családon belüli erőszak nagy része a családon belül marad, hiszen a nőket illetve, a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderíthetetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői szolgáltatások, a védőnői hálózat a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Településünkön sem anyaoththon, sem családok átmeneti otthona nem érhető el.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A település közéletében rendkívül fontos szerepet játszanak a civil szervezetek megléte. Az Őszirozsa Nyugdíjas Klub (idős asszonyokból áll) rendszeresen lép fel helyi rendezvényeken, műsoraikkal mindig hatalmas sikert aratva.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Pándon nincsenek női hátrányos helyzetből adódó társadalmi problémák, fontos kihangsúlyozni, hogy nincs a településen diszkrimináció, éppen ezért, nincs tudomásunk ilyen jellegű problémákról.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egyre gyakrabban figyelhető meg, az esetek többségében már túl későn, a családon belüli erőszak, mely elsősorban nők sérelmére van elkövetve.	Programok, előadások szervezése, amely az egészséges kapcsolati rendszereket mutatja be, felhívja a figyelmet azokra a pontokra, amelyek megléte esetén érdemes elgondolkodni a segítség kérésén. Lehetőségek bemutatása arra vonatkozóan, hogy hol kérhetnek célzott segítséget probléma esetén.
Prevenációs szolgáltatások ismeretének hiánya, nőgyógyászati szűrővizsgálatok fontosságára felhívni a figyelmet. Vannak akik megoldják maguk a vizsgálatra való eljutást, de vannak olyanok, akiknek ez nehézséget okoz.	egészségügyi szűrések fontosságának népszerűsítése (közösségi média, honlap, szórólapok formájában), szervezett vizsgálat helyben, folyamatos éves szintű szűrővizsgálatok szervezése, szűrésekre történő ösztönzés, csoportos/szervezett vizsgálatokra való eljutás

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

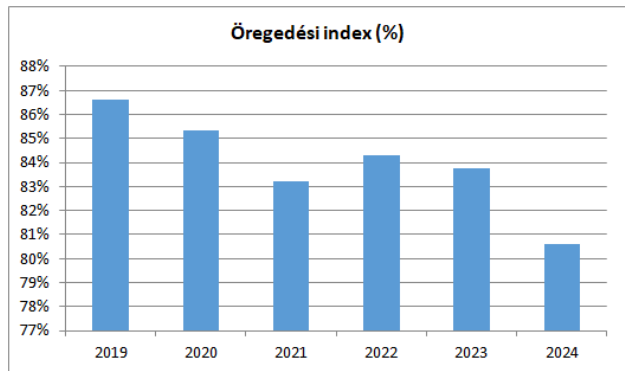
A magyar társadalom előregedő társadalom. Az előregedés kihívásaira adott válaszok az „aktív előregedés” ezért nálunk is egyre inkább a figyelem középpontjába kerül. Az aktív és méltó időskor érdekében szükséges az idős emberek aktív és széleskörű részvételének elősegítése, ennek érdekében idős barát fizikai és társadalmi környezet megteremtése és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés bővítése.

A település 1/5-öd részét a nyugdíjas korú lakosság teszi ki, átlagban a női lakosok tovább élnek, mint a férfi nyugdíjas korú lakosok. Pánd Község Önkormányzata minden évben egyszeri speciális juttatást nyújt az idős generáció számára is, ezzel is megköszönve azt, hogy mennyire hasznos tagjai a társadalomnak az idős generáció. Az időskorban jellemző megbetegedések a daganatok, keringési zavarok, szív-és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák illetve, pszichés problémák. Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy a kor előrehaladtával fokozatosan csökken a házasság aránya és növekszik az özvegyek száma. Ez az állapot nagyon sok emberrel okoz pszichés zavarokat, gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor felett jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia. A településen kimondottan időseket ellátó bentlakásos intézmény nincs, a Pest Megyei Egyesített Szociális Intézmény pándi telephelyén, jelenleg 30 fő értelmi fogyatékos személyt látnak el.

Településünkön sajnos több az elhalálozások száma éves szinten, mint a születéseké.

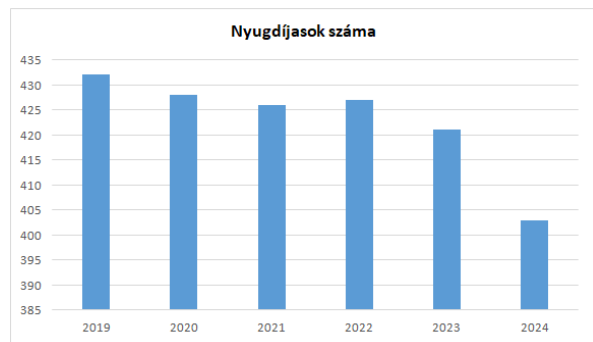
6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	291	336	86,61%
2020	297	348	85,34%
2021	302	363	83,20%
2022	311	369	84,28%
2023	309	369	83,74%
2024	295	366	80,60%

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

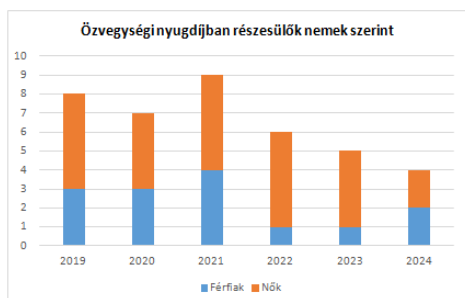
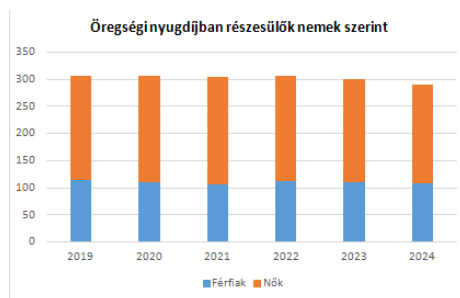
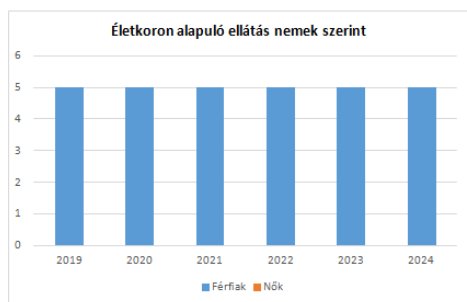
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	175	257	432
2020	169	259	428
2021	164	262	426
2022	172	255	427
2023	175	246	421
2024	171	232	403

Forrás: TelR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2019	5	0	115	192	3	5	2
2020	5	0	111	196	3	4	2
2021	5	0	107	198	4	5	2
2022	5	0	112	195	1	5	3
2023	5	0	110	190	1	4	2
2024	5	0	109	182	2	2	1

Forrás: TelR, KSH Tstar

A táblázatból jól látható, hogy jóval magasabb a nyugdíjas nők aránya, mint a férfiaké.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A nyugdíj mellett munkát végző idős népesség arányáról nem tudunk pontos információkat, nincsen külön adatbázisunk erre a célra kialakítva. Községünkben nem végeztünk olyan felmérést, hogy mennyi nyugdíjas korú személyt foglalkoztatnak.

A munkaadók a munkavállalókat az életkor előrehaladtával, egyre kevésbé alkalmazzák. A nyugdíjasok jövedelmi helyzetükre tekintettel, szívesen létesítenének munkahelyet, végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységeket. Sajnos az elmúlt években bekövetkezett nagyfokú drágulás, a kilátástalan helyzetek megléte miatt egyre több idős személy dönt úgy, hogy visszamegy dolgozni, akár részmunkaidőben is.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	36	53	42	54	33	28
41-45 év (TS 042)	Fő	4	7	3	6	2	2
	%	11,11%	13,21%	7,14%	11,11%	6,06%	7,14%
46-50 év (TS 043)	Fő	7	6	5	7	3	5
	%	19,44%	11,32%	11,90%	12,96%	9,09%	17,86%
51-55 év (TS 044)	Fő	2	5	3	8	3	1
	%	5,56%	9,43%	7,14%	14,81%	9,09%	3,57%
56-60 év (TS 045)	Fő	5	4	5	1	3	3
	%	13,89%	7,55%	11,90%	1,85%	9,09%	10,71%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4	6	6	10	6	6
	%	11,11%	11,32%	14,29%	18,52%	18,18%	21,43%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A nyugdíj mellett munkát végző idős népesség arányáról nem tudunk pontos információkat, nincsen külön adatbázisunk erre a célra kialakítva. Községünkben nem végeztünk olyan felmérést, hogy mennyi nyugdíjas korú személyt foglalkoztatnak.

A munkaadók a munkavállalókat az életkor előrehaladtával, egyre kevésbé alkalmazzák. A nyugdíjasok jövedelmi helyzetükre tekintettel, szívesen létesítenének munkahelyet, végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységeket. Sajnos az elmúlt években bekövetkezett nagyfokú drágulás, a kilátástalan helyzetek megléte miatt egyre több idős személy dönt úgy, hogy visszamegy dolgozni, akár részmunkaidőben is.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az idősödő munkavállalók munkavállalással, munkavégzéssel kapcsolatos esélyegyenlőtlenségét főként a romló egészségi állapotból és a képzettségbeli hiányosságokból eredő problémákra vezetik vissza a munkaadók, amely problémák költségessé teszik az idősödő munkavállalók alkalmazását. Ugyanakkor a munkaadók keveset tesznek az idősödők képzettségi szintjének és egészségügyi állapotának javítása érdekében, nincs erre vonatkozó adatunk.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

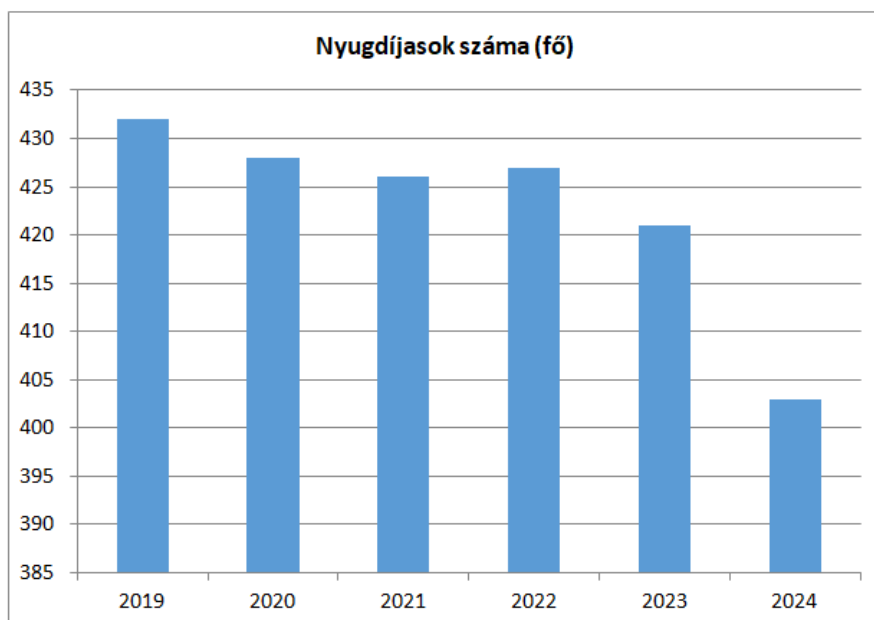
A kormányablak indításával és az ügyfélkapus ügyintézési rendszer kialakításával elindult egy pozitív folyamat. Az önkormányzat sajátos honlapot üzemeltet, ahol a községünket érintő friss hírek, információk is elérhetőek, de a helyben szokásos módon (tájékoztatók) is gondoskodik az önkormányzat a lakosok tájékoztatásáról. A helyi közszolgáltatások terén az időssekkel való foglalkozás jó színvonalú.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A kormányablak indításával és az ügyfélkapus ügyintézési rendszer kialakításával elindult egy pozitív folyamat. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a település minden állampolgára részére biztosított.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Meg egyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	175	257	432
2020	169	259	428
2021	164	262	426
2022	172	255	427
2023	175	246	421
2024	171	232	403

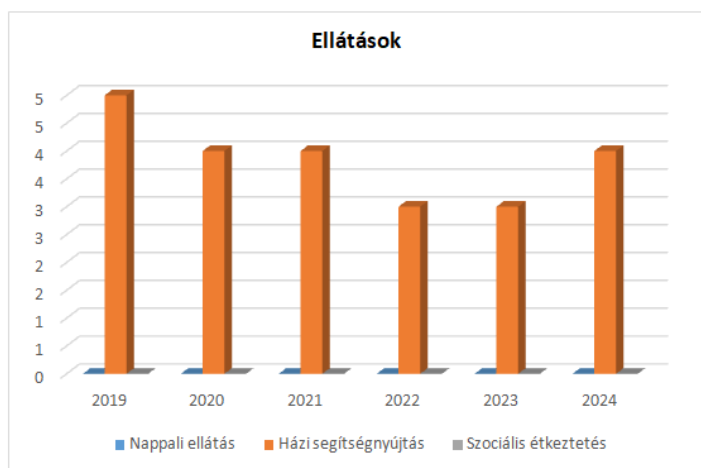
Forrás: TelR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2019	291	0	5	0
2020	297	0	4	0
2021	302	0	4	0
2022	311	0	3	0
2023	309	0	3	0
2024	295	0	4	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az idősök többségének a kultúrára, a szórakozásra nagyon kevés pénz jut, a magas gyógyszerköltségek miatt nemigen gondolnak szórakozásra. Igyekeznek kihasználni a klubok adta lehetőségeket, ahol ingyenesen vagy kedvezményesen jutnak kulturális és egyéb szórakozási lehetőségekhez. Az időskorú emberek számára a könyvtár, a Községi Színtér nyújt kikapcsolódási élményt, ugyanis ez az intézmény ad otthont az Őszirozsa Nyugdíjas Klub vagy a férfi Dalárda Klub találkozóinak. Az idős korosztály nagy része részben vagy egyáltalán nem rendelkezik internetes, informatikai eszközökkel, de a könyvtárban biztosított az ingyenes internetezés lehetősége, mely minden korosztály számára elérhető.

c) idősök informatikai jártassága;

Az idősök informatikai jártasságáról pontos adat nincs, azonban a visszajelzések azt mutatják, hogy nagy számban vannak azok az idősök, akiknek nagyon alacsony, vagy egyáltalán nincs semmilyen jártassága ezen a téren. Segítséget a családsegítő és a közművelődési munkatárstól tudnak kérni, akik segítik nem csak az időseket, hanem az egész lakosságot a digitális világban való eligazodásban.

d) a generációk közötti programok.

Községünkben számos olyan program kerül lebonyolításra, amelynek értékes tagjai az idős lakosok, a Meggyfesztyiválon rendszeresen fellép az Őszirozsa Nyugdíjas Klub, a szüreti felvonulásra vagy éppen a Majálisra szívesen ellátogat az idősödő korosztály is.

A vírushelyzet után ismét fontos az összehozó, közösségépítő programok szervezése, lebonyolítása. 2025-ben, hagyományteremtő céllal elindítottunk egy szabadtéri vetélkedőt, melynek feltétele volt, hogy minden korosztályból képviselje magát valaki.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Nyugdíjas találkozók szervezése, prevenciós szűrések szervezése.

Hangsúlyt kell fektetni az alkalmoszerű szűrések, szervezett, célzott népegészségügyi szűrővizsgálatok biztosítására, a népbetegségeknek számító betegségek kiszűrésére, különösen a vércukor, koleszterin, vérnyomás, stb., védőoltások beadására. Az Őszirozsa Nyugdíjasklub 1996-ban alakult, programokat, kirándulásokat szervez, a községi rendezvényeken rendszeresen részt vesznek, ez is azt mutatja, hogy a nyugdíjas klub aktív közéleti résztvevője községünknek. Az idősek biztonságának további két meghatározó eleme az otthonuk védelme és a lakásbetörések megelőzése, a 60 év feletti korosztály áldozattá válásának elkerülése. Az idős állampolgárok a bűnelkövetések szempontjából fokozott veszélynek kitett csoport. Tapasztalatunk szerint, kevés információval rendelkeznek a potenciális veszélyeket illetően. Az önkormányzat nagy hangsúlyt fektet az idősek részére az áldozattá válás megelőzését szolgáló ismeretek terjesztésére, felhívni a figyelmüket a fokozottan veszélyeztető bűncselekmények jellegére. Az idős embereknek az életkor előrehaladtával, természetszerű egészségügyi problémái különösen indokolja, hogy számukra kiemelten biztosított legyen az egészségügyi, ápoló-gondozó ellátásokhoz való hozzáférés.

Az idősek számára a közszolgáltatások elérése megfelelően biztosított, egyre több középületünk akadálymentesített.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idős korban betegségek következtében az önálló képesség csökken.	Házi segítségnyújtás keretében segíteni az önálló életvitel fenntartását
A Községi Könyvtár és Községi Szintér előtt a feljáró felújítása során leszerelt korlát hiányzik, nehezen tudnak az idősek feljutni a meredek rámpán kapaszkodás nélkül.	A korlát visszahelyezése
Nehezen vagy egyáltalán nem tudják használni az okostelefont és funkcióit, internetet. Sokak ember csalás áldozatává válik, mert tudják kiszűrni a valós és a csaló üzeneteket.	Rendőrséget, középiskolásokat az 50 órás községi szolgálat keretein belül felkérni, hogy tartsanak előadást, mutassák meg a digitális eszközök használatát.
Az idősek körében magas az egyedül élők aránya, ezáltal magasabb az elmagányosodás kockázata	helyzetelemzés, szemléletformálás, folyamatos kapcsolattartás

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

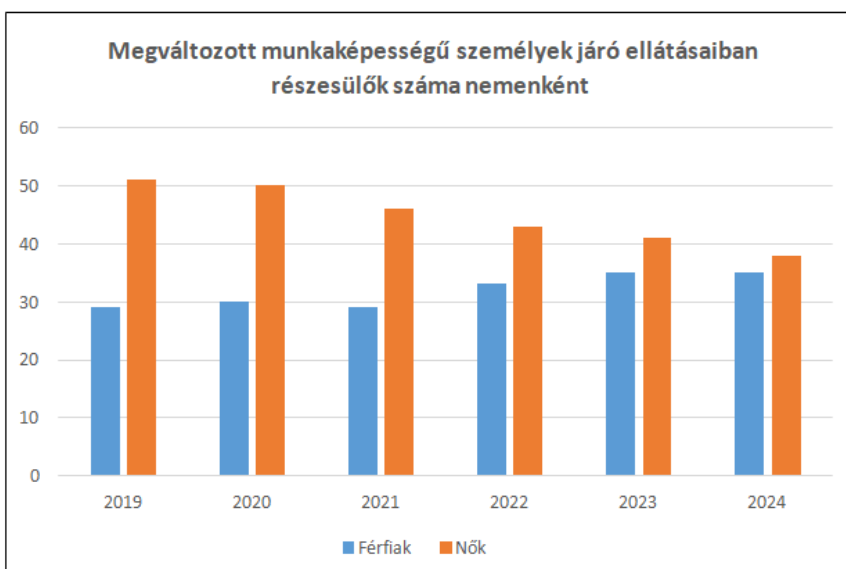
7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek, a mindennapi életük során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és szórakozás területén is. A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, ami értelmi fogyatékossgal esetén még jelentősebb. Tapasztalataink szerint, elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeniük, a munkáltató előítélete mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2019	29	51	80
2020	30	50	80
2021	29	46	75
2022	33	43	76
2023	35	41	76
2024	35	38	73

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	0

Forrás: TelR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A tartósan egészségkárosodottak, valamint a fogyatékossgal élők elsődleges jövedelem forrása a rokkantsági nyugdíj vagy a rokkantsági járadék. A tartósan egészségügyi problémákkal, illetve a fogyatékkal élő személyek munkaerő piaci lehetőségei erősen behatárolódtak. A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi és foglalkoztatási helyzetéről. Az önkormányzat minden évben egyszeri speciális, szociális alapon nyújtott pénzbeli támogatást nyújt az érintett személyeknek, ezzel is hangsúlyozva azt, hogy ugyanolyan értékes, teljes tagjai társadalmunknak.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A megváltozott munkaképességűek esélye az integrált foglalkoztatási lehetőségek tekintetében kedvezőtlen. A munkahelyek jelentős része fizikai szempontból és problémaérzékenysége alapján is alkalmatlan fogyatékos munkavállalók fogadására. Az oly sokszor említett Nemadomfel ház jelenleg is foglalkoztat megváltozott munkaképességű személyeket.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A Nemadomfel Háznak 2005-ben létrejött a Nemadomfel Alapítványa, mely számos tevékenysége közül a legfontosabbak: Nem Adom Fel együttest alapított, melynek énekesei látássérültek, mozgáskorlátozottak vagy értelmileg akadályozottak. Az alapítvány szervez autistáknak foglalkozásokat, támogató szolgálatot biztosít mozgássérülteknek, időseknek, fogyatékkal élőknek munkahelyteremtő programokat visz, hogy segítse elhelyezkedésüket. A Nem Adom Fel Alapítvány ezzel is igazolja működésének lényegét: nem halat ad a segítségre szorulóknak, hanem hálót.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Mozgáskorlátozottak Egyesülete működik a településen, a vele született vagy szerzett fogyatékkal élők száma, csak feltételezett adatok szerint, 60-70 fő.

A Pest Megyei Borostyán Otthon pándi telephelyén jelenleg 30 fogyatékos személy ellátását biztosítja. Az otthonban 20 éves kortól kerülhetnek be a fogyatékkal, súlyos fogyatékkal élők. A szociális otthon lakói az elmúlt években már nem vettek részt a település rendezvényein.

A Monori Gondozási Központtal együttműködve, egy házi szociális gondozó látja el az idősellátás feladatait, a házon belüli gondoskodás takarításból, bevásárlásból, gyógyszerek kiváltásából, ügyintézésből áll.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Egyszeri speciális települési támogatás felnőtteknek és gyerekeknek egyaránt.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Egészségügyi szolgáltatásaink mindenki számára elérhető, egészségházunk akadálymentesített, könnyen megközelíthető a fogyatékos személyek számára. Településünkön elérhető a családsegítés, a gyermekjóléti szolgáltatás, a szociális – és gyermekétkeztetés, a házi segítségnyújtás a nappali ellátások közül, a fogyatékkal élők ellátása a Pest Megyei Egyesített Borostyán Otthon pándi kirendeltségén történik.

Az önkormányzat a fogyatékkal élőket átmeneti segéllyel támogatja, a szociális ellátások igénybevevői között jelen vannak fogyatékos személyek is. Mivel a közgyógyellátás évek óta kikerült az önkormányzat feladatköréből, így nyilvántartott adatokkal nem rendelkezünk közgyógyellátásra és időskorúak járadékára vonatkozóan. Fogyatékosok lakosságon belüli számára nincs adat, a 2011-es népszámlálás adatai lennének irányadóak. Az önkormányzat minden évben támogatja a Mozgáskorlátozott Egyesület tagjait.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Legtöbb középületünk és intézményünk akadálymentesítve van, de vannak még hiányosságok e téren.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A fogyatékos személyek számára részben elérhetőek a közszolgáltatások, a fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség megteremtése folyamatos.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt feltétel az akadálymentesítettség. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere. Azokon a munkahelyeken, ahol fogyatékos személyt alkalmaznak, a munkahely akadálymentesített.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Az újonnan épülő járdák, keresztezések, gyalogosátkelők akadálymentesítettek. A régiek átalakítása folyamatos.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A Pest Megyei Borostyán Otthon pándi telephelyén jelenleg 30 fogyatékos személy ellátását biztosítja. Az otthonban 20 éves kortól kerülhetnek be a fogyatékkal, súlyos fogyatékkal élők.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A korábbi részben már említést nyert, hogy az önkormányzat külön juttatással támogatja minden évben a fogyatékos személyeket a településen.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A fogyatékossgal rendelkezőknek külön program nincs, azonban a település programjain nekik is helyük van és aki szeretne, részt tud rajta venni.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az önkormányzatnak nincs tudomása ilyen jellegű bejelentésről.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az akadálymentes környezet kialakítása még nem 100%-os	akadálymentesítés megvalósulása ütemterv alapján
A még nem szilárd burkolattal rendelkező utak járhatósága gondot okozhat a fogyatékkal élők számára, pl. a kátyús utakon nem megfelelően közlekedik a rokkant kiskocsi	az utak maradék nélküli leaszfaltozása, anyagi forrás biztosítása
Adathiány a településen élő fogyatékos személyek arányáról	Adatgyűjtés, helyzetelemzés készítése A fogyatékossgal milyensége és mennyisége a lényeg, nem a foka. Ide tartoznak a krónikus betegségben szenvedők is. Az adatok tekintetében nincs jelentősége, hogy vele született vagy szerzett a fogyatékossgal, összességében kell vizsgálni.
A mozgáskorlátozottak a mopedekkel nem ismerik a közlekedési szabályokat, ami nagy a veszélyeket hordoz	előadás szervezése

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas átmenő autóforgalom a településen, a sebességkorlátozást sokan nem tartják be	Trafiboxok kerülnek kihelyezésre, rendszámfelismerő, elnyert pályázat van
A gyógyszerértárnál kialakított rámpa használhatatlan kerekesszékekkel, mert keskeny és meredek	A költségek felmérése, árajánlat kérés, megvalósítási lehetőségek mérlegelése/tervezése, kivitelezés.
Nagyvárosokban élő rászoruló személyeknek albérletet, lakhatást ajánlanak. A lakások rendkívül rossz állapotban vannak a valóságban, illetve a tulajdonosok a lakcímre nem engedélyezik a bejelentésüket. Mindez számos problémát vet fel a megélhetőségük és jövőjük szempontjából. Eltartási szerződések megkötése szintén hátrányos helyzetű, kiszolgáltatott lakosokkal élő probléma településünkön.	Lakosság figyelmének felhívása, tájékoztatása az adott problémával kapcsolatban. Rendőrség bevonása az intervencióba.
Drog használata jelen van valamennyi korosztályban és sajnos a fiatalkorúak is érintettek településünkön. A nagy probléma még az olcsó szerekhez való könnyű hozzájutás.	Drogprevenció, terjesztők és szerhasználók felkutatása, eljárások indítása
Önkormányzati fenntartású és tulajdonú épületek korszerűsítése, energetikai beruházások, zöldítés és épületek bővítése. A Községi Könyvtár és Közösségi Színtér fűtési rendszere és villanyhálózata elavult. Energetikai korszerűsítés. Közös Önkormányzati Hivatal épületében fűtésrendszer korszerűsítése, páraelszívó rendszer kiépítése és utómunkái. Irattár bővítése. Szolgálati lakások felújítása, korszerűsítése. Energetikai korszerűsítése.	Pályázatfigyelés

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Településünkön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Önkormányzatunk támogatja a szervezeteket, és azok rendezvényeit.

Az önkormányzat partnerségi viszonyt ápol az Általános Iskolával, Családsegítővel, házi orvossal, védőnővel, Községi Óvoda és Bölcsődével, Községi Könyvtárral, Polgárőrséggel, Mozgáskorlátozottak Egyesületével, Református Egyházzal, Nyugdíjas Klubbal, Tájház és Helytörténeti Egyesülettel, a Nemadomfel Házzal, Sportkörrel, Önkéntes Tűzoltó Egyesülettel, Sportlövész Egyesülettel, Roma Nemzetiségi Önkormányzattal.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Településünkön a civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszony van az Önkormányzat és a civil szervezetek között. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken, közösségi és kulturális programokon aktívan részt vesznek a szervezetek.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A Monor és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás 2005 májusában alakult meg. A Társulásnak jelenleg 14 település a tagja: Bénye, Csévharaszt, Ecser, Gomba, Gyömrő, Káva, Monor, Monorierdő, Nyáregyháza, Pánd, Péteri, Pilis, Üllő, Vasad.

Minden önkormányzat számára törvényi előírás szerint kötelező feladat a belső ellenőrzés. A tagönkormányzatok ezen feladatot jelentősen kedvezőbb feltételek mellett tudják biztosítani közös ellátás keretében a településeken.

A Társulás a társulási megállapodásban foglaltaknak megfelelően az alábbi feladatokat látja még el:

- önkormányzatok és önkormányzati hivatalok jogalkotó és általános igazgatási tevékenysége
 - építésügyi igazgatás
 - háziorvosi ügyeleti ellátás és a fogorvosi alapellátás tevékenysége.
- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Fentebb már említésre került, hogy az évi költségvetésük terhére az oktatási és egészségügyi közintézmények részére minden évben anyagi támogatást nyújt, ilyen intézmény pl: az iskola, óvoda, védőnő, háziorvos. Az egészségügyi intézmények fertőtlenítő szereket, eszközöket vásároltak, az óvoda óvodafejlesztő játékokat vásárolt.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Korábban már említésre került, hogy településünkön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Önkormányzatunk támogatja a szervezeteket, és azok rendezvényeit. Településünkön a civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszony van az Önkormányzat és a civil szervezetek között. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken, közösségi és kulturális programokon aktívan részt vesznek a szervezetek.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A vállalkozói szférával partneri viszonyra törekszünk az önkormányzat munkája során.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés előkészítésében részt vettek a településünkön dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek, helyi civil szervezetek, egyesületek. A helyzetelemzés során az esélyegyenlőség biztosítása érdekében elsődlegesen a célcsoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd a megfogalmazott problémákra intézkedések megfogalmazására koncentrált.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az Önkormányzat honlapján a <https://pand.asp.lgov.hu/-n> valamint a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság honlapján (www.hep.tef.gov.hu) az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőséggel kapcsolatos folyamatokat, intézkedéseket bárki megismerheti és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése. A helyi esélyegyenlőségi tervben érintett célcsoportok javaslataikkal fordulhatnak érdekképviselői szerveikhez is, akik azokat továbbítják a HEP Fórum munkacsoportjai felé.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A mélyszegénységben élők és romák életkörülményeinek javítása Közösségé válás elősegítése, közkedvelt témák feldolgozása, Gondolkodásmód, hozzáállás megváltozása A rendkívüli élethelyzetbe került családok azonnali segítése	Életvezetési tanácsadás, alapvető háztartási munkák elvégzéséhez szükséges képességek fejlesztése kollektív módon, ismeretek átadása. -közösségi programok megvalósítása, bizalom elnyerése, látogatás otthonukba - közös kézműveskedés, főzés, - roma kultúra /szokások felelevenítése, - egy-egy témában őket motiválttá tenni, akár ők maguk is segíthetnék, tanácsolhatnák a társaikat, természetesen irányítottan, - interaktív foglalkozások szervezése, az elhangzottak beültetése a gyakorlatban - folyamatos mentorálás, egyéni, családi szinten Az önkormányzat tulajdonában lévő szabad ingatlanok rendelkezésre állnak krízishelyzet esetén
Gyermekek	Óvoda részére tornaterem létrehozása Óvodai pedagógusok létszáma hiányos Az óvodaudvar és az udvari játékok fejlesztése A tanulási hátrányok csökkentése Iskolai lemorzsolódás csökkentése Iskolai eszközök és szolgáltatások egyenlő biztosítása Korai fejlesztés és óvodáztatás elősegítése Biztonságos és támogató iskolai környezet megteremtése Hozzáférés javítása-bölcsőde SNI gyermekek befogadása,	Pályázat figyelés Forrás teremtes Tornaterem építése az óvoda számára Pályázatok kiírása, munkaerő „toborzás” Az udvari játékok balesetmentesítése: gumi téglák lerakása,stb. Egyéni fejlesztési terv Iskolai Lemorzsolódás Megelőzését Támogató Pedagógiai Rendszer - A beiratkozási folyamat egyszerűsítése, közérthető tájékoztatók készítése. - Rászoruló családok számára támogatott térítési díj biztosítása. - Együttműködés a gyermekjóléti szolgálattal a korai felismerés érdekében. - Szülőknek szóló tanácsadás szervezése. - korai

	támogatása bölcsődébe Bölcsődei szolgáltatásminőség fejlesztése Közösségi kapcsolatok erősítése (Bölcsőde) Fiatalok szakmaszerzésének elősegítése Érzékenyítés, ismeretadás Gyermeksarok kialakítása az intézményekben	felismerés, azonnali jelzés a szülőnek, majd a szülő beleegyezésével a pedagógiai szakszolgálatnak - Egészséges étkeztetés, - Játék- és eszközállomány biztosítása a játszóudvaron (pl. homokozó, napvitorla) - A dolgozók továbbképzése - Nyílt napok és családi programok szervezése. - Együttműködés a védőnői szolgálattal. - Szülői klub indítása. Olyan fiatalok életútjának bemutatása különböző előadásokon, programokon keresztül, akik nehéz élethelyzetből tudtak elérni eredményt a saját szakmájukban, saját területükön. Civil szervezetekkel kapcsolatfelvétel és együttműködés kidolgozása, felkérés programok megtartására, ismeretanyag átadása Adatgyűjtés, igényfelmérés, gyermek sarok/sarok kialakítása, anyagi fedezet biztosítása
Idősek	Önellátó képességhez való hozzájárulás segítése Korlátok kihelyezése Segítség a modern eszközök használatában, valamint használata közben előforduló veszélyek felismerése Nem vagyunk egyedül!	Házi segítségnyújtás keretében segíteni az önálló életvitel fenntartását. A korlát visszahelyezése Rendőrséget, középiskolásokat az 50 órás közösségi szolgálat keretein belül felkérni, hogy tartsanak előadást, mutassák meg a digitális eszközök használatát. helyzetelemzés, szemléletformálás, folyamatos kapcsolattartás
Nők	Bántalmazott nők körében a kapcsolati erőszak felismerése, abból való kilépés elősegítése A nők esélyegyenlőségének javítása érdekében népszerűsíteni kell a prevenciók szolgáltatásokat, szűrővizsgálatok fontosságát	Programok, előadások szervezése, amely az egészséges kapcsolati rendszereket mutatja be, felhívja a figyelmet azokra a pontokra, amelyek megléte esetén érdemes elgondolkodni a segítség kérésén. Lehetőségek bemutatása arra vonatkozóan, hogy hol kérhetnek célzott segítséget probléma esetén. Egészségügyi szűrések fontosságának népszerűsítése (közösségi média, honlap, szórólapok formájában),

		szervezett vizsgálat helyben, folyamatos éves szintű szűrővizsgálatok szervezése, szűrésekre történő ösztönzés, csoportos/szervezett vizsgálatokra való eljutás
Fogyatékkal élők	A fogyatékkal élők esélyegyenlősége érdekében szükséges a komplex akadálymentesítés A fogyatékkal élők esélyegyenlősége érdekében szükséges a még szilárd burkolattal még nem rendelkező utak leaszfaltozása Fogyatékosokról adathiány, helyzetelemzés készítése Közlekedési információhiány	akadálymentesítés megvalósulása ütemterv alapján az utak maradék nélküli leaszfaltozása, anyagi forrás biztosítása Adatgyűjtés, helyzetelemzés készítése A fogyatékoság milyensége és mennyisége a lényeg, nem a foka. Ide tartoznak a krónikus betegségben szenvedők is. Az adatok tekintetében nincs jelentősége, hogy vele született vagy szerzett a fogyatékoság, összességében kell vizsgálni. Előadás szervezése
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Trafipaxok telepítése Gyógyszertár akadálymentesítése Lakásmaffia. Nagyvárosokban élő rászoruló személyeknek albérletet, lakhatást ajánlanak. A lakások rendkívül rossz állapotban vannak a valóságban, illetve a tulajdonosok a lakcímre nem engedélyezik a bejelentésüket. Mindez számos problémát vet fel a megélhetőségük és jövőjük szempontjából. Eltartási szerződések megkötése szintén hátrányos helyzetű, kiszolgáltatott lakosokkal élő probléma településünkön. Droghasználat és drogterjesztés jelenléte különböző korosztályban. Drog használata jelen van valamennyi korosztályban és sajnos a fiatakorúak is érintettek településünkön. A nagy probléma még az olcsó szerekhez való könnyű hozzájutás.	Trafiboxok kerülnek kihelyezésre, rendszámfelismerő, elnyert pályázat van A költségek felmérése, árajánlat kérés, megvalósítási lehetőségek mérlegelése/tervezése, kivitelezés. Lakosság figyelmének felhívása, tájékoztatása az adott problémával kapcsolatban. Rendőrség bevonása az intervencióba. Drogprevenció, terjesztők és szerhasználók felkutatása, eljárások indítása

	Önkormányzati fenntartású és tulajdonú épületek korszerűsítése, energetikai beruházások, zöldítés és épületek bővítése. A Községi Könyvtár és Községi Szintér fűtési rendszere és villanyhálózata elavult. Energetikai korszerűsítés. Közös Önkormányzati Hivatal épületében fűtésrendszer korszerűsítése, páraelszívó rendszer kiépítése és utómunkái. Irattár bővítése. Szolgálati lakások felújítása, korszerűsítése. Energetikai korszerűsítése.	Pályázatfigyelés.
--	--	-------------------

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák tudomásul veszik a többségi társadalom elvárásait és részt kívánnak venni a település építésében.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élőket, lehetőség szerint segítsük őket, munkába állásukat támogassuk.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek helyzetét, hiszen ők a jövő záloga.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek életvitelére, szükség esetén segítsük őket.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében a családalapítás és gyermekvállalás támogatását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők részére, hogy minél szélesebb körben vehessenek részt a közösség életében.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	

F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	
G	Az intézkedés felelőse	
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedésrel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Trafipaxok telepítése	Magas átmenő autóforgalom aabb településen, a sebességkorlátozást sokan nem tartják be	Lassuló forgalom, biztonságosabb közlekedés	--	Verenykés járások közlekedés és közbiztonságra pályázat	Trafiboxok kerülnek kihelyezésre, rendszámfelismerő, elnyert pályázat van	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	trafiboxok által mért autók száma pl egy év alatt hogyan változik	pénzügyi, technikai	megvalósulás után folyamatos	nem releváns
2	Gyógyszertár akadálymentesítése	A gyógyszertárban kialakított rámpa használhatóan kerekesszékek	Használható feljáró kialakítása			A költségek felmérése, árajánlatkérés, megvalósítási lehetőségek mérlegelése/tervezése,	polgármester	2030. 12. 15. (vasárnap)	elégedettségi kérdőív	pénzügyi, humán	sikeres megvalósítás után fenntartható	nem releváns

		kel, mert keskeny és meredek				kivitelezés.						
3	Lakásmaffia	Nagyvárosokban élő rászoruló személyek albérltet, lakhatást ajánlanak. A lakások rendkívül rossz állapotban vannak a valóságban, illetve a tulajdonosok a lakcímre nem engedélyezik a bejelentésüket. Mindez számos problémát vet fel a megélhetőségük és jövőjük szempontjából. Eltartási szerződések megkötése	Ha nem is szűnik meg a probléma, de mindenképp csökkenjen az esetek száma.			Lakosság figyelmének felhívása, tájékoztatása az adott problémával kapcsolatban. Rendőrség bevonása az intervencióba.	polgármester	2030. 12. 15. (vasárnap)	Csökkenő esetek száma.	humán,	folyamatos	nem releváns

		szintén hátrányos helyzetű, kiszolgáltatott lakosokkal élő probléma településünkön.										
4	Droghasználat és drogterjesztés jelenléte különböző korosztályban	Drog használata jelen van valamennyi korosztályban és sajnos a fiatalok is érintettek településünkön. A nagy probléma még az olcsó szerekhez való könnyű hozzáférés.	Csökkenő esetek száma			Drogprevenció, terjesztők, és szerhasználók felkutatása, eljárások indítása	polgármester KMB, rendőrség, Család és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai, köznevelési intézmények, NAF ház	2030. 12. 15. (vasárnap)	programokon résztvevők száma, bűnelkövetési statisztika javulása, esetszámok csökkenése	humán	folyamatos	nem releváns
5	Önkormányzati fenntartású és tulajdonú épületek korszerűsítése, energetikai beruházások,	A Községi Könyvtár és Községi Színtér fűtési rendszere és villanyhálózat elavult.	Modern, kornak megfelelő, energiahatékony, zöld épületek.		Nemzeti Energiata	pályázatfigyelés	polgármester	2030. 12. 15. (vasárnap)	Korszerűsített, felújított épületek száma.	humán, pénzügyi, technikai	folyamatos karbantartás és pályázatok figyelése	

	zöldítés és épületek bővítése	Energetikai korszerűsítés. Közös Önkormányzati Hivatal épületében fűtésrendszer korszerűsítése, páraelszívó rendszer kiépítése és utómunkái. Irattár bővítése. Szolgálati lakások felújítása, korszerűsítése. Energetikai korszerűsítése.									
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	A mélyszegénységben élők és romák életkörülményeinek javítása	A mélyszegénységben élők és romák körében előforduló elhanyagolt lélettér.	Önállóan tudják a házimunkát végezni, ezáltal a gyermekeik tisztább, rendezett környezetbe			Életvezetési tanácsadás, alapvető háztartási munkák elvégzéséhez szükséges képességek fejlesztése	Család és Gyermekjóléti Szolgálati munkatársai, Roma Nemzetiségi Önkormányzat	2027. 12. 31. (péntek)	Alkalmakon való résztvevők száma, adott háztartásokban való változás bekövetkezése	humán, technikai, pénzügyi	nem releváns

			n neveljék és ezt a mintát adják tovább.			kollektív módon, ismeretek átadása.						
2	Közösségé válás elősegítése, közkedvelt témák feldolgozása, Gondolkodás mód, hozzáállás megváltozása	Társadalomba való beilleszkedés nehezen megy, amiben sokszor a helytelen gondolkodásmód és hozzáállás is akadály.	Teljes értékű tagjai legyenek a társadalomnak.			-közösségi programok megvalósítása, bizalom elnyerése, látogatás otthonukba - közös kézműveskedés, főzés, - roma kultúra /szokások felelevenítése, - egy-egy témában őket motiválttá tenni, akár ők maguk is segíthetnék, tanácsolhatnák a társaikat, természetesen irányítottan, - interaktív foglalkozások szervezése, az elhangzottak beültetése a gyakorlatban - folyamatos mentorálás,	Nemadomfelház, Önkormányzat	2027. 12. 31. (péntek)	programokon megjelentek száma, mentoráltak száma	humán,	folyamatos	nem releváns

						egyéni, családi szinten						
3	A rendkívüli élethelyzetbe került családok azonnali segítése	Időszakosan előfordul, hogycsaládok krízishelyze tbe kerülnek és szükségük van lakhatásra	A lakhatás számukra mindaddig megoldható legyen, amíg erre szükségük van.			Az önkormányzat tulajdonában lévő szabad ingatlanok rendelkezésre állnak krízishelyzet esetén.	Polgármester és az általa kijelölt személy	2030. 12. 15. (vasárnap)	esetek száma	technikai	folyamato s	nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Óvoda részére tornaterem létrehozása	A kötelező mindennapo s testnevelésh s ez nem megfelelő az ellátottság. Nincs külön csoportszob a sem erre a célra.	Egy olyan hely, ahol a mindennapo s testnevelést megfelelő körülménye k és eszközök mellett lehet a megtartani.			Pályázat figyelés Forrás teremtés Tornaterem építése az óvoda számára	fenntaró	2030. 12. 15. (vasárnap)		pénzügyi	folyamato s	nem releváns
2	Óvodai pedagógusok létszáma hiányos	Nincs csoportonké nt két képzett pedagógus .	A létszám legyen feltöltve képzett szakembere kkel, így az óvoda biztosítani			Pályázatok kiírása, munkaerő „toborzás”	polgármester , óvoda igazgató	2027. 09. 01. (szerda)	pedagógus létszám	humán	folyamato s	nem releváns

			tudja a minőségi nevelést.									
3	Az óvodaudvar és az udvari játékok fejlesztése	A játékok sűrűbb karbantartás, fejlesztést igényelnének. A játékok egy része korszerűtlen, hiányos állapotú.	A játékok felülvizsgálata és továbbfejlesztése. Új játékok telepítése. Az udvar megfelelő minősége			Az udvari játékok balesetmentesítése: gumi téglák lerakása, stb.	polgármester óvoda igazgató	2030. 12. 15. (vasárnap)		pénzügyi, humán	folyamatos	nem releváns
4	A tanulási hátrányok csökkentése	Gyengébbek a tanulmányi eredmények az elmúlt időszakban	A HH/HHH, SNI, roma gyermekek tanulmányi eredményei javuljanak		KAP, KIP	Egyéni fejlesztési terv	Pedagógiai Szakszolgálat családsegítő, iskola	2030. 12. 15. (vasárnap)	A résztvevő gyermekek száma; tanulmányi átlag javulása; hiányzások csökkenése	humán, pénzügyi	Folyamatos, évenkénti értékeléssel	nem releváns
5	Iskolai lemorzsolódás csökkentése	Magas a lemorzsolódással veszélyeztetettek száma	Csökkenteni a lemorzsolódás hiányzások és a lemorzsolódás arányát.		Iskolai Lemorzsolódás Megelőzését Támogató Pedagógiai Rendszer		Pedagógiai Szakszolgálat családsegítő, iskola	2030. 12. 15. (vasárnap)	A tanulmányi átlag javulása; hiányzások csökkenése	humán	Folyamatos, évenkénti értékeléssel	nem releváns
6	Iskolai eszközök és szolgáltatások egyenlő biztosítása	Sok tanulónak nincs felszerelése, nem veszi	Több gyermek jut hozzá ingyenes vagy	--	RRF, EFOP		Fenntartó, önkormányzat, iskola, családsegítő	2030. 12. 15. (vasárnap)	A kiosztott csomagok és eszközök száma	humán, pénzügyi, technikai	Évenkénti tanévkezdéskor	nem releváns

		igénybe az étkeztetést	támogatott oktatási eszközökhez.									
7	Korai fejlesztés és óvodáztatás elősegítése	Alapkészség, képességek nélkül érkeznek a gyerekek az iskolába	Az iskolai sikerességet megalapozó készségek fejlesztése a korai életszakaszban	--	Óvodai fejlesztő program		óvoda, védőnői szolgálat, Család- és Gyermekjóléti Központ, önkormányzat	2030. 12. 15. (vasárnap)	Az óvodai beíratási arány; fejlesztésben részesülő gyermekek száma	humán	folyamatos	nem releváns
8	Biztonságos és támogató iskolai környezet megteremtése	Gyakori tanulók közötti verbális bántalmazás	A bántalmazási esetek számának csökkenése	--	A BM irányelvei		iskolavezetés, pszichológus, családsegítő, rendőrség	2030. 12. 15. (vasárnap)	A regisztrált bántalmazási esetek számának csökkenése	humán, technikai	Éves programterv alapján	nem releváns
9	Hozzáférés javítása-bölcsőde	A beíratkozási folyamat egyszerűsítése, mindenki számára elérhetővé tétel (plakátok, weboldal)	Minden gyermek, különösen a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, roma illetve veszélyeztetett gyermekek számára hozzáférés biztosítása a bölcsődei szolgáltatás	--		• A beíratkozási folyamat egyszerűsítése, közérthető tájékoztatók készítése. • Rászoruló családok számára támogatott térítési díj biztosítása.	Az intézményvezető, szakmai vezető	2027. 12. 31. (péntek)	beíratkozottak száma	humán, technikai, pénzügyi	folyamatos	nem releváns

			okhoz.									
10	SNI gyermek befogadása, támogatása bölcsődébe	Az inkluzív nevelés feltételeinek biztosítása	Az SNI-- gyermek mielőbbi felzárkóztat ása, támogatása			• Együttműköd és szakmai gyermekjóléti vezető szolgálattal a korai felismerés érdekében. • Szülőknek szóló tanácsadás szervezése. - korai felismerés, azonnali jelzés a szülőknek, majd a szülő beleegyezésé vel a pedagógiai szakszolgálat nak	Intézményve zető, szakmai vezető	2027. 12. 31. (péntek)	sni gyerekek száma		folyamato s	nem releváns
11	Bölcsődei szolgáltatás minőség fejlesztése	A játsszoudvar biztonságos sá tétele, feltételek biztosítása A dolgozók szakmai tudásának fejlesztése	A bölcsődei-- ellátás színvonalán ak növelése minden gyermek érdekében			• Egészséges étkeztetés, • Játék- és eszközállomá ny biztosítása a játsszoudvaron (pl. homokozó, napvitorla) A dolgozók	intézményve zető, és fenntartó	2027. 12. 31. (péntek)		humán, pénzügyi, technikai	folyamato s	nem releváns

						továbbképzés e						
12	Közösségi kapcsolatok erősítése (Bölcsőde)	Információh iány megszünteté se	A bölcsőde és a családok közötti partnerség folyamatos fenntartása	--		• Nyílt napok és családi programok szervezése. • Együttműköd és a védőnői szolgálattal. • Szülői klub indítása.	intézményve zető, szakmai vezető	2030. 12. 15. (vasárnap)	Visszajelzése k	humán, pénzügyi, technikai	folyamato s	nem releváns
13	Fiatalok szakmaszerz ésének elősegítése	Gyakori, hogyan középiskolá ba bekerülő gyermek 16. életévük betöltését követően lemorzsolód nak az oktatásból.	A tanulás afelé motiválttá tenni a fiatalokat. A gyermek egyre nagyobb hányada tudjon szakmát szerezni.	--		Olyan fiatalok életútjának bemutatása különböző előadásokon, programokon keresztül, akik nehéz élethelyzetből tudtak elérni eredményt a saját szakmájukban , saját területükön.	Család-és Gyermekjólé ti Szolgálat munkatársai, Önkormányz at	2030. 12. 15. (vasárnap)	Sikeresen szakmát szerzett fiatalok arányának növekedése	humán, pénzügyi, technikai	folyamato s	nem releváns
14	Érzékenyítés , ismeretadás	A többségi társadalom érzéketlensé l ge a védett csoportba tartozók iránt, gyermek elfogadókép	Védett csoportok kapcsolatos érzéketlenség civil szervezetek bevonásával	--		Civil szervezetek l kapcsolatfelv étel és együttműködé s kidolgozása, felkérés programok	iskolavezető, óvodavezető	2030. 12. 15. (vasárnap)	érzéketlenség programokba bevonott civil szervezetek száma, programok/el őadások száma, óvodás/iskolá	technikai, humán	sikeres érzéketlenség programo k segítségév el fenntartha tó	nem releváns

		essége alacsony				megtartására, ismeretanyag átadása			s gyermekek száma			
15	Gyermeksarok kialakítása az intézményekben	Az intézményekben várakozási időben a gyerekek türelmetlenek.	Szükségfelmérés, sarok/sarkok kialakítása.	--		Adatgyűjtés, igényfelmérés, gyermek sarok/sarkok kialakítása, anyagi fedezet biztosítása	intézményvezetők, polgármester	2030. 12. 15. (vasárnap)	kiépített játszó sarok/sarkok száma	pénzügyi, technikai	folyamatos	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Bántalmazott nők körében a kapcsolati erőszak felismerése, abból való kilépés elősegítése	Egyre gyakrabban figyelhető meg, az esetek többségében már túlvan későn, családon belüli erőszak, mely elsősorban nők sérelmére van elkövetve.	A bántalmazást elszenvedő nőknek legyen arról képe, hogy van lehetőségük a változtatásra. Legyen tudomásuk arról, hogy hová fordulhatnak segítségért.	--		Programok, előadások szervezése, amely az egészséges kapcsolati rendszereket mutatja be, felhívja a figyelmet azokra a pontokra, amelyek megléte esetén érdemes elgondolkodni a segítségkérésen. Lehetőségek bemutatása arra	Család-és Gyermekjóléti Szolgálati munkatársai, Önkormányzat, iskola, orvos	2027. 12. 31. (péntek)	A programokon résztvevők száma	humán	folyamatos	nem releváns

						vonatközoán, hog hol kérhetnek célzott segítséget probléma esetén.						
2	A nők esélyegyenlő ségének javítása érdekében népszerűsíte ni kell a prevenációs szolgáltatáso k, szűrővizsgál atok fontosságát	Prevenációs szolgáltatás ok ismeretének hiánya, nőgyógyász ati szűrővizsgál atok fontosságára felhívni a figyelmet. Vannak akik megoldják maguk a vizsgálatra való eljutást, de vannak olyanok, akiknek ez nehézséget okoz.	Minél többet részt vegyenek a szűréseken , megelőzve a betegségeke t és az ezzel járó problémákat	--		egészségügyi szűrések fontosságának népszerűsítés e (közösségi média, honlap, szórolapok formájában), szervezett vizsgálat helyben, folyamatos éves szintű szűrővizsgálat ok szervezése, szűrésekre történő ösztönzés, csoportos/szer vezett vizsgálatokra való eljutás	védőnő, házi orvos	2030. 12. 15. (vasárnap)	résztevők száma, meghi rdetett szűrések száma	technikai, pénzügyi, humán	folyamato s	nem releváns
IV. Az idösek esélyegyenlősége												
1	Önellátó képességhez	Idős korban betegségek	Önálló életvitelhez	--		Házi segítségnyújtá	önkormányz at, gondozási	2030. 12. 15.	Egy idős, beteg ember	humán	folyamato s	Az önkormány

	való hozzájárulás segítése	következtében az önálló képesség csökken.	segítés, hogy az idős ember minél tovább saját otthonában tudjon élni.			s keretében segíteni az önálló életvitel fenntartását.	központ, szoc. gondozó	(vasárnap)	sem marad ellátatlanul magára			zat feladatellátási szerződés keretében biztosítja az ellátást, a Monori Gondozási Központ által.
2	Korlátok kihelyezése	A Községi Könyvtár és Községi Szintér előtt a feljáró felújítása során leszerelt korlát hiányzik, nehezen tudnak az idősek feljutni a meredek rámpán kapaszkodás nélkül.	Könnyebb, biztonságosabb közlekedés	--		A korlát visszahelyezése	polgármester	2027. 12. 15. (szerda)		humán, technikai, pénzügyi	folyamatos	nem releváns
3	Segítség a modern eszközök használatában, valamint	Nehezen vagy egyáltalán nem tudják használni az	Megmutatni, megtanítani a használatot	--		Rendőrséget, középiskolásokat az 50 órás közösségi szolgálat	polgármester és általa kijelölt személy(ek), rendőrség,	2030. 12. 15. (vasárnap)	meghirdetett alkalmak száma, résztvevők száma	humán	folyamatos	nem releváns

	használata közben előforduló veszélyek felismerése	okostelefont és funkcióit, internetet. Sokak ember csalás áldozatává válik, mert tudják kiszűrni a valós és a csaló üzeneteket.	és felhívni a figyelmet az internet veszélyeire, hogyan tudják a csaló üzeneteket felismerni.			keretein belül felkérni, hogy tartsanak előadást, mutassák meg a digitális eszközök használatát.						
4	Nem vagyunk egyedül!	Az idősök körében magas az egyedül élők aránya, ezáltal magasabb az elmagányosodás kockázata	Kevesebb magára hagyott, elhanyagolt személy	--		helyzetelemzés, szemléletformálás, folyamatos kapcsolattartás	Polgármester és az általa kijelölt személy	2030. 12. 15. (vasárnap)	eredményességi mutatók, aktivitást megőrző programok száma	humán, technikai	folyamatos	nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	A fogyatékkal élők esélyegyenlősége érdekében	Az akadálymentes környezet kialakítása még nem	fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, a még	--		akadálymentesítés megvalósulása a ütemterv alapján	polgármester	2030. 12. 15. (vasárnap)	akadálymentesített intézmények száma	pénzügyi	folyamatos	nem releváns

	szükséges a komplex akadálymentesítés	100%-os	nem akadálymentesített intézmények akadálymentesítése, mely ütemterv alapján történik									
2	A fogyatékkal élők esélyegyenlősége érdekében szükséges a még szilárd burkolattal még nem rendelkező utak leaszfaltozása	A még nem szilárd burkolattal rendelkező utak járhatósága gondot okozhat a fogyatékkal élők számára, pl. a kátyús utakon nem megfelelően közlekedik a rokkant kiskocsi	az utak teljes körű leaszfaltozása, ezzel is megkönnyítve a lakosság mindennapi életét, komfortérzetét			az utak maradék nélküli leaszfaltozása, anyagi forrás biztosítása	polgármester	2030. 12. 15. (vasárnap)	leaszfaltozott utak száma	pénzügyi	folyamatos	nem releváns
3	Fogyatékosokról adathiány, helyzetelemzés és készítése	Adathiány a településen élő fogyatékos személyek	Célcsoport feltérképezése.			Adatgyűjtés, helyzetelemzés készítése A Helyi Fogyatékosok Egyesülete, melyensége és	Mozgáskorlátozottak A Helyi Egyesülete, háziorvos,	2027. 12. 31. (péntek)	sikeres helyzetelemzés és készítése, adatbázis létrehozása	humán, technikai	folyamatos	nem releváns

		arányáról				mennyisége a védőnő lényeg, nem a foka. Ide tartoznak a krónikus betegségben szenvedők is. Az adatok tekintetében nincs jelentősége, hogy vele született vagy szerzett a fogyatékoság, összességében kell vizsgálni.			erre a célra			
4	Közlekedési információhiány	A mozgáskorlátozottak a mopedekkel nem ismerik a közlekedési szabályokat, ami nagy a veszélyeket hordoz	Biztonságos közlekedés.			előadás szervezése	rendőrség	2027. 12. 31. (péntek)	az előadás résztvevők száma	humán	folyamatos	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Pánd község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Pánd község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 126/2025.(XII.15) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Dátum :
Pánd, 2025.12. 15.

PÁND KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

J E G Y Z Ő K Ö N Y V I K I V O N A T

Készült Pánd Község Önkormányzat Képviselő-testület 2025.12.15. napon tartott nyílt ülésének jegyzőkönyvéből.

Napirendi pont:

4./ Javaslat Pánd Község Önkormányzata 2025-2030. közötti időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Tervének elfogadására

Pánd Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 7 igen 0 nem és 0 tartózkodás szavazattal a napirendi pontban az alábbi határozatot alkotta:

126/2025.(XII.15.) Kt. határozat

Pánd Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta az Önkormányzat 2025-2030. időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadására tett javaslatot és az alábbi határozatot hozta:

1. Pánd Község Önkormányzat Képviselő-testülete az Önkormányzat 2025-2030. időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját elfogadja, jóváhagyja.

2. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program helyben szokásos módon történő közzétételéről, valamint a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság részére történő soron kívüli megküldésről gondoskodjon.

Felelős: Polgármester

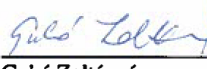
Határidő: azonnal

Lázók József
polgármester s.k.

Szőke Renáta
jegyző s.k.

Pánd, 2025.12.16.

Kiadmány hitelűl:

Gubó Zoltánné
jegyzőkönyvvezető

